

ÅRSBOK
2021

ÅRSBOK 2021

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Österbottens svenska producentförbund r.f.
Nylands svenska producentförbund NSP rf
Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
Ålands producentförbund rf

Redaktör: Mia Wikström
Ombrytning: Margita Törnroth

INNEHÅLL

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.	5
Ordförandes tillbakablick över 2021	6
I. Lantbrukets situation 2021	8
Allmän ekonomisk översikt	8
Jordbruket i Finland	9
Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland	13
II. Centralförbundets verksamhet 2021	17
Organisation och medlemmar	17
SLC:s förbundsfullmäktige	18
Centralstyrelsens verksamhet	22
Utskottens verksamhet	23
SLC:s produktansvars- och olycksfallsförsäkring	32
Anställda vid SLC och Landsbygdens Folk	38
Jordbrukspolitiska frågor	40
Miljö- och markpolitiska frågor	44
Socialpolitiska frågor	46
Skogspolitiska frågor	47
Internationell verksamhet	50
Kommunikations- och informationsverksamheten	53
Kampanjer, evenemang och projekt	55
Utlåtanden	67
Landsbygdens Folk	68
Österbottens svenska producentförbund r.f.	71
Medlemmar	74
Förbunds möten	75
Motionsuppföljning	78
Förbundets organisation	81
Utskott	84
Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland	94
Representation	98

Förbundskansliet.....	100
Förbundets verksamhet.....	101
Trädgårdssektionen.....	108
Utlåtanden.....	115
Skattservice.....	103
Lantbrukspensionen.....	103
Medlems- och arealredovisning.....	116
Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal.....	117
Trädgårdsproducentavdelningar.....	118
Nylands svenska producentförbund NSP rf - SLC Nyland.....	121
Förbundets medlemmar.....	122
Förbundets organisation.....	122
Förbundets ordinarie möten.....	127
Förbundets verksamhet.....	137
Medlemsstatistik.....	156
Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf - SLC Åboland.....	159
Förbundsmöten.....	160
Förbundets organisation.....	161
Utskottens verksamhet.....	163
Övrig verksamhet.....	164
Medlemmar.....	169
Kansli & personal.....	169
Statistikuppgifter.....	169
Ålands producentförbund rf.....	171
Årsöversikt.....	172
Förbundets organisation.....	173
Utskottens verksamhet.....	176
Skrivelser, utlåtanden och höranden samt aktiviteter.....	176
Vårmetet & höstmötet.....	178
Medlems- och arealredovisning.....	180

ÅRSBERÄTTELSE 2021

Svenska
lantbruksproducenternas
centralförbund SLC r.f.

Redogörelse för 76:e verksamhetsåret 2021
Publikation nr 76

ORDFÖRANDES TILLBAKABLICK ÖVER 2021:

Livsmedelsproduktionen klarade det andra coronaåret – kostnadskrisen satte ökad press på höjda producentpriser

2021, det andra året med Coronapandemin var ett speciellt och utmanande år på fler olika sätt. Under nästa hela året hade vi begränsningar i rörligheten och möjligheten att samlas. Den allmänna ekonomiska utvecklingen var förvånansvärt god med tanke på alla de utmaningar som pandemin förorsakade. Vi hade en hög belastning på sjukvården och i synnerhet på intensivvården och överdödligheten globalt var stor. Resandet var mycket begränsat, många komponenter och reservdelar uteblev eller försenades på grund av nedstängda fabriker och distributionssvårigheter.

Vår inhemska livsmedelsproduktion klarade sig väl genom krisen. De producenter och produktionskedjor som levererat till storkök och restauranger hade fortsättningsvis ett svårt år 2021 men i det stora hela klarade både primärproduktionen och livsmedelsförädlingen sig utan nämnvärda produktionsuppehåll. Däremot gick energipriserna upp kraftigt under våren och detta medförde en kostnadsinflation som gjorde att lantbrukets kostnader steg mycket kraftigt under sommaren och hösten. Priserna på handelsgödsel mera än fördubblades och alla övriga förnödenhetspriser ökade. I hela norra Europa blev den totala spannmålsskörden dessutom totalt sett liten

och det ledde till att spannmålspriset steg till den högsta nivån under hela Finlands EU-medlemskap under hösten. Växthusproducenterna fick en kraftig förhöjning av sina energipriser som också var svår att föra över på produktpriserna.

Följden av denna kostnadskris blev att framför allt husdjursgårdarna hamnade i en akut lönsamhets- och likviditetskris eftersom alla kostnader, och i synnerhet foderskostnaden, steg kraftigt medan producentpriserna på mjölk, kött och ägg stampade på stället eller steg obetydligt. Situationen förvärrades under slutet av året när det säkerhetspolitiska läget kraftigt försämrades som en följd av att Ryssland koncentrerade stora militära styrkor vid gränsen till Ukraina. Med facit på hand vet vi att Ryssland fullständigt provocerat gick över gränsen den 24 februari 2022 och startade ett grymt anfallskrig mot grannlandet.

Lantbrukspolitiskt så dominerades året av Finlands CAP-plan som lämnades in till EU-kommissionen innan årsskiftet. Både EU-kommissionens och Finlands regerings krav på miljö- och klimatåtgärder var ytterst utmanande och SLC måste kontinuerligt påminna om huvudmålet med hela CAP-programmet – att producera mat. SLC deltog aktivt i beredningsarbetet och

höll våra landskapsförbund och medlemmar kontinuerligt informerade om vad som bereddes. Också i övrigt var klimat- och miljöfrågor aktivt framme i den politiska diskussionen och SLC hade stor nytta av att vara förberedda med bland annat de klimatprogram och vattenprogram som vi utarbetat tillsammans med MTK.

SLC:s medlemmar har all anledning att vara stolta över hur väl vi klarat livsmedelsförsörjningen under Coronakrisen. Däremot finns det anledning till ett starkt missnöje över prisutvecklingen på våra produkter, och detta gäller i synnerhet husdjursprodukterna. Den starka koncentrationen i vår detaljhandel har lett till en fullständigt ohållbar situation där den enda priselasticiteten finns hos primärproducenterna.

Skogssektorn hade ett bra år. Tyvärr avspeglades inte de stigande priserna på cellulosa och sågvara på virkespriserna. EU-kommissionens olika förslag om begränsningar i användningen av skog, ökade skyddsarealer och återställande av skogsmark blev allt mera verklighetsfrämmande och kommer att kräva betydande intressebevakningsresurser de kommande åren.

*Mats Nylund,
centralförbundsordförande*

I. LANTBRUKETS SITUATION 2021

Allmän ekonomisk översikt

Den globala ekonomin växte med 5,9 procent 2021 enligt preliminära uppgifter i Lukes konjunkturöversikt för jordbruks- och livsmedelsekonomin. Den höga tillväxttakten förklaras av den svaga referensnivån 2020 efter att den globala ekonomin krympte med 3,2 procent till följd av coronapandemin. Enligt de preliminära uppgifterna ökade Finlands ekonomi med 3,3 procent år 2021.

Värdet av exporten av jordbruksprodukter och livsmedel från Finland ökade mycket måttligt år 2021 jämfört med tidigare år. Exportvärdet uppgick till 1 787 miljoner euro, vilket var 2,7 procent mer än året innan. År 2021 uppgick importen av jordbruks- och livsmedelsprodukter till Finland till ett värde av 5 525 miljoner euro, cirka 4 procent mer än föregående år.

Svaga skördar och ökade produktionskostnader belastar jordbruket

Svaga skördar och ökade kostnader under 2021 tyngde gårdarnas lönsamhet. Om kostnaderna fortsätter att stiga och producentpriserna inte stiger är både jordbruksföretagens likviditet och betalningsförmågan i fara.

Enligt Lukes näringsbalans om förhållandet mellan inhemsk produktion och konsumtion kunde det finländska jord-

bruket och livsmedelsindustrin tillgodose de inhemska konsumenternas behov väl. Baslivsmedel, såsom mejeriprodukter, kött- och spannmålsprodukter, produceras i Finland nästan i enlighet med konsumtionen.

I det globala indexet för tryggad livsmedelsförsörjning (Global Food Security Index) var Finland det fjärde mest livsmedelssäkra landet i världen år 2021. Livsmedlens andel av hushållens totala konsumtionsutgifter är ett viktigt mått på livsmedelssäkerhet, som avslöjar förmågan hos olika länder och ländernas hushåll att hantera stora fluktuationer i marknadspriset på mat. Andelen hemköpta livsmedel och alkoholfria drycker av hushållens konsumtionsutgifter har minskat i Finland till omkring 12,5 %, vilket är ett genomsnitt för EU-länderna.

Coronapandemin ökade livsmedelshandeln – producentpriserna fortsatte släpa efter

Under 2021, när coronapandemin fortsatte, ökade detaljhandeln med livsmedel och alkoholfria drycker med 3 procent och nettoomsättningen uppgick till 14,7 miljarder euro. Euro. Den ökade försäljningen räknat i euro förklaras av ökade försäljningsvolymer för flera produkter, även om livsmedelspriserna också ökade, särskilt mot slutet

av året. Stegningen av livsmedelspriserna i slutet av året berodde bl.a. på att jordbruksprodukter och energi blev dyrare. Producentpriserna fortsatte dock att släpa efter konsumentprisernas ökning.

Jordbruket i Finland

Husdjurssektorn 2021

Produktionen av husdjursprodukter hölls i stora drag på samma nivå som året innan. Mjölkproduktionen sjönk i landet med ca 3,8 procent som delvis är en följd av Valios avtalsmodell. Nötköttproduktionen sjönk med ca 1 procent, medan svinköttproduktionen hölls oförändrad. Då det gäller fjäderfäproduktionen steg den med 1,3 procent. Konsumtionen av svinkött sjönk i landet med 2,5 procent och nötkött med 1 procent. Konsumtionen av kycklingkött steg med 4 procent. Äggproduktionen steg i landet med 2 procent.

En positiv utveckling för den finländska mjölksektorn är att exporten av mjölkpulver sjunkit med 7 procent. Det finländska mjölkpriset börjar dock allt mer följa de mellaneuropeiska mjölkpriserna. För köttprisernas del så syns det tydligt i finländska priserna att de inte reagera lika snabbt som i övriga EU på yttre förändringar så som kostnadsstegringar och förändringar i efterfrågan.

Höstens svaga spannmålsskördar kommer att påverka tillgången på spannmål och proteingrödor. Foderpriserna steg redan kraftigt under hösten 2021 och trenden kommer att fortsätta. Lön-samhetssituationen är trängd inom alla

husdjurssektorer och redan under hösten 2021 diskuterades behovet att minska produktionen av svinkött för att den bättre ska motsvara efterfrågan. Exportefterfrågan på finländskt svinkött uppskattas sjunka det kommande året och den sjönk även under 2021.

Växtodlingssektorn 2021

Enligt Naturresursinstitutet Lukes uppgifter stannade spannmålsskörden 2021 på totalt 2,6 miljoner ton. Spannmålsskörden minskade med drygt 20 procent jämfört med året förut då den låg 3,4 miljoner ton, som representerar en mera normal skörd i finländska förhållanden.

På hösten steg spannmåls- och oljeväxtpriserna på den globala spannmålsmarknaden kraftigt, vilket drog med också de inhemska priserna till ett sällan skådat prisrally. Priserna förutom för råg låg vid årsskiftet på närmare 300 euro per ton. Priset på rybs och raps låg på närmare 700 euro per ton. Gödselpriserna började också stiga kraftigt under sommarens lopp på grund skenande pris på naturgas som är en viktig produktionsinsats vid den energikrävande framställningen av mineralkväve. Det höga gödselpriset förväntas påverka odlingsintresset inför odlingsäsongen 2022.

Jämfört med snittskördarna minskade kornskörden med en tredjedel, havreskörden med en fjärdedel samt kornskörden och veteskörden med en femtedel. Kornskörden har senast varit lika liten på 1970-talet och havreskörden på 1980-talet.

Gårdarna skulle gärna ha sett goda

skördar, eftersom spannmålsskörden 2018 – endast tre år tidigare – var nästan lika liten som i fjol.

Särskilt i sydvästra Finland krympte skörden på grund av den allvarliga torkan. Från Österbotten norrut var skördarna nära genomsnittet.

Kornskörden nådde nätt och jämnt över en miljard kilo. Eftersom den inhemska användningen av korn – främst som foder och för mältning – normalt uppgår till 1,4 miljarder kilo har det redan uppstått brist på korn. Brist på den viktigaste foderspannmålen innebär svårigheter för djurhållande gårdar, som blir tvungna att ta till dyrare köpfoder.

Havreskörden landade på knappt 800 miljoner kilo. Tillsammans med korn är havre en viktig foderspannmål. Havre används allt mera i livsmedel, och åtminstone tills vidare har tillgången räckt till för den inhemska livsmedelsindustrin. Exporten av havre under spannmålsåret 2021/22 beräknas uppgå till 300 000 ton, vilket håller Finland kvar på kartan som en betydelsefull aktör på den globala havremarknaden. Den skrala rågskörden på knappt 70 miljoner kilo täcker inte årsbehovet på cirka 100 miljoner kilo, men det ingående lagret för råg i början av spannmålsåret den 1 juli 2021 var starkt och uppgick till cirka 100 % av det årliga behovet.

Veteskörden på strax under 700 miljoner kilo motsvarar den årliga användningen. Vete är det spannmålsslag som oftast hamnar på våra matbord. Livsmedelsanvändningen av vete på över 200 miljoner kilo är mer än dubbelt så stor som användningen av råg. Därtill används även

mer vete för foder; de senaste åren har foderanvändningen överstigit 300 miljoner kilo.

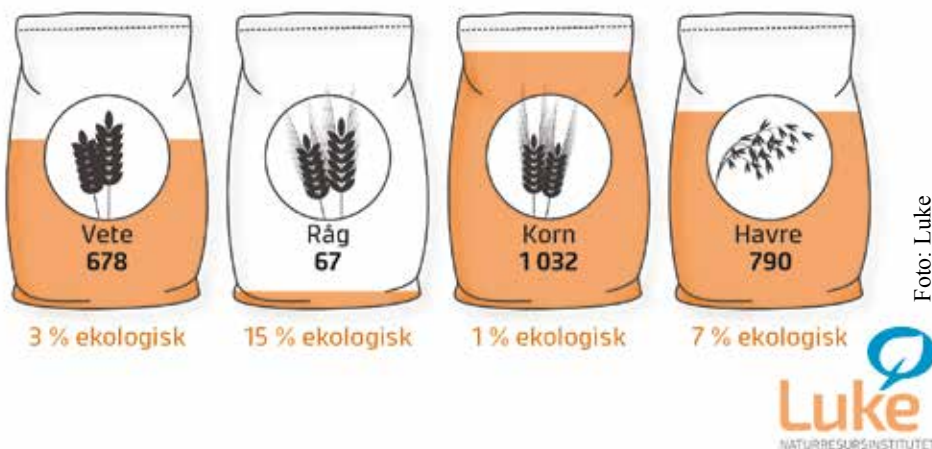
Potatisskörden på knappt 560 miljoner kilo var en tiondel mindre än året innan. Det var den nionde minsta statistikförda potatisskörden någonsin i Finland. Hittills har det funnits gott om inhemsk potatis i butikerna, men lagren har minskat till de lägsta nivåerna på tio år. Senast fanns det lika litet potatis i lagren i början av 2013, vilket hade föregåtts av den tredje minsta potatisskörden någonsin i statistiken, cirka 490 miljoner kilo.

Även ärtåkrarna drabbades av den torra sommaren, och skörden blev en femtedel mindre än året innan. Ändå var ärtskörden den näst största någonsin i statistiken, tack vare att ärtarealen ökade betydligt för två år sedan. År 2020 var odlingsarealen av ärta för första gången större än arealen för potatis. Utsikterna för ärtodling är positiva de närmaste åren, eftersom Finland vill bli mer självförsörjande på protein, och odling av ärta, utöver bondböna, kan bidra till det.

Odlingsarealen för rybs och raps steg med 10 000 ha jämfört med 2020 och låg på 34 000 hektar. Medelskörden för vårrybs (1 120 kg/ha) och -raps (1 270 kg/ha) ligger ungefär på samma nivå. Höstoljeväxternas skördenivå var i medeltal 1 630 kg/ha och arealen 4 000 hektar det vill säga drygt 10 procent av den totala oljeväxtarealen. Skörden av vårrybs ökade med närmare 50 % medan skörden av vårraps minskade med 25 %.

Socketbetsarealen var rätt så stabil med 11 300 ha jämfört med 11 000 ha

Spannmålsskörden 2021, mn kg

Skräl spannmålsskörd 2021 – minsta skörden av korn och havre på årtionden.

(2020). Betskörden blev mindre än året förut och stannade på 35 500 kg/ha (38 500 kg/ha, 2020). Detta drog ned på totalskörden med 4 %.

Trädgårdssektorn 2021

Året som gått har fortsatt i kölvattnet på Covid-pandemin. Trots fortsatt osäkerhet och viss oro till följd av pandemin har marknaden varit stabilare i år jämfört med i fjol. Vi upplevde till exempel ingen hamstringsvåg som under våren 2020. Uppskattningen av inhemska grönsaker och mat överlag har hållit i sig även om det märks att livet för många återgått till det ”nya normala” där tillgång på mat återigen uppfattas som självklar.

Trädgårdsprodukter har under året haft god åtgång även om stängningen av skolor och begränsningar i restaurangernas verksamhet tidvis stört efterfrågan. Priserna har varit på en acceptabel nivå och utbud och efterfrågan har i det stora hela varit i balans. Under början av året uppstod ett litet överutbud på gurka till följd av skol- och restaurangköks stängningar. Priset på specialtomater har till följd av ökad produktion och fortsatt import varit lågt nästan hela säsongen.

Frilandsgrönsakerna kom bra i gång från vårkanten, men hettan och torkan gjorde säsongen utmanande. Blomkålen kom väldigt sent p.g.a. den ihållande värmen, och när skörden väl kom i gång blev marknaden snabbt fylld av blomkål.

Foto: Mia Wikström

Sommarens värmebölja bidrog till en varierande skörd av frilandsgrönsaker

Det har överlag varit ett hyfsat år på friland men med varierande skördar mycket beroende på värmeböljan som på vissa håll förorsakade brist på vatten. Det goda med sommaren var att behovet av skadedjurs- och ogräsbekämpningen blev ganska litet.

Utmaningarna med att få ut produkter vid produktionstoppar har försvårats under året. Centralaffärernas ovilja att använda kampanjredskap gör att obalansen på marknaden håller i längre än nödvändigt vid stora volymökningar av grönsaker. Detta medför i sin tur att prisnivån hålls

allt för låg under en oskäligt lång tid.

Även om prisnivån under året kan beskrivas som stabil och till och med god har kostnadsstegringarna på gödsel, förpackningsmaterial och framförallt energi inneburit att året som helhet varit utmanande, framförallt för året runt odlarna.

Enligt Naturresursinstitutets (Luke) trädgårdsstatistik för 2021 uppgick antalet trädgårdsföretag till 3 167. Arealen för frilandsproduktion uppgick till 19 631 hektar en minskning med 230 hektar och växthusarealen till 369 hektar en minskning med 17 hektar. Av växthusrealen var prydnadsväxternas andel 113 hektar. Av trädgårdsföretagen hade 2 606 frilandsodling och 804 växthusodling.

Av växthusgrönsaker producerades en något mindre mängd än året innan, totalt ca. 97 miljoner kilo jämfört med 101 miljoner kilo för år 2020. År 2021 sjönk tomatproduktionen till 38 miljoner kilo medan skörden av specialtomater ökade till 7,4 miljoner kilo. Produktionen av växthusgurka var 53 miljoner kilo. Grönsaksproduktionen på friland gav en skörd på 173 miljoner kilo (185 miljoner kilo 2020), varav morot 76 miljoner kilo.

Äppelskörden uppgick 2021 till 7,9 miljoner kilo. Skörden av trädgårdsbär var 20 miljoner kilo, varav jordgubbe 10 miljoner kilo.

Ekosektorn 2021

Den totala ekologiska spannmålsskörden 2021, det vill säga 116 miljoner kilo, var 26 procent mindre än 2020. Mängden

utgör nästan 5 procent av den totala spannmålsproduktionen i Finland.

Havre, med en skörd på nästan 60 miljoner kilo, är den viktigaste ekologiska spannmålsgrödan i Finland. Skörden av ekologisk havre minskade med 30 procent jämfört med föregående år. Däremot bär-gades något mer ekologisk råg än året innan, cirka 10 miljoner kilo. Det innebär att den ekologiska rågens andel av den totala rågskörden i Finland var hela 15 procent. Den ekologiska havrens andel av den totala havreskörden var sju procent.

Den ekologiska mjölkproduktionen steg under året med 2,4 % och den invägda ekomjölmängden är 81 miljoner liter. Den ekologiska äggproduktionen utgör cirka 8 % av landets totala äggproduktion.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland 2021

Skogsindustrin präglades av den starka ekonomiska tillväxten efter coronapandemin

Den finska ekonomin anpassade sig till livet i en fluktuerande coronapandemi. Finansministeriet förutspår att Finlands BNP växer med 3,4 % år 2021 och med ytterligare 3,0 % år 2022. Den starkare tillväxtfasen i världsekonomin är ett resultat av återhämtningen efter den ekonomiska chocken som coronan orsakade. Utsikterna för tillväxten är dock dimmade av den utdragna pandemin och den snabbt stigande inflationen. Den accelererande

konsumentprisinflationen drivs av faktorer som stigande energipriser. Inflationstrycket väntas dock avta under 2022.

För den finländska skogsindustrin har anpassningsfasen av coronapandemin varit positiv, med undantag för den fortsatta nedkörningen av pappersproduktionen. Den separata produktionen och efterfrågan på massa- och kartongmarknaden har stärkts. Särskilt efterfrågan på grafiska papper försvagades i början av året, vilket ledde till produktionsnedskärningar och till exempel till beslutet att stänga fabriker i Veitsiluoto. Under hösten har dock efterfrågan på pappersprodukter återhämtat sig något och priserna har börjat stiga. På marknaden för sågat virke ledde toppnoteringen i träbyggandet till att efterfrågan och priserna nådde historiskt höga nivåer. Världsmarknadspriserna låg fortfarande på historiskt höga nivåer i slutet av året. Å andra sidan sjönk topppriserna på sågvarumarknaden med hösten. Massapriserna var de dubbla, medan priserna i Europa har förblivit höga, sjönk priserna i Kina och nådde en bottenivå. Exporten av pappersmassa stod för mer än en tredjedel av värdet av exporten till Kina. Priserna på kartong har stigit stadigt.

Finlands varuexport har ökat snabbt i takt med att världsekonomin har stärkts. Förstärkningen av exporten och importen har också fått stöd av återhämtningsåtgärderna. Bristen på komponenter och andra mellanprodukter har stört världshandeln. År 2021 väntas Finlands exportvolym öka med 4,2 % och importen med 3,7 %. Den globala handeln med tjänster har fortsatt att begränsas av den osäkerhet som orsa-

kas av coronavirusvarianterna. Den starka stigningen av export- och importpriserna håller också tillbaka utvecklingen.

Den globala ekonomin förväntas växa med 6,1 % år 2021. Konsumentinflationen ökar på grund av ökad efterfrågan och störningar i leveranskedjan. Särskilt energipriserna har stigit kraftigt. USA:s BNP beräknas växa med 5,6 % år 2021, med en något långsammare tillväxt mot slutet av året och ett svagare konsumentförtroende. Kinas ekonomiska återhämtning har hämmats av en stram coronapolitik, en försvagad detaljhandelsförsäljning och problem inom fastighetssektorn. Å andra sidan förväntas BNP-tillväxten vara som starkast på 7,8 % år 2021. Utvecklingen i Europas ekonomi varierar från land till land, med en genomsnittlig BNP-tillväxt i euroområdet på 5,1 %.

Den brittiska tillväxten beräknas vara den starkaste i Euroområdet (6,7 % av BNP), men tillväxten har avtagit under det tredje kvartalet och utträdet ur EU har lett till problem med handelsvarutillgången. Sverige har återhämtat sig från en svår coronapandemi och de ekonomiska utsikterna är positiva (4,3 % av BNP).

Marknadsläget inom den finländska skogsindustrin är starkt. Detta återspeglades i siffrorna för både den kemiska och mekaniska skogsindustrin. Inom den kemiska skogsindustrin har efterfrågan på kartong och barmassa varit mycket god. Efterfrågan på grafiska papper har också livats upp, men produktionskapaciteten har lagts ned och därför minskar exporten av papper. Nedläggningen av Stora Ensos fabriker i Veitsiluoto var ett hårt bakslag för norra Finland. Å andra

sidan har Uleåborgs kraftliner-kartongfabrik inlett sin produktion, och när byggandet av en ny bioproduktfabrik i Kemi pågår, förstärktes de positiva utsikterna av Junnikkala Oy:s meddelande om en stor investering i ett sågverk i Uleåborg. Ytterligare investeringar i den mekaniska skogsindustrin kommer också till resten av Finland.

Den goda utvecklingen inom den finska skogsindustrin illustreras av att alla andra exportvolymerna och priser beräknas öka under 2021 i PTT:s prognos, med undantag för papper. Exportvolymerna av papper beräknas minska med 12 % och priserna förbli oförändrade, men tidigare prognoser var mycket mer negativa. I slutet av oktober uppgick värdet av skogsindustrins export till 9,2 miljarder euro, vilket är en ökning med hela 28 procent jämfört med föregående år.

Lönsamheten inom den kemiska skogsindustrin i Finland har förbättrats tack vare den positiva prisutvecklingen. Enligt PTT väntas världspriserna på massa öka med 29 procent jämfört med förra årets genomsnitt, och de europeiska massapriserna har förblivit höga under resten av året. Priserna på kartong har varit stadigt stigande under hela året. Enligt PTT förväntas exporten av massa och kartong från Finland öka med ungefär en tiondel jämfört med föregående år.

Exporten av sågade trävaror och plywood ökar betydligt jämfört med föregående år. Enligt PTT kommer produktionen av sågvaror och plywood att öka med 11 % respektive 17 % under 2021 jämfört med föregående år, tack vare en kraftig ökning av produktionen av plywood. PTT

förväntar sig en fortsatt men mer måttlig ökning av exporten av sågade trävaror och plywood under 2022 (3 %). Det genomsnittliga exportpriset på sågade trävaror har stigit kraftigt under 2021, men sjönk mot slutet av året. PTT uppskattar att sågvarupriserna kommer att vara 22 procent högre 2021 än genomsnittet för föregående år.

Å andra sidan förväntas priserna sjunka med 10 % år 2022. Den centraleuropeiska marknaden återhämtade sig från det överutbud som orsakats av storm- och insektskadorna under tidigare år tack vare en stark efterfrågan. Priserna på träprodukter i Europa nådde aldrig tidigare skådade höjder, särskilt under sommarsäsongen, för att sedan börja sjunka mot slutet av året.

Virkesaffärer och avverkningar ökade

Virkeshandeln var särskilt aktiv i början av året och kulminerade i vågen av virkesaffärer i juni. I juni köptes mer än 8 miljoner kubikmeter virke, vilket är dubbelt så mycket som normalt. Trots de höga förväntningarna på resten av året sjönk både volymer och priser. Enligt medlemsstatistik från Skogsindustrin rf var virkesvolymen som såldes i privata skogar 36,5 miljoner kubikmeter, vilket är en ökning med 25 % jämfört med föregående år.

Även avverkningsvolymerna ökade. År 2021 var den totala avverkningsvolymen från privata skogar cirka 50 miljoner kubikmeter i slutet av november. Marknadsavverkningarna för 2021 uppgick till cirka 60 miljoner kubikmeter i slutet av november.

Förutom efterfrågan har avverkningarna främjats av bra väderförhållanden och marknadsavverkningarna hade ökat med cirka 17 procent i slutet av november jämfört med föregående år. PTT:s uppskattning av ökningen av marknadsavverkningen var betydligt lägre (9 %).

I slutet av november hade leveransavverkningarna ökat med hela 38 % jämfört med samma period 2020 och stod för 14 % av avverkningarna av privat skog. Företagens och Forststyrelsens avverkningar uppgick i slutet av november till cirka 10,1 miljoner kubikmeter, vilket är en ökning med 5 % jämfört med året innan. Andelarna av rundvirke och massaved var lika stora i marknadsavverkningarna för 2021. Den statistiska volymen av avverkning av energived, som i slutet av november uppgick till 5,8 miljoner kubikmeter, var mer än hälften så stor som året innan. Användningen av energived förväntas öka till följd av minskningen av torv och behovet av energiskog.

Virkeshandeln var särskilt aktiv i början av 2021.

Industrins stålager av virke varierade under året beroende på tidpunkten för avverkning och inköp. I slutet av november hade de sjunkit till en lägre nivå än i början av året, vilket berodde på höga avverkningsnivåer och en nedgång i timmerhandeln. Definieringen av ett stålagerindex visade sig vara otillräckligt med de gamla definitionerna.

Importen av träråvara förblev oförändrad

Enligt utrikeshandelsstatistiken var virkesimporten i slutet av oktober praktiskt taget på samma nivå som året innan. Under 2021 hade nästan 10 miljoner kubikmeter virke importerats i slutet av oktober, med en kumulativ 12-månadersnivå på 12,6

miljoner kubikmeter. Av importen stod barrträ för cirka 1,4 miljoner kubikmeter och lövträ för cirka 4,8 miljoner kubikmeter. Omkring 3,5 miljoner kubikmeter sågflis importerades.

Andelen timmer minskade med en tredjedel och importen av fiber ökade med knappt 10 %. Andelen flis minskade något från föregående år. Det genomsnittliga importpriset för björkmassaved var 36 euro per kubikmeter, jämfört med ett lägre leveranspris på cirka 33 euro per kubikmeter vid väg i Finland.

Exporten av råvirke från Finland minskade med 15 % jämfört med året innan och uppgick i slutet av oktober till cirka 1,3 miljoner kubikmeter.

II. CENTRALFÖRBUNDETS VERKSAMHET 2021

Organisation och medlemmar

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.'s verksamhetsområde omfattar de svenska och tvåspråkiga kommunerna i Österbotten, Nyland och Åboland samt landskapet Åland.

Medlemmar av centralförbundet är de fyra producentförbunden Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP), Nylands svenska producentförbund NSP rf (SLC Nyland), Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf (SLC Åboland) och Ålands producentförbund rf

(ÅPF). Inom de flesta landskapsförbund är personmedlemmarna organiserade i lokalavdelningar. Medlemmar i centralförbunden SLC är även de fem skogsvårdsföreningarna Skogsvårdsföreningen Österbotten rf, Södra skogsreviret rf, Väståbolands skogsvårdsförening rf, Jeppo Skogsvårdsförening r.f. och Ålands skogsvårdsförening rf.

Stödande medlemmar i SLC är Mejeriandelslaget Maitosuomi och Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund.

SLC:s medlemsantal och arealförhållanden 31.12.2021

Förbund	Aktiva gårdar	Aktiva trädgårdar	Växthus, m ²	Stödande	Åker, ha	Skog, ha	Medlemmar totalt
ÖSP	2 369	119	947 687	319	81 825	90 370	5 481
SLC Nyland	1 254	17	39 622	302	58 081	73 488	2 870
SLC Åboland	316	-	4 580	80	13 794	21 846	582
ÅPF	357	=	19 843	89	9 351	12 895	783
Producentförbunden totalt	4 296	136	1 011 732	790	163 051	198 599	9 716
Svf Österbotten						341 383	10 428
Södra skogsreviret						162 257	4 597
Väståbolands svf						20 740	657
Jeppo svf						15 000	232
Ålands svf						46 000	2 054
Skogsvårdsföreningarna totalt						585 380	17 968

Under verksamhetsåret uppgick organisationens medlemsantal den 31 december 2021 i producentförbunden till 4 296 aktiva gårdar samt 136 trädgårdar. Antalet medlemmar i producentförbunden var 9 716 samt antalet skogsägarmedlemmar var 17 968. Det totala antalet personmedlemmar för SLC uppgick därmed till 27 684 medlemmar i både producentförbunden och skogsvårdsföreningarna.

Den sammanlagda åkerarealen uppgick till 163 051 hektar åker och skogsarealen till 198 599 hektar skog i producentförbunden. I skogsvårdsföreningarna uppgick skogsarealen till 585 380 hektar.

Utöver personmedlemmarna räknar centralförbundet genom sina landskapsförbund flera ekonomiska organisationer som medlemmar. Producentförbunden hade 52 lokalavdelningar vid slutet av året.

SLC:s förbundsfullmäktige 2021

Centralförbundets högsta beslutande organ är förbundsfullmäktige, som under årets samlades till vår- och höstmöte. Kristian Westerholm från Ingå har fungerat som förbundsfullmäktigeordförande.

Första vice ordförande för SLC:s fullmäktige var Niclas Sjöskog från Pedersöre och andra vice ordförande var Nicklas Mörn från Saltvik, Åland.

Kristian Westerholm fortsatte att leda SLC:s förbundsfullmäktige under 2021.

Landskapsförbundets representanter i förbundsfullmäktige 2021

Ordinarie medlem:

Suppleant:

ÖSP:

Robert Lillhonga, Karleby

Jessica Flöjt, Kronoby

Helena Broända, Kronoby

Johanna Andtbacka, Kronoby

Niclas Sjöskog, Pedersöre (I vf.)

Ronny Snellman, Larsmo

Ola Sandberg, Pedersöre

Jim Finell, Pedersöre

Carita Häger, Nykarleby

Stefan Södergård, Vörå

Mikael Österberg, Vörå

Jonas Holm, Vörå

Johanna Nyman, Korsholm

Christoffer Ingo, Korsholm

Christer Finne, Korsholm

David Köping, Vasa

Johan Holmback, Malax

Roger Backholm, Korsnäs

Josefin Norrback, Närpes

Cindi Groop, Närpes

Kjell Utfolk, Kristinestad

Fredrik Andtfolk, Kristinestad

Mikael Hoxell, Kristinestad

Mathias Holm, Kristinestad

SLC Nyland:

Johan Holmström, Raseborg

Sune Baarman, Raseborg

Kristian Westerholm, Ingå (ordf.)

Kim Forsman, Ingå

Nina Långstedt, Ingå

Håkan Nyström, Vichtis

Tom Pehkonen, Vanda

Jaakko Mäkelä, Vanda

Anders Ingman, Sibbo

Georg Stjernberg, Sibbo

Anders Rosengren, Borgå

Robert Haglund, Borgå

Jesse Mårtenson, Mörskom

Kristoffer Nilsson, Liljendal

SLC Åboland:

Henrik Hagman, Kimitoön

Gustaf Ekholm, Kimitoön

Bert-Ove Johansson, Pargas

Markus Karlsson, Pargas

Kristoffer Lindqvist, Pargas

Thomas Johansson, Pargas

ÅPF:

Nicklas Mörn, Saltvik (II vf.)

Hannah Nordberg, Vårdö

Jon Eriksson, Hammarland

Leif Hagberg, Saltvik

Lars-Johan Mattsson, Sund

Erik Ekström, Jomala

Skogsvårdsföreningarna:

Kenneth Påhls (Svf Österbotten)

Jan-Erik Ravals (Svf Österbotten)

Christel Holmlund-Norrén (Svf Österbotten)

Göran Gjåls (Svf Österbotten)

Otto von Frenckell (Södra Skogsreviret)

Peter Simberg (Södra Skogsreviret)

Jan Salmén (Ålands svf)

Torbjörn Björkman (Ålands svf)

Sakkunniga

Johan Hermansson (Västabolands svf)

Magdalena Ek (Västabolands svf)

Representanter för de stödande medlemsföretagen kallas till fullmäktiges möten.

Fullmäktiges vårmöte

Fullmäktiges vårmöte hölls den 28 juni som ett virtuellt möte. Den officiella mötesplatsen var SLC:s kontor. I sitt öppningsanförande påtalade fullmäktigeordförande Westerholm att avsikten med mötet är att utvärdera verksamhetsåret 2020 för SLC:s del. Förutom de utmaningar pandemin ställt på intressebevakningen så har styrelsen också fått kämpa med de ekonomiska utmaningarna som uppkommit då avkastningen på de placerade medlen sjunkit under 2020. Under året har styrelsen fått betydligt bättre redskap för att kunna följa upp ekonomiska situation och har bättre möjligheter att förutse de ekonomiska resurserna på längre sikt.

I styrelsens förslag för medlemsavgifter framfördes att ÅPF och Åland skogsvårdsförening beviljas 50 % rabatt med anledning av den egna behörigheten. Förslaget omfattades. Gällande skogsvårdsföreningarna medlemsavgifter godkändes en höjning jämfört med 2021 och avgiften baserar sig i fortsättningen på personmedlemmarna i föreningarna. Fullmäktige godkände landskapsförbundens medlemsavgifter för 2022. Gällande budgetförslaget för 2022 så kommer styrelsen att presentera att ett verksamhetsbidrag ges till landskapsförbunden.

Fullmäktige godkände bokslutet och verksamhetsberättelsen för 2020. Även revisorn och verksamhetsgranskarna har föreslagit att bokslutet kan omfattas.

Fullmäktige gavs en omfattande rapport om SLC:s finansiella situation och den ekonomiska uppföljning som SLC nu använder.

Under den lantbrukspolitiska diskussionen behandlade fullmäktige den uppgörelse som uppnått på EU-nivå gällande CAP. Denna uppgörelse uppnåddes innan midsommar. Detta ger nu klarare riktlinjer för hur den nationella CAP-planen ska utformas.

Fullmäktiges höstmöte

Höstens fullmäktige möte hölls den 3 december i anslutning till SLC:s digitala 75-årsjubileum på Sound Engines studio i Helsingfors. Det var första gången som fullmäktige sammanträdde fysiskt efter ett uppehåll på nästan två år. Vissa av fullmäktigeledamöterna deltog via Teams.

Mötet öppnades av fullmäktigeordförande Westerholm som i sitt öppningsanförande tog upp bland annat den ekonomiska krisen inom lantbruket, den pågående CAP-beredningen och vikten av att kunna upprätthålla ett hållbart skogsbruk. Någon snabb lösning för den ekonomiska krisen finns inte i sikte, en förändring i avtalsperioder behövs, och både handeln och industrin borde inse att de har allt att vinna på en fungerande livsmedelskedja. Westerholm påminde avslutningsvis alla att ta hand om sig själv och vänner och bekanta. Det är oerhört viktigt i dessa tider att koppla av och hålla kontakt med varandra.

Agronom Kristian Westerholm återvaldes enhälligt till fullmäktigeordförande. Till förste viceordförande valdes Niclas Sjöskog (ÖSP). Nicklas Mörn (ÅPF) fortsätter som andra viceordförande.

Fullmäktige omvalde Mats Nylund till styrelseordförande (suppleant Jonny Kronqvist). Thomas Antas (suppleant

SLC:s förbundsfullmäktige samlades till fysiskt höstmöte i samband med SLC:s digitala 75-årsjubileum

Foto: Staffan Pehrman

Peter Österman) omvaldes till första viceordförande. Thomas Lindroth fortsätter som andra viceordförande (suppleant Andreas Johansson). Fullmäktige valde följande till styrelsen. Tomas Långgård (suppleant Tommy Ehre), Anders Lilland (suppleant Johanna Smith), Ingrid Träskman (suppleant Bengt Nyman) och Birgitta Eriksson-Paulson (suppleant Johan Holmqvist).

Till revisor valdes CGR-revisor Mikael Söderlund och till verksamhetsgranskare Gösta Lundström och Bo Linde. Verksamhetsgranskarnas suppleanter är Thomas Alm, Ulla Eriksson och Cay Blomberg.

Fullmäktige godkände budgeten för 2022 och verksamhetsplanen. I budgeten för 2022 finns intaget det verksamhetsbidrag styrelsen ger landskapsförbunden för att trygga deras verksamhet.

Fullmäktige tog även del av dagsläget gällande det nationella stödpaketet för 2022. Mötet gav SLC:s styrelse en fullmakt att godkänna stödpaketet. Fullmäktige ansåg att det är viktigt att SLC:s specialfrågor kan beaktas i stödpaketet, speciellt då det gäller frågorna för den enmagade sektorn.

Fullmäktigemötet avslutades med SLC:s virtuella 75-årsfest där fullmäktige deltog som studiopublik.

SLC:s fullmäktige närvarade som studiopublik vid SLC:s digitala 75-årsjubileum.

Foto: Staffan Pehrman

Centralstyrelsens verksamhet 2021

Centralstyrelsen består av centralförbundsordförande, första och andra vice ordförande samt fyra medlemmar jämte personliga suppleanter. Förbundsfullmäktigeordförande kallas som sakkunnig till styrelsens möten. Skogsutskottets ordförande Niclas Sjöskog har även deltagit i styrelsemötena som sakkunnig inom skogsfrågor.

Styrelsen har under året hållit 13 protokollförda möten, varav ett styrelsemöte har hållits som ett styrelseseminarium. Styrelsen har under året aktivt följt med beredningen av den nationella CAP-strategin. CAP-planen har behandlats på alla styrelsemöten.

Styrelsen har speciellt diskuterat de frågor som berör husdjurssektorn, de gröna åtgärderna och allokeringen av anslagen till olika delar av CAP-planen. Beredning-

en av de nationella stödfrågorna har även haft en betydande roll på styrelsemötena. Styrelsen har även kvartalsvis behandlat förbundets ekonomi. Styrelsen har även diskuterat och godkänt en placeringsstrategi som SLC:s finansråd följer upp.

På styrelseseminarier behandlade styrelsen bland annat SLC:s nuvarande strategi och dess behov av uppdateringar. Styrelsen har noggrant följt med Covid-läget i landet med tanke på det 75-årsjubileum och kongress som planerats att hållas under december 2021.

Styrelsen beslöt under hösten 2021 att SLC:s kongress flyttas fram till 2022 och 75-årsjubileet hålls som en virtuell fest.

I och med att Johanna Smith tillträdde som tjänsteförordnad verksamhetsledare för ÖSP har Anders Lillandt fungerat som ordinarie styrelsemedlem sedan sommaren 2021.

Centralstyrelsens sammansättning under 2021:

Medlem:

Personlig suppleant:

Ordförande Mats Nylund, Pedersöre	Jonny Kronqvist, Nykarleby
I. vice ordförande Thomas Antas, Lappträsk	Peter Österman, Ingå
II. vice ordförande Thomas Lindroth, Kimitoön	Andreas Johansson, Pargas
Tomas Långgård, Malax	Tommy Ehres, Vörå
Johanna Smith, Närpes	Anders Lillandt, Kristinestad
Ingrid Träskman, Ingå	Bengt Nyman, Raseborg
Birgitta Eriksson-Paulson, Lumparland	Johan Holmqvist, Hammarland

Utskottens verksamhet 2021

Centralstyrelsen tillsätter enligt stadgarna åtminstone ett arbetsutskott, ett skogsutskott och ett trädgårdsutskott för ett kalenderår i sänder. Dessutom kan centralstyrelsen också tillsätta andra beredningsutskott och kommittéer. Under 2021 hade SLC följande utskott:

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet bereder frågor för styrelsen. Utskottet sammanträdde en gång under året. På mötet i januari gick grundligt igenom SLC:s verksamhet, ekonomi och placeringsstrategi. Detta bland för att ge den nyvalda andra vice ordföranden Lindroth en god grund för det kommande styrelsearbetet. De arbetsutskottsrelaterade frågorna har övrigt diskuterats direkt på styrelsemötena.

Utskottets sammansättning: ordförande Mats Nylund (SLC), Tomas Långgård (ÖSP), Thomas Antas (SLC Nyland), Thomas Lindroth (SLC Åboland), Kristian Westerholm (SLC:s fullmäktige) och sekreterare Jonas Laxåback.

Finansrådet

Finansrådet fungerar som konsulterande sakkunnigorgan i viktigare finansiella frågor. Finansrådet sammanträdde till sex protokollförda möten.

Utskottets sammansättning: ordförande Mats Nylund, Holger Falck (SLC Nyland), Jonas Laxåback (SLC), Håkan Fagerström (SLC Nyland), Peter Storsjö (SLC Nyland), sekreterare Gunilla Johansson.

Ekoutskottet

Utskottet har inte formellt sammankommit under året. Utskottet har fått ta del av de frågor som berör ekosektorn i CAP-planen. Utskottets ordförande Nyholm har rådfrågats då det gäller de frågor som berör CAP-planen.

Utskottets sammansättning: Ordförande Steve Nyholm (ÖSP), Mathias Weckström (SLC Nyland), Jan-Erik Karlsson (SLC Åboland), Niclas Mörn (ÅPF).

Företagarutskottet

Utskottet sammanträdde till två Teams-videomöten under året.

Sari Forsman-Hugg från kompetensnätverket AgriHubi presenterade nätverkets verksamhet och utvecklingsplaner på mötet i mars. Utskottets ordförande Stefan Saaristo är medlem i styrgruppen för nätverksplattformen AgriHubi.

AgriHubis uppgift är att befrämja smart jordbruk och gedigna kunskaper i ledarskap inom det finländska jordbruket. I startfasen kommer kompetensnätverkets aktiviteter att finansieras av jord- och skogsbruksministeriet och samordnas av Naturresursinstitutet Luke. Avsikten är att AgriHubi fokuserar sin forskning på frågor som är viktiga uttryckligen för jordbruksföretagarna. För företagare är det en kanal att påverka förnyelsen av utbildning och rådgivning inom jordbrukssektorn.

Utskottet ansåg att målsättningarna är goda; det behövs mera och tätare samarbete mellan forskning, rådgivning och jordbruksföretagarna så att det betjänar jordbruksföretagarnas kunskaps- och utvecklingsbehov på bästa möjliga sätt.

Utskottet tog också under året initiativ till en svenskspråkig samarbetsgrupp inom AgriHubi för att säkerställa att nätverksplattformen redan från början fungerar på svenska i Finland fullt ut och också med tanke på samarbetet inom Norden. Utskottet hade också inbjudit livsmedelsmarknadsombudsmannen Olli Wikberg till sitt möte. UTP-direktivet trädde i och med den nya livsmedelsmarknadslagen den 1 november och den stadgar bland annat om längsta betalningstider för olika jordbruksprodukter; för till exempel spannmål är det max 60 dagar. Från dessa betalningstider kan man inte avvika i fortsättningen utan de bör efterföljas.

Livsmedelsmarknadsombudsmannen arbetar för att livsmedelsmarknaden ska fungera bättre och för att förhindra praxis som strider mot god affärssed. Ombudsmannen ger rekommendationer, utlåtanden och förslag som hänför sig till verksamheten inom livsmedelskedjan samt ger aktörerna inom livsmedelskedjan information och råd om god affärssed. Dessutom övervakar ombudsmannen livsmedelskedjans avtalsvillkor och praxis samt att förfaranden som uppfyller kraven på att god affärssed tillämpas. Olli Wikberg konstaterade att det är väldigt viktigt med kontakten till marknadsaktörerna och att man bör vara i kontakt med honom och hans byrå om det finns problem på marknaden som bör utredas närmare.

Utskottets sammansättning: ordförande Stefan Saaristo (ÖSP), Lotta Storfors (ÖSP), Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Thomas Lindroth (SLC), Bjarne Gröning (SLC Åboland), Jan Alm (ÅPF) och sekreterare Rikard Korkman.

Köttutskottet

Det tidigare slaktdjursutskottet fick en namnändring till 2021. Utskottet heter nu SLC:s köttutskott. Utskottet träffades över Teams två gånger under året. Dessa möten hölls gemensamt med SLC:s mjölk-samarbetsgrupp. På dessa möten har man diskuterat gemensamma frågor som berör den kommande stödpolitiken från och med 2023. Man har bland annat satt fokus på utformningen av de kommande produktionskopplade husdjursstöden. Speciellt den förändring som berör Åland och skär-gårdsområdena har diskuterats.

På de gemensamma mötena har man även diskuterat och gett förslag på åtgärder till miljöersättningen som kan intressera husdjursproducenterna. Man ansåg speciellt att åtgärder för kreatursgödsel hade i de första utkasterna av miljöersättningen fått låg prioritering. På de gemensamma mötena har man även behandlat de stödförändringar som är på gång till följande programperiod som innebär en kraftig stödförändring för den enmagade sektorn.

Man har uttryckt speciellt stor oro för att husdjurs-LFA inte längre ingår i stödåtgärderna från och med 2023. Detta betyder att stödnivån för den enmagade sektorn kommer att ändrats kraftigt. Detta stödbortfall kan inte ersättas med andra stödformer.

Utskottets sammansättning: ordförande Jonny Kronqvist (ÖSP), Tomas Långgård (ÖSP), Johan Snickars (ÖSP), Guy Bro-man (SLC Nyland), Thomas Johansson (SLC Åboland), Fredrik Söderlund (ÅPF) och sekreterare Jonas Laxåback.

Miljö- och markpolitiska utskottet

Miljö- och markpolitiska utskottet sammanträdde en gång under året.

Utskottet behandlade bland annat revideringen av plan- och bygglagen, revideringen av naturvårdslagen, ökande vindkraftsbyggande och problematiken med vitkindade gäss. Skogsombudsman Viktor Harvio tog över som sekreterare för utskottet.

Utskottets sammansättning: Ordförande Thomas Antas (SLC Nyland), Håkan Fagerström (SLC Nyland), Bjarne Mara (ÖSP), Johanna Nyman (ÖSP), Anders Jansson (ÅPF), Andreas Johansson (SLC Åboland) och sekreterare Viktor Harvio.

Mjölksamarbetsgruppen

Mjölksamarbetsgruppen har haft två möten under året tillsammans med SLC:s köttutskott. Från mjölksektorn har man speciellt framfört att då det gäller stödet till djurens välbefinnande måste förslaget för utvidgad betning göras så att det även omfattar betningen med mindre djurgrupper och i åtgärderna bör även ingå klövvård. Niclas Sjöskog har återgett diskussionerna i mjölknäringens gemensamma mjölkutskott.

Utskottets sammansättning, ordförande Mikael Österberg (ÖSP), Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö, (ÖSP), Niclas Sjöskog (ÖSP), Kristian Westerholm (SLC Nyland), Sverker Blomberg (SLC Åboland), Carina Eriksson (ÅPF), sakkunnig Mats Nylund (SLC) och sekreterare Jonas Laxåback.

Organisationsutskottet

Organisationsutskottet sammankom inte under året. Coronapandemin bidrog till att SLC-tjänstemännen oftare sammankom till personal- och politikpalavrar, vilka delvis ersatte organisationsutskottets möten.

Utskottets sammansättning: ordförande Helena Fabritius (SLC Åboland), Fredrik Grannas (ÖSP), Johanna Smith (ÖSP), Gunilla Grönholm (SLC Nyland), Bjarne Westerlund (SLC Nyland), Sue Holmström (ÅPF), Margita Törnroth (SLC) och sekreterare Mia Wikström. Till utskottets möten har även kallats SLC:s ordförande, verksamhetsledare och skogsombudsman.

Potatisutskottet

Utskottet sammanträdde till två Teams-videomöten under året.

Den svaga ekonomin inom potatisodlingen väckte diskussion inom utskottet under året. Lönsamheten för odling och förädling har sjunkit dramatiskt på grund av att flera insatsvaror som konstgödsel, energi, bränslen och förpackningsmaterial har stigit med tiotals procent. Kostnadsutvecklingen och priset på potatis har inte gått åt samma håll, utan priset på potatis har fallit i takt med att kostnaderna stigit. Potatisbranschens samarbetsgrupp, PAYR publicerade ett ställningstagande om den svaga lönsamheten i november.

Handelns krav på olika typer av certifikat väcker också irritation för även dessa ökar odlarnas kostnader utan att det syns i priset på potatis.

Växtskyddpreparatet Reglone godkändes för användning under året av säkerhets- och kemikalieverket Tukes, men

handelskedjorna vill trots det förbjuda användningen i inhemsk potatisodling. Utskottet ansåg att lagen bör följas och att handeln inte får godtyckligt fatta ensidiga beslut.

Utskottets sammansättning: Ordförande Kaj Hemberg (ÖSP), Sören Lawast (ÖSP), Björn Lindström (SLC Nyland), Roger Lindroos (SLC Nyland), Peter Karlgren (SLC Åboland), Jonas Lundberg (ÅPF) och sekreterare Rikard Korkman.

Skattepolitiska utskottet

Utskottet sammanträdde en gång under året. Styrelsen hade vid den årliga genomgången av SLC:s utskott linjerat att det tidigare skatteutskottet ändras till ett skattepolitiskt utskott. Fokus sätts i utskottsverksamheten då mer på politiska linjeringar. På utskottets första möte diskuterades uppdraget som styrelsen gett utskottet och hur utskottet kan bidra med förslag på åtgärder med tanke på lönsamhetsläget och de kommande politiska händelserna så som kommande riksdagsval våren 2023.

Utskottets sammansättning: ordförande Matias Ålgars (ÖSP), Johanna Smith (ÖSP), Magnus Grönholm (SLC Nyland), Runa-Britt Willberg (SLC Åboland), Lars-Johan Mattson (ÅPF), Holger Falck (sakkunnig), Mats Nylund (sakkunnig) och Jonas Laxåback (sekreterare).

Skogsutskottet

Skogsutskottet sammanträdde tre gånger under året; i mars, maj och oktober. Aktuella ärenden för utskottet var bland annat EU:s skogspolitik, revideringen av naturvårdslagen, revideringen av markan-

vändnings- och bygglagen, revidering av PEFC-skogscertifieringsstandarden och hjorddjursnivåer. Till utskottsmöten kallades utomstående föredragare: Juha Ruippo och Anna-Rosa Asikainen från MTK och Thomas Antas från SLC Nyland.

Utskottets sammansättning: ordförande Niclas Sjöskog (ÖSP), Anders Lillandt (ÖSP), Gösta Lundström (SLC Nyland), David Lundström (SLC Åboland), Kenneth Påhls (svf Öb), Jan-Erik Ravals, (svf Öb), Otto von Frenckell (Svf Södra Skogsreviret), Johan Hermansson (sakkunnig, Svf Åboland), Jan Salmén (svf Åland), sakkunnig Mats Nylund (SLC) och sekreterare Viktor Harvio.

Socialpolitiska utskottet

Utskottet har inte sammanträtt under året.

Utskottets sammansättning: ordförande Tommy Ehrs (ÖSP), Märten Strandvall (ÖSP), Johanna Wasström (SLC Nyland), Anette Blomberg (SLC Åboland), Hannah Nordberg (ÅPF), Mats Nylund (SLC) och sekreterare Helena Fabritius.

Sockerbetsutskottet

Utskottet sammanträdde till tre Teams-videomöten under året.

MTK:s förhandlingsgrupp för sockerbetor, där SLC representeras av utskottets ordförande Sebastian Sohlberg, förhandlade i slutet av året fram ett ettårigt branschavtal för sockerbetor med ett fast pris och ett med rörligt pris.

När det gäller det fasta priset är det frågan om en trestegsmodell där tonpriset höjs med 1 euro först, därefter får man 1 euro extra när man höjer odlingsarealen med

minst 10 procent jämfört med vad man odlat 2021. Dessutom kan man få ytterligare 50 cent om man höjer odlingsarealen med 30 procent. Grundpriset för 2022 blir alltså 27 euro per ton. I modellen med rörligt pris fungerar det hela på ett annat sätt. Där utgår man från ett garantipris på 24,50 euro och så har man igen möjlighet i bästa fall, bland annat med en förhöjning av odlingsarealen att få ett tonpris på 29,50 euro. De befintliga treåriga avtalen fortsätter som förut.

Utbetalningar kommer i framtiden på grund av den nya livsmedelslagen och tillämpningen av UTP-direktivet att ske snabbare än tidigare och det är leveranstidpunkten som avgör. Exempelvis leveranser i september betalas ut den 28 oktober.

Utskottet ansåg att det skulle vara viktigt att MTK och SLC diskuterar framtiden för sockerbetsodlingen i Finland, både med de tyska och i första hand den inhemska ägaren (Apetit) i Sucros.

Frågan om hur öka intresset för sockerbetsodlingen på SLC:s område väcktes också under året. I slutet av året kontaktades Susanna Muurinen från sockerbetsforskningscentralen och Tiina From från det regionala Sorvi-projektet som arrangerar utbildningar och träffas för odlare bland annat i egentliga Finland för att kartlägga möjligheterna att arrangera verksamhet också på svenska.

Utskottets sammansättning: Ordförande Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Henrik Kevin (SLC Nyland), Fredrik Ström (ÖSP), Claus Blomberg (SLC Åboland), Tom Jansson (ÅPF), Stefan Saaristo, sakkunnig och sekreterare Rikard Korkman.

Spannmålsutskottet

Utskottet sammanträdde sammanlagt till fyra Teams-videomöten under året. Ett återkommande tema under året har varit beredningen av Finlands nationella CAP-plan som slutligen lämnades in till kommissionen i slutet av året. På grund av den allvarliga sommartorkan blev spannmålsskörden speciellt för vårsådda grödor på lerjordar mycket svag. Spannmålspriserna både globalt och nationellt nådde rekordnivåer på grund av mindre utbud. Under sommaren och hösten steg också gödselpriserna kraftigt.

På mötet i februari informerade Marko Saapunki om Spannmålstorget, den digitala marknadsplatsen för spannmål. Tjänsten hade då 2 900 registrerade användare, men handelsvolymerna var fortsättningsvis små. För att tjänsten skall ha en framtid måste handelsvolymerna öka. Förväntningarna på plattformen är att den skall vara lätt att använda och att priserna är de bästa som respektive köpare erbjuder. I slutet av året beslöt tyvärr ägarna i Suomen Viljakauppa Oy, bland annat SLC, att lägga ner tjänsten på grund av den alltför långsamma utvecklingen av antalet användare och handelsvolym.

Utskottet diskuterade också MTK:s utkast till åkerväxtstrategi för 2020–2040 och skickade sina kommentarer. Centrala målsättningar för programmet är att vända åkerväxtodlingens lönsamhet till det bättre, skapa intresse bland unga att fortsätta som odlare och öka samarbetet med andra odlare i spannmålskedjan.

På mötet i november deltog forskningschef Jarno Sukanen från Konkurrens- och

konsumentverket. Han informerade om förändringar i konkurrenslagstiftning som berör primärproduktion i och med att den nya livsmedelslagen trädde i kraft på hösten. Konkurrenslagstiftningen är i regel mycket strikt men sedan 2018 tillåts prissamarbeta mellan producenter inom ramen för regelverket för EU:s producentorganisationer. Utskottets sammansättning: ordförande Bengt Nyman (SLC Nyland), Thomas Lindholm (SLC Nyland), Kim Forsman (SLC Nyland), Bengt Eklund (ÖSP), Martin Edman (ÖSP), Peter Lindström (SLC Åboland), Lars-Johan Mattsson (ÅPF), sekreterare Rikard Korkman.

Trädgårdsutskottet

SLC:s trädgårdsutskott sammanträdde två gånger under det gångna året. Mötet i mars hölls i form av distansmöte via Teams. Decembremötet gick att ordna fysiskt och hölls som ett hybridmöte med största delen av deltagarna på plats på SLC:s kansli.

Då SLC:s trädgårdsombudsman Susanne West har fungerat som verksamhetsledare för ÖSP har Johanna Smith verkat som SLC:s trädgårdsombudsman fram till den 31 juli. Under Wests moderskapsledning har Johanna Smith fungerat som ÖSP:s verksamhetsledare och David Pettersson har verkat som trädgårdsombudsman från och med den 1 augusti.

SLC har genom tätt samarbete med MTK, jord- och skogsbruksministeriet samt andra närstående organisationer försökt påverka och driva frågor som är viktiga för medlemmarna. Covid-pandemin har fortsättningsvis spridit osäkerhet, men situationen har varit hanterbar.

Klimatåtgärderna och deras följdverkningar inom trädgårdssektorn har varit ett orosmoln under året som gått. Det är ännu osäkert hur torvprodukter, som används i stor utsträckning inom branschen, skall ersättas när torven stegvis fasas ut. Torvens vara eller icke vara som växtunderlag har väckt en del oro fram för allt bland plantuppprivare. Kommer det att finnas torv eller jämförbara produkter framöver och till vilket pris i så fall. Utskottet har diskuterat frågan under året och fortsätter bevakningen.

Konsumenternas förväntningar på klimatmässigt hållbara produkter är höga. Frågor om klimatpåverkan och koldioxidavtryck, som ännu för ett antal år sedan inte fanns i konsumenternas medvetande, är numera aktuella på ett helt annat sätt. Detta ställer stora, ibland orimliga krav, på producenter och packerier.

Behovet av utbildad arbetskraft är stort, men tillgången på utbildning på svenskt håll är synnerligen begränsat.

Övriga frågor som behandlats under året är den kommande programperioden, de nationella stöden, energibeskattningen och marknadsföringen av finländska trädgårdsprodukter. Den nya CAP-perioden 2023–2027 har varit på utlåtanderunda det gångna året. För trädgårdssektorn medför byte av stödperiod inga större förändringar.

Utskottets sammansättning: ordförande Mikael Lundell (ÅPF), Christer Finne (ÖSP), Stefan Skullbacka (ÖSP), Johanna Smith (ÖSP), Kaijus Ahlberg (SLC Nyland), Anders Ekholm (SLC Åboland) och sekreterare Johanna Smith/David Pettersson.

Foto: Nora Backlund

SLC:s lantbrukspolitiska seminarium för agrologstuderande är ett mångårigt samarbete mellan yrkeshögskolan Novia och SLC. I år deltog 17 andra och tredje årets studerande,

Ungdomsutskottet

Ännu ett år präglat av restriktioner och färre möjligheter till social samvaro, men istället har vi haft ett år fyllt av intressanta diskussioner och ställningstaganden. SLC:s ungdomsutskott sammanträdde fyra gånger under år 2021 till digitala utskottsmöten. Ungdomsutskottet har bland annat kommenterat den nationella CAP-strategin utgående från diskussioner i de regionala ungdomsutskotten. Frågor kring välmående och generationsväxling har också tangerats under året.

SLC har inlett ett projektsamarbete med SLF gällande generationsväxling, där ungdomsutskottet gett förslag på huruvida innehåll som intresserar unga producenter som står inför eller är mitt i en generationsväxlingsprocess.

SLC:s ungdomsutskott hade en aktiv roll under Nordiska Bondeorganisationers Centralråd NBC:s möte i augusti 2021 där Nordic Young Farmers Association NYFA stod för en del av programmet. På nationella landsbygdsparlamentet den 28–20 september deltog Christoffer Ingo från SLC Unga tillsammans med Olli Cavén från Maaseutuunoret i paneldiskussioner om landsbygden. COP26- nordiska parallellprogram är en annan plattform där SLC Unga under hösten 2021 fört fram frågor som är viktiga för den unga jordbrukarkåren.

SLC unga ordnande lantbrukspolitiska seminariedagar för Yrkeshögskolan Novias agrologstuderande den 1–2 november. Sjutton andra och tredje årets studerande fick under två dagar i Helsingfors bekanta

sig med SLC:s verksamhet, fick en inblick i beslutsprocesser vid jord- och skogsbruksministeriet och i riksdagen. En ny programpunkt under de traditionella seminariedagarna var en workshop i retorik och debatt. De studerande fick även bekanta sig med bland annat SLF och LPA.

Utskottets sammansättning: Ordförande Sören Stenroos (ÖSP), Kim Ekström (SLC Åboland), Christian Påvals (ÅPF), Christoffer Ingo (ÖSP), Leo Klinge (SLC Nyland), Joel Rappe internationell sakkunnig och sekreterare Nora Backlund.

SLC:s unga hade en aktiv roll under NBC:s digitala möte och workshop för att lyfta positiva argument för ett hållbart jord- och skogsbruk i Norden. SLC:s ordförande Mats Nylund (t.v.) samt ungdomsombudsman Nora Backlund deltog i det digitala mötet från SLC:s kansli.

Foto: Staffan Pehman

SLC:s tidigare ordförande Holger Falck och tidigare verksamhetsledare Tage Ginström var de första någonsin motta SLC:s hederstecken.

Revisorer och verksamhetsgranskare

CGR-revisor Mikael Söderlund fungerade som revisor under 2021. Lantbrukare Gösta Lundström och diplomekonom Bo Linde fungerade som verksamhetsgranskare. Agronom Thomas Alm, merkant Ulla Eriksson och agrolag Cay Blomberg fungerade som verksamhetsgranskarnas suppleanter.

Beviljande av förtjänsttecken 2021

Republikens President Sauli Niinistö har i egenskap av stormästare för Finlands Vita Ros och Finlands Lejons orden till självständighetsdagen den 6 december förlänat följande förtjänsttecken åt förtjänta finländska medborgare på SLC:s förslag:

Kaijus Ahlberg, trädgårdsföretagare, från Sibbo har förlänats Förtjänstkorset av

Finlands Vita Ros orden (FVR Fk). Medalj av I klass med guldkors av Finlands Vita Ros orden (FVR M I gk) har förlänats Johanna Nyman, jordbrukare, från Korsholm, Hannah Nordberg, mjölkproducent, PeK, från Vårdö, Åland och Yvonne Mattsson, mjölkproducent, diakonvigd, från Sund, Åland

SLC:s hederstecken delades ut för första gången

I samband med SLC:s digitala 75-årsjubileum den 3 december delades för första gången någonsin SLC:s hederstecken ut till SLC:s ordförande emeritus, agronom Holger Falck samt till ekonomieråd, agrolag Tage Ginström. Ginström verkade som SLC:s verksamhetsledare under 1995–2010 och före det som SLC:s ombudsman 1971–1995 med Falck ledde SLC som centralförbundsordförande åren 2000–2017.

Under jubileumsshowen fick Falck och Ginström motta hederstecknet med diplom.. Reglementet för SLC:s märke och utmärkelsetecken från 1969 stadgar om att: Hederstecknet tilldelas för utomordentliga förtjänster av centralstyrelsen efter ingående prövning man eller kvinna, som genom särskilt berömlig verksamhet på ett bestående sätt gagnat Finlands lantbruk och härigenom vunnit de svenska lantbruksproducenternas aktning och tacksamhet. Innan centralstyrelsen fattade beslut om tilldelning av hederstecknet hörde styrelsen även fullmäktiges åsikt i frågan.

SLC:s produktansvars- och olycksfallsförsäkring

Medlemmar i SLC:s producentförbund har en produktansvarsförsäkring via försäkringsbolaget Fennia som ingår i den medlemsavgift som årligen inbetalas till organisationen. Under år 2021 finns det inga registrerade skadefall vad gäller produktansvarsförsäkringen. När det gäller olycksfallsförsäkringen finns uppgifterna om skadefall inte tillgängliga för 2021 på grund av förändringar i Fennias försäkringssystem.

SLC:s representation 2021

MTK:s skogsdirektion	Mats Nylund
MTK:s utskott för åkergrödor	Bengt Nyman
MTK:s utskott för specialgrödor	Johanna Smith
MTK:s utskott för kött	Tomas Långgård
MTK:s utskott för mjölk	Niclas Sjöskog
MTK:s utskott för näringspolitik och företag	Thomas Lindroth
MTK:s utskott för kompetens och välmående	Mats Wikner
MTK:s utskott för miljö och mark	Thomas Antas
MTK:s nätverk, olje- och proteingrödor	Kim Forsman, Martin Edman
MTK:s nätverk, utsäde	Thomas Lindholm
MTK:s nätverk, malkorn	Peter Lindström, Tom Pehkonen
MTK:s nätverk, sockerbeta	Sebastian Sohlberg
MTK:s nätverk, potatis	Kaj Hemberg, Sören Lawast
MTK:s nätverk, stärkelsepotatis	Kjell Nyström
MTK:s nätverk, trädgård	Johanna Smith, Paul-Mårten Sjölund
MTK:s nätverk, nöt	Johan Snickars
MTK:s nätverk, får	Emmi Nurmi, Christer Ollqvist
MTK:s nätverk, svin	Tomas Långgård, Jonny Kronqvist
MTK:s nätverk, fjäderfä	Kristian Bengts
MTK:s nätverk, ägg	Tobias Dahlblom
MTK:s nätverk, ekologisk produktion	Steve Nyholm, Mathias Weckström
JSM:s nationella stödförhandlare	Mats Nylund, Thomas Antas, Jonas Laxåback
JSM:s beredningsgrupp för nationella jordbruksstöden	Jonas Laxåback
Livsmedelsverkets samarbetsgrupp för verkställande av jordbruksstöden	Jonas Laxåback
JSM:s delegation för produktionsdjurens välmående	Jonas Laxåback
JSM:s arbetsgrupp för hållbar användning av växtskyddsmedel (NAP)	Rikard Korkman

JSM:s EU-sektion för jordbruks- och livsmedelsfrågor	Jonas Laxåback, suppl. Rikard Korkman
JSM:s CAP2027 strategiarbetsgrupp	Mats Nylund, suppl. Jonas Laxåback
JSM:s CAP2027 arbetsgrupp för jordbruksstöden	Jonas Laxåback, suppl. Rikard Korkman
JSM:s CAP2027 arbetsgrupp för marknadsåtgärder	Rikard Korkman, suppl. Jonas Laxåback
JSM:s arbetsgrupp CAP2027 för landsbygdsutveckling	Bjarne Westerlund, suppl. Rikard Korkman
JSM:s uppföljningsgrupp för åtgärdshelheten inom markanvändningssektorn	Mats Nylund, suppl. Viktor Harvio
JSM:s växtskyddsdelegation	Rikard Korkman, suppl. Kim Männikkö
JSM:s växtskyddsmedelsdelegation	Rikard Korkman, suppl. Kim Männikkö
JSM:s växtsortnämnd	Kim Forsman, suppl. Rikard Korkman
JSM:s genresursdelegation	Rikard Korkman
JSM:s rådgivningsdelegation	suppl. Anders Rosengren
Rådet för landsbygdspolitik	Rikard Korkman
JSM:s & MM:s runda bordsforumet för skogsnaturens mångfald	Mats Nylund
MM, Helmi- livsmiljöprogrammets styrgrupp	Viktor Harvio
MM, styrgrupp för revision av naturvårdslagen	Viktor Harvio
SHM:s arbetsgrupp för utvecklande av lantbruksavbytarverksamhetens förvaltningsmodeller	Mats Nylund, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR	suppl. Rikard Korkman

Centralskattenämnden	Holger Falck
UM:s sektion för EU/WTO-frågor	Jonas Laxåback
ETU, djurhälsovårdens ledningsgrupp	Kristian Westerholm
ETT, SIKAVA-arbetsgrupp	Christer Storfors
ETT, NASEVA-arbetsgrupp	Ola Sandberg
Direktionen för gårdsbrukets utvecklingsfond	Jonas Laxåback
Svenska lantbrukssällskapens förbund, styrelsen	suppl. Mats Nylund
ANM:s delegation för konsumentärenden	Mia Wikström , suppl. Jonas Laxåback
Styrgruppen för LumoVesi-projektet (Luke)	Rikard Korkman
Styrgruppen för Tulevaisuuden maanviljeljät- projektet	Rikard Korkman
Styrgruppen för Ikivihreä-projektets styrgrupp (Hamk)	Rikard Korkman
Styrgruppen för Faktagaffeln	Mia Wikström
AgriHubis styrgrupp	Stefan Saaristo
AgriHubis kommunikationsnätverk	Mia Wikström
Styrgruppen för Carbon Action projektet	Rikard Korkman
Styrgruppen för EMBLA	Mia Wikström
Projektgruppen för Närmatsdagen	Mia Wikström
Projektgruppen för Öppna ekologårdar på Naturens dag	Mia Wikström
Föreningen Matinformation r.f., styrelsen	Jonas Laxåback
Pensionsskyddscentralens representantskap	Mats Nylund, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin/Jonas Laxåback
Apetit, förvaltningsrådet	Jonas Laxåback

Raisio Abp, förvaltningsrådet	vice ordf. Holger Falck
Polar Oats, styrelsen	ordf. Rikard Korkman
ProLuomu, styrelsen	suppl. Rikard Korkman
Pölyhyöty-projektets styrgrupp	Rikard Korkman
Vilkas-projektets styrgrupp	Rikard Korkman
LPA:s styrelse	Mats Nylund, suppl. Johanna Nyman
LPA:s delegation	Thomas Antas, suppl. Birgitta Eriksson-Paulson
LPA:s ersättningsnämnd	Jonas Laxåback
LPA:s konsultativa kommission för avbytarärenden	Tommy Ehrns
LPA, övervakarna av prövningsverksamheten	Mats Nylund
FPA:s delegation	Mikaela Strömberg-Schalin
Besvärnämnden för olycksfallsärenden	Mikaela Strömberg-Schalin
Styrgruppen för landsbygdens stödpersonnätverk	Mia Wikström
Försäkringsdomstolens sektion för pensions- och olycksfallsärenden	suppl. Rikard Korkman
Inhemsk trädgårdsprodukter r.f., styrelsen	Johanna Smith
Töitä Suomesta Oy, advisory board	Johanna Smith
Trädgårdsförbundet, Tag GlobalG.A.P. effektivt i bruk, projektets styrgrupp	Johanna Smith
Jordägarnas värderingscentral, styrelsen	Thomas Antas
Walter Ehrströms stiftelse, styrelsen	Mats Nylund
Finlands avdelning av NBC	vice ordf. Mats Nylund
Finnish Agri-Agency for Food and Forest Development FFD, styrelsen	Mats Nylund
Helcom, Pressure-arbetsgruppen	Rikard Korkman
Stödgruppen för husdjursombudsmannen i Bryssel	Jonas Laxåback
COPA:s presidium	Mats Nylund

COPA-COGECA:s arbetsgrupper:	
– Flowers and Plants	Susanne West
EU:s rådgivande kommitté, trädgård	Susanne West
SLC:s representant i CEJA	Joel Rappe
EU-kommissionens marknadsobservatorium för socker	Erik Perklén
EU-kommissionens marknadsobservatorium för frukt och grönsaker, undergrupp tomater	Jonathan Nordberg
JSM:s Internationella skogs nätverk	Viktor Harvio suppl. Mats Nylund
MTK, puukauppatiiimi	Viktor Harvio
Nationella IPBES-arbetsgruppen	Viktor Harvio, suppl. Rikard Korkman
PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf, styrelsen	suppl. Viktor Harvio
Standardgruppen för revision av den finländska PEFC-standarden	Viktor Harvio
Uppföljningsgruppen för METSO- programmet	Nina Långstedt
Virkeshandelsgruppen, SVFS	Anders Portin
Landskapens skogsråd, Nyland	Henrik Holmberg, suppl. Anders Wasström
Landskapens skogsråd, Österbotten	Anders Lillandt, suppl. Tomas Långgård Jan Slotte, suppl. Kenneth Påhls Mats Nylund
Landskapens skogsråd, Sydvästra Finland	Reijo Haapa, suppl. Magdalena Ek
Västra skogscertifieringskommittén	Viktor Harvio
Södra förbundens miljö- och markanvändningsutskott	Viktor Harvio
MTK:s arbetsgrupp för vitsvanshjortar	Viktor Harvio

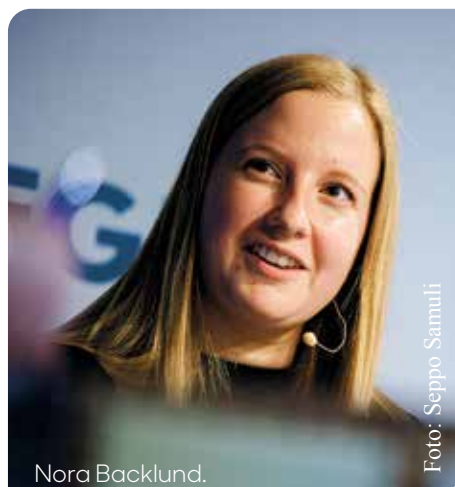
Anställda vid SLC och Landsbygdens Folk 2021

SLC:

Position	Namn, titel	Anställd
Verksamhetsledare	Jonas Laxåback, agronom AFM	1.9.2010
Ombudsman (deltid)	Rikard Korkman, AFM	1.10.1997
Jurist	Mikaela Strömberg-Schalin, JK	9.10.2012–31.3.2021
Kommunikationschef	Mia Wikström, PM	1.8.2008
Kommunikatör	Andrea Bergman, MA	1.1.2009–31.7.2021
Ombudsman	Annika Öhberg, AFM	1.11.2013–5.1.2021
Ungdomsombudsman	Nora Backlund	1.6–31.12.2021
Skogsombudsman	Viktor Harvio, forstmästare	20.4.2020
Förbundsökonom	Gunilla Johansson, stud.merk.	1.1.1990
Administrativ assistent	Margita Törnroth, stud. merk.	1.1.2018
Projektanställd, Farmers Grain Export	Jukka Peltola	1.2.2018–30.11.2021

David Pettersson har fungerat som SLC:s trädgårdsombudsman sedan hösten 2021.

Nora Backlund fungerade som SLC:s ungdomsombudsman under hösten 2021. Nora representerade SLC bl.a. på Nordiska ministerrådets talkshow Nordic COP26 Hub med anledning av det internationella klimatmötet i Glasgow.

Landsbygdens Folk:

Position	Namn	Anställd
Chefredaktör	Staffan Pehrman (f.d. Björkell)	1.3.2020 Redaktör 1.4.2018– 29.2.2020
Redaktionssekreterare	Mikael Lampén	1.9.1999
Redaktör	Christoffer Thomasfolk	9.5.2011
Redaktör	Andrea Bergman	1.1.2009–31.7.2021
Redaktör	Nina Colliander-Nyman	1.10.2013–31.1.2021
Key Account Manager	Jarmo Lampola	9.12.2019
Annonsssekreterare	Kiiku Behm-Ikäläinen	21.11.2001

Ina Mickos.

Ina Mickos var SLC:s högskolepraktikant under sommaren 2021.

SLC:s trädgårdsbevakning har genomförts som köptjänst och har skötts av Johanna Smith, då trädgårdsombudsman Susanne West har vikarierat som ÖSP:s verksamhetsledare. Från och med den 1 augusti har David Pettersson fungerat som trädgårdsombudsman då Johanna Smith har fungerat som ÖSP:s verksamhetsledare under Susanne Wests moderskapsledighet.

Under sommaren 2021 var Ina Mickos högskolepraktikant under cirka tre månader på SLC:s kansli. Förutom varierande administrativa och kommunikativa uppgifter fick Mickos även bekanta sig med jordbrukspolitiken och lantbrukets aktuella frågor.

Coronapandemins inverkan på SLC

Coronapandemin fortsatte att prägla arbetet på SLC under 2021 och SLC-personalen fortsatte att utföra sitt arbete i huvudsak på distans under året. SLC-kansliet gjorde även upp en Covid-verksamhetsplan för hur arbetet organiseras under undantagsförhållandena och även arbetsplatshandbokens anvisningar om distansarbete uppdaterades för att tas i bruk när regeringens utvidgade distansarbetsrekommendation upphör.

SLC tackar personalen för att även under 2021 ha fortsatt att smidigt utföra sitt arbete trots de avvikande omständigheterna. SLC har kunnat bedriva en aktiv intressebevakningsverksamhet och fullfölja sitt uppdrag som lantbrukets intressebevakare.

Jordbrukspolitiska frågor

Kostnadskrisen eskalerade

Verksamhetsåret 2021 präglades fortsättningsvis av olika restriktioner som Covid19 satte på samhället. De stora Covid-stödåtgärderna för jordbrukssektorn infördes politiskt under 2020. Under sensommaren kunde jordbrukssektorn känna en kraftig uppgång i energipriserna och framförallt gödselpriserna. Detta resulterade tillsammans med en sämre spannmålsskörd i högre spannmålspriser som höjde foderkostnaderna speciellt i inledningsskedet för den enmagade sektorn. En bidragande orsak till detta var den oba-

lans som uppstått inom energimarknaden som en följd av olika Covid-åtgärder och strategiska företagsbeslut. Nationellt ledde den uppkommande lönsamhetskrisen inom primärproduktionen till flera möten. I samband med att producenterna framförde sina åsikter kring de kommande budgetramarna i början av september lovade minister Leppä att tillkalla aktörerna inom livsmedelskedjan till en gemensam diskussion om hur den ekonomiska situationen inom primärproduktionen kan lösas tillsammans.

Den 8 oktober höll minister Leppä den utlovade diskussionen med kedjans företrädare representerade. I den diskussionen var producentpriserna i fokus. Under hösten hade det tydligt framkommit att livsmedelskedjan företag inte kan föra vidare de förhöjda produktionskostnaderna de har samt det tryck som det finns på en höjning av producentpriserna. Den bidragande orsaken var att detaljhandeln håller hårt fast vid de avtal som ingåtts långt innan kostnadsstegringarna kunde ses. SLC påtalade i flera omgångar att avtalen måste ses över och att avtalen måste innehålla klausuler som ger möjlighet att beakta snabba svängningar i kostnader eller annat.

SLC yrkade även på att livsmedelsmarknadslagen bör ses över samt att avtalskulturen mellan detaljhandel och livsmedelsindustri måste förändras. I samband med producenternas kampanj på Narinken i november tillsattes av livsmedelsombudsman Wikberg en arbetsgrupp bestående av representanter från SLC, MTK, ETL och PTY. SLC har i denna arbetsgrupp representerats av ombudsman Rikard Korkman. Arbetsgruppen kommer

under vårvintern 2022 att presentera en rapport som bygger på en utredning av forskare Kyösti Arovuori.

Primärproduktionens kostnadskris lätade inte under hösten 2021 och kommer att fortsätta även under det kommande året. Naturrensinstitutet Luke presenterade under hösten flera preciserade prognoser gällande jordbrukets lönsamhet för 2021. Enligt prognosen är lönsamhetskvoten även lägre 2021 än 2020. Det är speciellt husdjursektorn som berörs av en försämrad lönsamhet. Politiskt söktes stödåtgärder för att underlätta situationen, speciellt för den enmagade sektorn. SLC påtalade behovet under flera förhandlingar om de nationella stöden. JSM:s fokus var dock då främst riktad på att färdigställa Finlands CAP-plan och få planen godkänd av statsrådet och sedan vidare till EU-kommissionen för behandling innan årsskiftet. De nationella verktygen visade sig också begränsa stödmöjligheterna. Det som SLC bl.a. framförde var balanserande åtgärder för att minska på smågrisproduktionen.

Stöduppbyggnaden för 2022

Stöduppbyggnaden för 2022 innehöll ingen större dramatik förutom diskussionerna om lönsamhetskrisen om berörde primärproduktionen. Inför förhandlingarna hade SLC framfört ett par specialfrågor till behandling i beredningen och förhandlingarna. Frågorna berörde de ungas behandling i stödssystemen som varierar på basen av den företagsform som valts. De andra frågorna som framfördes var behovet av att bättre koordinera stödssystemen för landets honungsproduktion och att förvaltningen

bättre borde följa upp de kostnader som förvaltningen orsakar primärproduktionen. JSM:s svar gällande de unga föll tillbaka på EU-lagstiftning där man påtalar att den unga jordbrukarens ägoandel av företaget ska tydligt framgå. Detta leder till att unga jordbrukare i sammanslutningar har svårare att komma åt vissa stödformer. Innan jul uppnåddes ett förhandlingsresultat om de nationella stöden för 2022.

Under våren diskuterade jord- och skogsbruksministeriet tillsammans med producenterna Finlands förslag om användningen av det nordliga stödet. I diskussionen tog SLC upp behovet av att trygga familjeproduktionen inom den enmagade sektorn och trädgårdssektorn. En annan fråga som lyftes upp var det uppenbara uppdateringsbehov som finns gällande referensmängderna för den enmagade sektorn. Dessa tankar finns beaktade i den finländska rapporten. Inga större förändringar framfördes i övrigt till nuvarande uppbyggnad för det nordliga stödet.

Livsmedelsmarknadslagen trädde i kraft och preciserades

En uppdaterade livsmedelsmarknadslag trädde i kraft i början av november 2021. Preciseringarna som infördes i lagen har sin bakgrund i EU:s UTP-direktiv om god handelssed. Detta betydde bland annat att lagen som redan trätt i kraft preciserades med klara punkter med vad som avses med oschyssta handelsmetoder och betalningstider för jordbruksprodukter. Detta var välkomna preciseringar som SLC redan påtalade då lagen bereddades. Lagen omfattar också nu bespisningsverksamheten.

Livsmedelsmarknadsombudsman Olli Wikberg (till höger) har under året besökt olika regioner och bekantat sig med primärproduktionen, bl.a. med smågrisproduktionen på WestFarm i Malax där Kjell Göran Paxal (till vänster) tog emot ombudsmannen.

SLC har under året fört en aktiv diskussion med livsmedelsombudsmannen om behovet av att få klara anvisningar för hur bl.a. betalningstiden på 30 dagar ska följas. Livsmedelsombudsmannen har gett anvisningar om detta och andra delar av den nya livsmedelsmarknadslagen.

Beredningen av Finlands CAP-plan pågick under året

Den finländska CAP-planen som även kallas för CAP-strategi bereddes i en viss osäkerhet fram till midsommar 2021. Detta berodde på att den gemensamma EU-linjen gällande CAP-planerna inte uppnåtts och det var oklart hur de slutliga linjeringarna från EU-håll skulle se ut. För Finlands na-

tionella CAP-plan och dess innehåll så påverkade EU-beslutet om att ekosystemen är obligatoriska för alla medlemsländer innehållet och utformningen av miljöersättningen. I samband med EU-beslutet togs även två kraftiga linjeringar med i trepartsresultatet. Dessa var ett krav om en omallokering av stödanslagen mellan stora och små odlare samt att uppfyllandet av arbetslagstiftningen kommer att bli en del av villkoren i framtiden för att erhålla CAP-stöd. En annan punkt som även uttrycktes från EU-håll var kravet på en definition av aktiv odlare. I beslutet fanns även fotnoter om nationell flexibilitet vars innebörd är oklar. För Finland är denna flexibilitet viktig då det gäller villkorlighetspunkterna

som berör till exempel höstbearbetning och odling av torvmarker.

Den finländska CAP-planen kom till utlåtande under början av juli. SLC påtalade i sitt utlåtande att villkorlighetskraven bör fås mer anpassade till finländska förhållanden. Detta gällde bland annat kravet för höstbearbetning. Gällande miljöåtgärderna ansåg SLC att åtgärderna i första hand borde finnas inom miljöersättningen och ekosystemsåtgärderna bör utformas så att de är tillgängliga för de flesta jordbrukarna. SLC ansåg även att husdjurssektorn ska fullt kompenseras då LFA-husdjursstödet faller bort. I beredningsskedet har SLC framhållit behovet av ett innovationsstöd för odlare som vill pröva på nya grödor som inte är stöddugliga. Detta kunde bland annat öppna upp för nya grödor i växthuset. Detta fanns även med i den version som gick på utlåtande. SLC påtalade även det positiva i att stödrättigheterna avskaffas till kommande programperiod. Då det gäller marknadsåtgärderna har SLC

aktivt framhållit att CAP-planen bör stöda grundandet av producentorganisationer som undantagna vissa delar av konkurrenslagstiftningen.

I december godkände Ålands landskapsregering den del som berörde det åländska lantbruket och landsbygden i Finlands CAP-plan. Efter det godkände statsrådet enhälligt Finlands förslag till CAP-plan. Efter det gick CAP-planen vidare till EU-kommissionen som en av de första planerna som lämnats in till kommissionen innan årsskiftet. De första kommentarerna till planen väntas av kommissionen under våren 2022.

Den slutliga versionen av CAP-plan påminde till innehållet långt om den version som jord- och skogsbruksministeriet gett på utlåtande. De största förändringarna kunde ses i utformningen av miljöersättning och hur anslagen allokerats till olika klimat och miljöåtgärder. För SLC:s del var den största besvikelsen att antalet stödverktyg för den enmagade sektorn

SLC:s fullmäktige höll ett extra digitalt fullmäktigemöte den 19 april i form av ett CAP-webbinarium via Teams. Under webinariet informerade överinspektör Anna Schulman från jord- och skogsbruksministeriet om miljöåtgärderna under kommande programperiod och den gröna arkitekturen. Direktör Hanna Leiponen-Syyrakki från Brysselkontoret redogjorde för CAP2023 läget i Bryssel.

minskar till den kommande perioden. Via CAP-planen kommer cirka två miljarder euro att utbetalas till jordbruket årligen. Beloppet omfattar de helt EU-finansierade stöden, de stödformer som har nationell motfinansiering och de nationella stöden. Under 2022 kommer arbetet med CAP-planen att fortsätta i de arbetsgrupper som jord- och skogsbruksministeriet tillsatt för arbetet. De lagar och förordningar som berör CAP-planen kommer även behandlas under 2022 och i dessa kommer de mer detaljerade kraven för olika stödformer att skrivas in.

Lagen om djurvälstånd på remiss

I slutet av året sände statsrådet på remissrunda den slutliga versionen av förslaget till lag om djurvälstånd. Som grund för lagförslaget ligger lagförslaget från 2018. Lagförslaget har preciserats med de linjeringar som gjordes under regeringförhandlingarna. Jord- och skogsbruksministeriet har även utlovat en utredning om kastreringen av smågrisar kan frångås, vilken ska bifogas lagförslaget.

SLC kommenterade allmänt att förslaget innebär kostnader för husdjursproduktionen som sektorn i dag har svårt att få ut från marknaden. SLC påtalade även vikten av att lagförslaget går vidare och godkänns. Den ovissa situation som nu har rått en längre tid gällande kommande bestämmelser för husdjurssektorn ansåg SLC att har varit oskälig. Den fortsatta behandlingen av lagförslaget sker under 2022 och ska enligt uppgifter avges till riksdagen under våren 2022. Den nya lagen ska träda ikraft 2023.

Miljö- och markpolitiska frågor 2021

Markägarorganisationernas intressebevakning inom markanvändningen var omfattande under 2021. Vindkraftsprojekt och tillhörande kraftledningar diskuterades flitigt i hela Finland. I lagstiftningen hade miljöministeriet haft möjlighet till goda reformer, men tyvärr fick både plan- och bygglagen och beredningen av naturvårdslagen märkliga drag eftersom ministeriet ignorerade bland annat de förberedande arbetsgruppernas synpunkter. De ofullständiga lagutkasterna gick till utlåtandebegäran endast som ministeriets egna förslag.

Det fanns ett starkt tryck på att trygga den biologiska mångfalden, särskilt från EU:s sida. Markägarorganisationerna betonade starkt att de bästa resultaten uppnås genom skogsägarstyrda modeller. I slutet av året meddelade MTK att man har för avsikt att inrätta en tjänst som heter luontoarvot.fi. Organisationen har också främjat skogsägarnas möjlighet till handel med kol. SLC har följt med och deltagit i förberedningarna av de nya möjligheterna för markägaren för att också utvidga tjänsterna för SLC-medlemmar.

MTK och SLC gjorde tillsammans upp ett jordmånsprogram som tog avstamp i MTK:s miljöloften och ingick i den programserie inom vilken tidigare hade publicerats MTK:s klimatprogram, MTK:s program för naturens mångfald och MTK:s och SLC:s vattenprogram. Jordmånsprogrammet omfattade både jord- och skogsbruket. Dessutom har MTK och SLC inom ramen för Miljösnack-serien ordnat webinarier

MTK:s och SLC:s gemensamma jordmånsprogram lanserades i maj 2021. Programmet öppnar upp inbördes förhållanden mellan jordmånens egenskaper och markvårdens möjligheter som grund för bioekonomin.

om miljön för att öka samspel med intressegrupper. Webinarier ordnades bland annat om vattenskydd, naturens mångfald och plan- och bygglagen. Under evenemangen presenterades och diskuterades jord- och skogsbruksproducenternas verksamhet i miljö- och markanvändningsfrågor.

SLC deltog i styrgruppsarbetet för Helmi-livsmiljöprogrammet om vilket statsrådet på hösten fattade ett principbeslut om

för 2021–2030. I principbeslutet fastställdes mål för myrar, fågelvatten och våtmarker, vårdbiotoper, skogar samt småvatten och strandmiljöer. I riksdagens budgethöranden efterlyste SLC också tryggheten av finansieringen för Metso-programmet, vilken precis som Helmi, är en väsentlig del av det frivilliga naturskyddandet för privata mark.

SLC:s representation i arbetsgruppen för forskarpanel för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, den så kallade IPBES-arbetsgruppen, har gett SLC möjlighet att följa med och påverka den internationella biodiversitetsforskningen.

Det stela stödet för beskogning av impedimentmark trädde i kraft 2021 och beskogningsstödet har varit populär bland markägarna. I det nya systemet ses en liten tyngdöverföring mot miljövänligare åtgärder.

Skogsfastighetshandeln var livlig. Fondförvaltningsbolagens andel fortsatte att öka. SLC lyckades påverka regeringen att göra en lagändring så att från och med början av 2022 kan skogsavdraget endast användas av fysiska personer och samriskföretag där minst hälften av ägandet innehas av fysiska personer. Arbetet med att öka skogsavdraget har inte ännu gett resultat, men arbetet med skogsbeskattningen fortsätter med sikte på nästa regeringsprogram.

Socialpolitiska frågor 2021

Förvaltningsmodellen för avbytar-service

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte en arbetsgrupp hösten 2020 som hade som uppgift att granska förvaltningen inom avbytar-service och att utreda alternativa förvaltningsmodeller. Avbytarverksamheten handhas idag av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna. Eftersom statsrådet hade tillsatt en parlamentarisk arbetsgrupp för att utreda regionförvaltningen kunde inte arbetsgruppen förutse om det parlamentariska utredningsarbetet skulle mynna ut i ett förslag om att avbytar-service bör överföras till de nya självstyrande områdena.

Det fanns alltså ett behov av att förbereda sig för olika scenarier. Nuvarande förvaltningsmodell innehåller dessutom en risk för att det inte går att hitta en ansvarig kommun för avbytar-service på alla ställen i landet framöver.

Arbetsgruppen hörde bedömningar av hur jordbruket kommer att utvecklas, fick information om hur den nuvarande modellen fungerar, gick igenom andra förvaltningsmodeller, hörde sakkunniga, förmedlade information om avbytar-service till det parlamentariska utredningsarbetet och ordnade workshoppar för intressent-grupper.

Under den tid arbetsgruppen gjorde sin utredning lade den parlamentariska arbetsgruppen fram sin utredning och det innehöll inget förslag om att överföra avbytar-service till de självstyrande områdena.

Arbetsgruppen gick in för att rekommendera att man behåller den nuvarande förvaltningsmodellen inom avbytar-service. Däremot konstaterar man att avbytar-service fortsättningsvis bör utvecklas.

Skogspolitiska frågor 2021

Ett livligt år i skogspolitiken med betoning på EU-ärenden

Året 2022 fortsatte på många sätt i fotspåren av fjolåret. Efterfrågan för träprodukter ökar i världen vilket skapar en stark bas för skogsbruket medan samtidigt orsakar politiken – främst EU-politiken – risker för det traditionella skogsbruket och -industrin. Särskilt klimat-, miljö-, energi- och till och med finanspolitiken påverkar skogspolitiken alltmera.

I skogsbevakning under 2021 betonades särskilt EU:s skogsärenden. I somras dök det upp en läckt version av EU:s skogsbruksstrategi, vilken verkade ha som syfte att minska på användningen av skog. Så småningom förbättrades strategin något, men den var fortfarande usel. EU:s förberedelser i skogsfrågor i sin helhet kan beskrivas som undermåliga. Den ideologiska kommissionen verkade inte till exempel förstå skogarnas roll för att bromsa klimatförändringen. Under hösten intensifierades debatten om frågor såsom taxonomin för hållbar finansiering och EU:s strategi för biologisk mångfald, där det föreslogs ett skydd på 30 procent.

Den omväxlande och alltmera komplicerade världen ställer utmaningar på mindre organisationer. SLC strävade till att aktivt delta i den skogspolitiska verksam-

hetsomgivningen genom aktivt deltagande i styrgrupper, höranden och övriga skogspolitiska tillfällen som organiserades av både offentliga och privata sektorn samt skrivan- de av utlåtanden och påverkan i media.

Nationell skogspolitik

En övergripande översyn av skogslagen gjordes och ändringar gjordes i lagen om skogsskador. Lagstiftning gällande bekämpning av granbarkborre, mörghor och rotröta uppdaterades, vilket är viktigt för att underhålla skogarnas sanitet i det förändrande klimatet.

Uppdateringen av den nationella skogsbruksstrategin inleddes och fortsätter även under 2022. Modellen för det nya incitamentsystemet för skogsbruket färdigställdes, fastän det gamla kemera-systemet upphör först under 2023. Beklagligt nog blev en fjärdedel av kemera-stödet oanvänt 2021.

Medborgarinitiativet för förbud av kalhyggen i statsägda skogar torpederades i riksdagen, vilket gav en stark signal att skogspolitik inte ska drivas enligt ideologi och att enskilda skogsbruksmetoder inte är varken ett problem eller en lösning i skogs- politiska helheten.

2021 inleddes en organisationsförändring i Finlands skogscentral. SLC medverkade att en tillräcklig svenskspråkig servicenivå kunde bibehållas inom den centrala rådgivnings- organisationen för skogsägaren. För att förstärka samarbetet ordnades kumpanträff mellan SLC och Skogscentralen.

Skogens Finland (Metsien Suomi) kommunikationskampanj om Finlands skogar och skogsbruket fortsatte fram- gångsrikt under året 2021.

Coronas påverkningar och marknaden

Året präglades av coronakrisen och i början av året förbereddes ett brett återhämtningsprogram, på vars innehåll markägarorganisationerna hade ett starkt inflytande. Tyvärr fanns det inget utbrett behov i Finland av att investera återhämt- ningsmedel i skogssektorn.

Återhämtningsåtgärderna åter- speglades också på virkesmarknaden. Marknaden inom skogsbrukssektorn var gynnsam, men de offentliggjorda möjliga begränsningarna av skogarnas nyttjande skulle öka avverkningarna. Det stora virkesutbudet bidrog för sin del till att begränsa höjningen av virkespriserna. När torvförbrukningen kollapsade vändes fokus på ökad användning av energived och Ryssland linjerade att landet skulle begränsa träexporten.

Skogscertifiering

En ny standard för PEFC-certifiering färdigställdes och undertecknades av mer än 60 aktörer. Tyvärr undertecknades standar- den inte av NTM-centralerna och SYKE, trots att den för med sig nya krav, särskilt för vattenskydd och för bevarande av den biologiska mångfalden.

Under processen representerades SLC i början av SLC:s dåvarande skogsombuds- man Anders Portin, sedan av Robert An- dersson från Södra Skogsreviret och från och med hösten 2020 av skogsombudsman Viktor Harvio.

I den västra certifieringskommittén be- handlandes de sex lindriga avvikelser som hade förekommit i fjolårets auditeringar.

SLC:s skogsombudsman fungerade som kommitténs viceordförande.

Nationella standardförhandlingarna för FSC:s nationella skogsvårdsstandarder slutfördes efter flera års förhandlingar. Markägargorganisationerna följde även FSC-processerna och MTK har försökt påverka till exempel registreringen av HCV-områden som inte var korrekta. HCV-utmaningarna har uppstått särskilt i norra Finland. FSC är fortfarande ett mera byråkratiskt system för privata skogsägare, men skogsägarorganisationerna utreder möjligheterna att göra standarden mera lättillgänglig för skogsägarna.

Viltfrågor

Under vintern 2021 utförde MTK och SLC en hjortdjursenkät. I enkäten kartlades medlemskårens åsikter om hjortdjursstamnivåer och nuvarande viltpolitiken.

Mängden av älgar och vitsvanshjortar är hög och till och med problematisk på många områden, men det finns betydliga regionala skillnader i inställningen till lämpliga stamnivåer inom den mångformiga markägarkåren. I SLC:s mark- och miljöpolitiska utskott behandlades utmaningarna med den fridlysta vitkindade gåsen som orsakat regionalt betydliga skador på åkermark.

År 2020 stödde SLC ett medborgarinitiativ på initiativ av jägarorganisationerna för att inleda stamvårdande jakt av varg. Initiativet samlade de behövda 50 000 underskrifterna på mycket kort tid. Under 2021 godkände jord- och skogsbruksministeriet en förordning som tillät påbörjande av stamvårdande jakt av 20 vargar från och med 2022.

Deltagande i MTK:s arbetsgrupp för vitsvanshjortar har varit ett viktigt forum för påverkandet och samarbetet med MTK i hjortdjursfrågor.

Skogsägarorganisationens händelser

Under 2021 lades grunden för en alltmer enhetlig verksamhet i skogsägarorganisationen. Vid sitt möte godkände MTK:s skogsfullmäktige organisationens gemensamma Skogsägarna-strategi.

MTK förnyade sina medlemsavgifts-

Under vintern 2021 utförde MTK och SLC en hjortdjursenkät för att kartlägga medlemskårens åsikter om hjortdjursstamnivåer och nuvarande viltpolitiken.

Foto: SLC

Foto: Viktor Harvio

Jeppo skogsvårdsförening utlottades som en av de aktörer som 2021 granskades för PEFC-skogscertifiering. Granskningen bestod av en administrativ andel och besök vid tre olika fältmål. Granskningen utfördes av Kiwa Inspecta och från Jeppo Skogsvårdsförening medverkade verksamhetsledaren Tobias Julin och ordförande Martin Sandberg. SLC:s skogsombudsman Viktor Harvio deltog som observatör.

grunder under 2021. Behovet av internationell, nationell och regional skogsbevakning har ökat betydligt och detta har lett till ökat behov av resurser. SLC grundade en arbetsgrupp tillsammans med de svenskspråkiga skogsvårdsföreningarna för att ge ett förslag till SLC:s styrelse för nya medlemsavgifter. Utmaningen var att kunna tillämpa förändringarna hos MTK till SLC:s verksamhet. Som ett resultat godkändes av parterna en modell där avgifterna höjs måttligt och stegvis till och med 2025.

Pandemiläget har under året också synts i arbetssätten. Förutom några undantag har evenemang och möten fortfarande hållits på distans, vilket har haft sina

för- och nackdelar. Till exempel SLC:s skogsutskott kunde inte sammanträda fysiskt, skogsbrukets vinterdagar hölls som ett webinarium och MTK skogslinjens veckomöten hölls på distans. Skogsombudsmannen hade en resa hösten 2021 till Österbotten då Jeppo skogsvårdsförening PEFC-auditerades.

En viktig del i arbetet är skogsombudsmannens deltagande i MTK:s skogslinjens möten. Utan möten och ett nära samarbete med MTK vore det mycket svårt för SLC:s skogsbevakning att hålla sig uppdaterad med allt som pågår inom skogssektorn såväl nationellt som internationellt.

Internationell verksamhet 2021

Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC

Sverige innehar ordförandeskapet i Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC 2020–2022. Finlands avdelning av NBC sammanträder regelbundet och samlar de finska NBC-organisationerna MTK, SLC och Pellervo.

De nordiska producentorganisationerna samlades till presidiummöte för NBC distans den 19 augusti. Nordic Young Farmers' Association (NYFA) ansvarade för förmiddagens gruppvisa diskussioner som fokuserade på att lyfta fram positiva berättelser om det nordiska lantbruket med introduktion av LRF:s hållbarhetsexpert Jens Berggren. Under presidiummötet behandlades aktuellt från WFO, BFFE, Embla och NYFA. Presidiummötet antog ett uttalande om att nordiska bönder och jordbrukskooperativ kommer att servera en hållbar kost. Även verksamhetsberättelsen för 2019–2021 samt arbetsprogrammet för 2021–2023 godkändes. Søren Søndergaard valdes till ny ordförande och Jan Laustsen till generalsekreterare för NBC för 2021–2023.

Nordic Young Farmers Association NYFA

Landsbygdens unga och unga producenter genom hela Norden sammanfördes via ett nytt nätverk som har till uppgift att fungera som en kanal för medlemmarna för att identifiera och åtgärda gemensamma ärenden som berör unga på landsbygden i Norden.

Under 2021 samlades NYFA till tre nätverksmöten på distans, och därtill hölls korta planeringsmöten såväl inför CEJA:s omröstningar som inför NBC-möte i augusti. På NYFA:s möten 2021 representerades SLC av Joel Rappe och ungdomsombudsman Nora Backlund.

NYFA stod värd för programmet under NBC:s distansmöte 19.8.2021, unga producenter från de nordiska länderna sporrade de nordiska bondeorganisationernas ledning att lyfta fram positiva argument om jord- och skogsbruket i Norden för ett mindre ansträngt diskussionsklimat. Från SLC-Unga deltog Joel Rappe, Christoffer Ingo och Nora Backlund i utformandet och förverkligandet av programmet. Lantbrukarnas riksförbund LRF fungerade som ordförande fram till augusti 2021, då ordförandeskap skiftade till LandboUngdom i samband med NBC-möte.

NYFA grundades 2020 av följande organisationer: LandboUngdom (Danmark), Norges Bygdeungdomslag (Norge), Lantbrukarnas riksförbund LRF (Sverige), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC (Finland), Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK (Finland) och Samtök unga bænda (Island).

Brysselkontoret

MTK, SLC och Pellervo upprätthåller sedan 1991 ett gemensamt kontor i Bryssel, som primärt har i uppdrag att bevaka EU-frågor som berör jord- och skogsbrukarna samt landsbygdsföretagarna och rapporterna om aktuella frågor till medlemsorganisationerna.

År 2021 var det 30 år sedan Antti Haavisto skickades av MTK för att inrätta ett lobbykontor i Bryssel för de finländska lantbrukarna. På grund av coronapandemin måste Brysselkontorets 30-års jubileumsseminarium och kvällsfest, som var planerade till oktober, skjutas upp till hösten 2022. Under årets hölls också Facebook-livediskussioner med finländska MEP:ar om aktuella frågor. För att uppmärksamma Brysselkontorets 30-åriga historia publicerades även historiktexter i form av bloggar på Brysselkontorets webbsida och texterna kommer att ingå i historiken som i sin helhet publiceras våren 2022.

Centralt för Brysselkontorets verksamhet är en aktiv verksamhet i lantbrukarnas och kooperativens COPA-COGECA, regelbundna kontakter med de olika EU-institutionerna och andra viktiga intressenter i Bryssel samt att upprätthålla kontakter med parlamentet och kommissionen.

Brysselkontor har under året letts av direktör Hanna Leiponen-Syyrakki. Rauli Albert var kontorets husdjursom-

budsman, som ansvarar för ärenden som berör husdjurssektorn och andelsrörelsen. Lotta Heikkonen var gemensam nordisk skogskoordinator fram till maj 2021 och Maria Pohjala från september 2021. Maarit Holma var assistent på kontoret och praktikanter i 5 månader åt gången var Tiina Paajanen och Taru Luomajärvi.

Under 2021 fortsatte genomförandet av EU:s Green Deal, eller den gröna given. Lösningen på reformen av jordbrukspolitiken i trepartsförhandlingarna mellan EU-institutionerna kom till på midsommarafton. I juli offentliggjorde kommissionen ett stort klimatpaket, Fit for 55, för att säkerställa en 55-procentig minskning av utsläppen till 2030, i den klimatlag som fastställs i klimatlagen.

EU:s nya skogsbruksstrategi och utarbetandet av delegerade bestämmelser om taxonomin för hållbar finansiering krävde också lobbyverksamhet, liksom diskussionerna om utvecklingen av ett globalt hållbart livsmedelssystem. Brysselkontoret har även aktivt påverkat COPA-COGECA, andra europeiska organisationer och EU:s institutioner. Under året träffade kontorets representanter ett stort antal parlamentsledamöter och företrädare för kommissionen. De ämnen som diskuterades vid mötena var CAP-reformen, Fit for 55-klimatpaket, mark- och vattenfrågor samt biodiversitets- och skogsbruksstrategier.

COPA-COGECA

SLC är medlem av de europeiska jordbrukarnas centralorganisation COPA. COPA har medlemmar från de flesta europeiska länder. COPA representerar 23 miljoner

jordbrukare och deras familjer i EU. COPA leddes av Christiane Lambert, ordförande för den franska lantbrukarorganisationen FNSEA. COPA har ett gemensamt sekretariat med organisationen för jordbrukskooperativ, COGECA. Generalsekreterare Pekka Pesonen är chef för sekretariatet. Huvudämnen för COPA:s och COGECA:s möten under det senaste året har varit CAP-reformen, Fit for 55-paketet, förbättring av hållbarheten i livsmedelskedjan och frågor om biologisk mångfald. Utarbetandet av taxonomin för hållbar finansiering bevakades också noga.

COPA:s och COGECA:s policyförbedelser genomförs i gemensamma arbetsgrupper och styrelsemöten i den förberedande samordningsgruppen för politiken (POCC), som sammanträder varje månad. Samordningsmötet ska samordna yttrandena från de olika COPA-arbetsgrupperna och medlemsorganisationerna till en gemensam COPA-linje, som ska behandlas och godkännas av direktionen.

Stanislav Jas, som representerar MTK och SLC, valdes till ordförande för COPA Honey Working Group.

CEJA

SLC deltog aktivt i unga europeiska producenternas takorganisation CEJA:s arbete. SLC:s representant i CEJA, Joel Rappe, deltog i sju arbetande möten under 2021, samtliga möten ordnades på distans till följd av coronapandemin. Under 2021 har CEJA:s fokus varit på de nationella CAP-strategierna och även specifika teman som markhälsa har varit aktuella. I juni valdes ny styrelse för organisationen för 2021–2023. Organisationen leds nu av Diana Lenzi från Italien och fyra vice-ordföranden Thomas Duffy (Irland), Anne-Catherine Daleq (Belgien), Adam Nowak (Polen) och Doris Letina (Slovenien). Mer information om CEJA finns på webbplatsen ceja.eu.

FFD och AgriCord Alliansen

Food and Forest Development Finland (FFD) är en utvecklingsorganisation som stöder lantbrukarorganisationer och kooperativ i utvecklingsländerna för att förbättra jord- och skogsbrukares samt deras familjers försörjning på landsbygden. FFD är medlem i AgriCord alliansen, som omfattar

Foto: Mia Wikström

Biodlare Stanislav Jas, även ordförande för COPA Honey Working Group, förevisar honungsbin åt Otto von Frenckell på MTK:s och SLC:s uppvaktning av regeringen inför budgettrian utanför Ständerhuset den 2 september.

13 så kallade agri-agencyn, från olika länder. FFD grundades år 2012, och har sina rötter i MTK:s solidaritetsarbete till förmån för utvecklingsländernas småbrukare. FFD:s medlemsorganisationer är MTK, SLC, Pellervo Coop Center och ProAgria Centralernas Förbund, och landsbygdsföretagare av alla slag från hela Finland är aktiva inom verksamheten. Agronomförbundet, Finlands Byar och Trädgårdsförbundet stöder FFD som understödande medlemmar.

FFD:s verksamhet bygger på rådgivning genom mentorskap, så kallade twinning. Finländska jordbruksorganisationer och skogsvårdsföreningar fungerar i dagsläget som mentorer, faddrar eller twinning-partners för producentorganisationer i u-länder. Med i twinning-arbetet är bland annat MTK:s och ProAgrias lokala organisationer, SLC, Finlands Fiskodlarförbund och Trädgårdskvinnorna.

Under 2021 samarbetade SLC och FFD bland annat kring kommunikativa kampanjer kring jul, farsdag och världshungerdagen för att via sociala medierna uppmuntra att ge en immateriell gåva som stöder FFD:s arbete. Den 21 april ordnade FFD ett webinarium, där SLC medverkade som samarbetspartner, om hållbara livsmedelssystem och om hur finländska aktörer kan stöda globala sydliga partners mot ett mer hållbart, rättvist och inkluderande livsmedelssystem.

Under året har SLC stött FFD:s verksamhet genom den så kallade medlemseuron, vilket innebär att en euro per SLC-medlem går till FFD:s verksamhet. SLC har även stött FFD:s utvecklingsarbete genom bland annat en juldonation.

Kommunikations- och informationsverksamheten 2021

Året präglades av att en stor del av verksamheten skedde digitalt eller på distans på grund av coronapandemins restriktioner. I och med det fick digitalt material en ännu större betydelse inom olika projekt och kampanjer.

SLC var fortsatt aktiv på sociala medier under året. Antalet gilla-markeringar på SLC:s Facebook-sida ökade med 83 till 3 917 vid slutet av året. På Instagram-kontot @bondenbehovs ökade SLC:s följare i större grad med 155 till 2 432 följare. På Twitter hade SLC vid årsskiftet 1 132 följare vilket innebar en ökning med 91 från föregående år.

Arbetet gentemot massmedia var aktivt under året och SLC gav 21 pressmeddelanden samt bjöd aktivt in medias representanter till olika tillfällen. Organisationens representanter gav även många intervjuer och skrev även flera debattartiklar till dagstidningarna om aktuella frågor.

SLC:s nyhetsbrev med aktuell information utkom även sju gånger under året.

Medieanalys visar SLC:s digitala synlighet

I Meltwaters medieanalys av SLC:s synlighet i digitala nyhetsmedier och på sociala medier för 2021 framkom att allt som allt publicerades 668 artiklar under 2021 om SLC. Den potentiella räckvidden, det vill säga de potentiella läsare som artiklarna av dessa artiklar var 132 miljoner. 452 av dessa artiklar publicerades av Lands-

bygdens Folk som uppgjorde en räckvidd på 710 000. 221 artiklar publicerades av övriga nyhetsmedier.

Det mest synliga temat under 2021 var nyheterna om jordbrukarnas demonstration mot pressade priser och den rådande ekonomiska krisen inom jordbruket som gick av stapeln på Narinken och runt om i regionerna i november. Artiklar publiceras framförallt i Österbottens regionala tidningar och i riksomfattande tidningar så som i Ilta-Sanomat och i Hufvustadsbladet.

Nyheter om evenemanget vid Ständerhuset inför regeringens budgetförhandlingar i september där MTK:s och SLC:s framför sina krav om tilläggsfinansiering för att försnabba jord- och skogsbrukets klimatåtgärder resulterade även i många artiklar med god räckvidd.

Sammanlagt nämnde 37 olika finska nyhetsmedier SLC. Maaseudun Tulevaisuus publicerade flest artiklar, 44, på finska om SLC. Artikeln som fick mest reaktioner på sociala medier var: ”Siellä missä laidunnus loppuu, luontoarvot heikkenevät, Syken tutkija muistuttaa” (Maaseudun Tulevaisuus 15.12.2021, 1 451 reaktioner på Facebook och Twitter). Utöver detta nämndes SLC:s och MTK:s klimatvägkarta i flera Maaseudun Tulevaisuus artiklar som fått flera reaktioner på sociala medier.

Hufvustadsbladet och svenska YLE publicerade näst mest artiklar, 27 artiklar var, om SLC. HBL och YLE publicerade artiklar som främst behandlade jord- och skogsbrukssektorns intressen samt artiklar där någon sakkunnig från SLC kommenterade ämnen relaterade till jordbrukssektorn. De artiklar som fick mest reaktioner

på sociala medier var ”Kornskörden blir liten: Det finländska jordbruket kan stå inför förändringar” (svenska YLE 27.2.2021, 628 reaktioner på Facebook och Twitter) samt ”Ingåbonden Ingrid Träskman kräver mer pengar för sina grödor” (Hufvustadsbladet 17.11.2021, 302 reaktioner på Facebook och Twitter).

Cirka 80 journalister skrev artiklar om SLC. Journalister med den högsta räckvidden var Sebastian Björklund från (finska) YLE och övriga journalister från Ilta-Sanomat och Iltalehti.

De av SLC:s pressmeddelanden som enligt Meltwaters analys genererade mest artiklar digitalt var ”Nu är de finländska grönsakerna som bäst!” (1.7) och ”SLC:s fullmäktige återvalde Westerholm och Nylund” (3.12). De pressmeddelanden som genererade mest digital räckvidd var ”MTK och SLC kräver lönsamhetsförbättrande klimatåtgärder och rakryggad hållning av regeringen” (2.9) med en räckvidd på 2 120 410 och ”Viktigt att regeringen kunde enas – SLC befarar däremot att lantbruket och landsbygden får betala räkningen” (30.4) som gav en räckvidd på 1 010 402.

SLC ordförande Mats Nylund citerades i flest, 45 artiklar och verksamhetsledare Jonas Laxåback i 13 artiklar 2021.

Jordbrukets klimatvägkarta, som MTK och SLC lanserade 2020 var fortfarande ett aktuellt ämne under 2021 som nationellt genererade totalt 87 artiklar med en räckvidd på 64 513 987.

Datat som analysen baserar sig på är insamlad genom fördefinierade sökningar med hjälp av Meltwaters mjukvara som bevakar och analyserar över 250 000 glo-

bala online källor samt över 240 miljoner sociala mediekällor. I analysen ingick inte analys av tryckta tidningar.

Synligheten på sociala medier

De teman som enligt Meltwaters analys fick mest synlighet på sociala medier var bl.a. jordbrukarnas demonstration med hashtaggen #rejältinhemskt som organiserades i november på Narinken och i regionerna samt MTK:s och SLC:s evenemang ”Verkställ klimatvägkartorna” vid Ständerhuset där regeringen uppvaktades i september.

Utöver detta diskuterades SLC:s och MTK:s jordbrukets klimatvägkarta mellan jämna mellanrum på Twitter i 2021. Utöver SLC och MTK var även politiker och forskare aktiva i att skriva om klimatvägkartan på Twitter.

På Twitter nämnde 109 profiler SLC eller något av de relevanta sökorden på svenska medan 400 profiler på Twitter nämnde SLC eller något av de relevanta sökorden på finska. Jordbrukets klimatvägkarta nämndes i 573 inlägg i 2021. Inläggen nådde en potentiell räckvidd på ca 2 milj. Överlag var klimatvägkartan synlig i samband med diskussioner relaterade till politik och forskning och framstod som ett verktyg att bekämpa utsläpp inom jordbrukssektorn.

Kampanjer, evenemang och projekt under 2021

Under det andra så kallade coronaåret kunde få traditionella mässor och evenemang förverkligas på grund av myndigheternas

coronarestriktioner som varierade under året. Såväl Educa-mässan som Grüne Woche-mässan i Berlin inhyllades. Trots att KoneAgria-mässan kunde ordnas deltog inte SLC och LF med en egen monter, men det senaste numret av LF fanns för besökarna att läsa och ta med sig.

Enligt tradition deltog SLC i samarbetet kring statistikpublikationen Faktagaffeln 2021, som samlar färsk, central statistik gällande Finlands matproduktion och -konsumtion. Faktagaffeln är en etablerad informationskälla för alla som är intresserade av matkedjan i Finland. Publikationen finns tillgänglig som broschyr i fickformat på finska, svenska och engelska och den finns också som en utvidgad elektronisk version. Faktagaffeln har tagits fram av Föreningen Matinformation rf i samarbete med Agronomförbundet, Naturresursinstitutet LUKE, MTK, SLC och ProAgria Centralernas Förbund.

Trots coronapandemin kunde många kampanj- och projektsamarbeten förverkligas, om än vissa i förändrad form än ursprungligen planerat.

Gratis onlinekurs om grunderna i regenerativt jordbruk

I början av året deltog SLC i utarbetandet av den nya onlinekursen Grunderna i regenerativt jordbruk, som erbjuder jordbrukare aktuell och forskningsbaserad information om jordbruksmetoder som förbättrar marken, skördarna och miljön. Den kostnadsfria kursen har utvecklats genom brett samarbete som letts av Baltic Sea Action Group (BSAG) och design- och IT-företaget Reaktor. Kursen har sin grund i Carbon

SLC:s ordförande emeritus Holger Falck föreläste om beskattningsfrågor i samband med generationsväxling på den gemensamma digitala generationsväxlingskursen.

Action-arbetet, som sattes i gång med stöd från Sitra och Meteorologiska institutet.

Onlinekursen bjuder på 60 timmar mångsidigt, gratis undervisningsmaterial och praktiska verktyg som kan tillämpas av producenter på den egna lantgården. Online-kursen lanserades i början av februari och kursmaterialet kompletterades under året.

Utöver Sitra, Meteorologiska institutet och Valio är ProAgria, Fazer, S-gruppen, Atria, Lahtis stad och Viking Malt samarbetsparter för kursen. MTK och SLC fungerar som sponsorer för kursen.

Under året hade SLC även ett aktivt kommunikativt samarbete med Carbon Action Svenskfinland och bland annat de webinarier som projektet ordnat

Digitala generationsväxlingskurs samlade 150 deltagare.

I och med coronabegränsningarna beslöt producentförbunden och SLC att i samarbete ordna en digital generationsväxlingskurs under våren. Kursen genomfördes som en tvådelad, virtuell generationsväxlingskurs den 9 mars och den 11 mars i Teams. De båda kurstillfällena samlade närmare 150 deltagare var och kursen fick ett gott mottagande och respons från deltagarna.

I kursen ingick föreläsningar om planering av generationsväxling, beskattningsfrågor, startstöd, finansierings- och avtalsfrågor, pensionsfrågor, information om Ta hand om bonden-projektet samt erfarenheter och andra tips inför generationsväxlingar. Föreläsare från bl.a. rådgivningen, NTM-centralen, LPA och banksektorn samt SLC:s egen expert Holger Falck medverkade i programmet. Kursmaterialet finns för medlemmar att tillgå på SLC:s webbplats <https://slc.fi/generationsvaxling>.

Grönsakskampanj med PastoriPike

MTK, SLC samt potatis- och frilandsgrönsaksodlarna inledde under sommaren en gemensam grönsakskampanj i samarbete med K-gruppen, S-gruppen, Lidl, Tuoreverkko och Ålands trädgårdshall för att öka användningen och uppskattningen av inhemska frilandsgrönsaker. Frontfigur för reklamkampanjen var rapartisten PastoriPike. Kampanjen, som hade huvudbudskapet ”Välstånd från Finland” och som syntes i digitala och sociala medier, pågick

under juli fram till mitten av augusti.

I kampanjvideona fick tittarna följa PastoriPike i musikstudion, på en gård och i köket där han tillredde grönsakswok. I marknadsföringen används även gårdspresentationer, bilder från gårdar samt recept av bl.a. Årets Kock 2020 Lari Helenius.

Kampanjens material gjordes även på svenska och materialet publicerades på Rent inhemskt-webbsidorna kasvikset.fi/valmaendefranfinland.

Matjippon- och kampanjer i september

Den 4 september firades Finländska matens dag för tredje gången genom att dagens lyftes fram i medierna samt både före och efter dagen i de sociala medierna. SLC stod för annonskampanjen med helsidesannonser i de svenskspråkiga dagstidningarna på fastlandet: Hufvudstadsbladet, Västra Nyland, Östnyland, Åbo Underrättelser, Vasabladet, Österbottens Tidning, Sydin samt i LF. Finländska matens dag syntes även på svenska i de sociala medierna.

Även fysiska evenemang för konsumenter kunde ordnas under början av hösten. Effekterna av coronapandemin märktes dock i att färre gårdar än vanligt öppnade upp sina dörrar. Lördagen den 28 augusti ordnas evenemanget Öppna ekogårdar som en del av firandet av Finska naturens dag. Under dagen höll 29 gårdar öppet runt om i landet varav två SLC-medlemsgårdar i Nyland medverkade.

Lördagen den 11 september gick Närmatsdagen, tidigare kallad Köp av bonden-dagen, av stapeln runt om i landet. Drygt fem SLC-medlemsgårdar

och regionala evenemang deltog i dagen och höll öppen gård för besökare. Totalt medverkade cirka 230 gårdar runt om i landet. Dagevenemanget har tidigare koordinerats av ett nätverk men från 2021 tog Landsbygdsnätverket över dragaransvaret, vilket ger dagen och arrangemangen en stabilare grund att stå på framöver.

MTK och SLC uppvaktade regeringen vid budgetförhandlingarna 2.9

Redan under hösten började de ökade kostnaderna för produktionsinsatser driva gårdarnas ekonomiska situation till sin spets i kombination med den svaga växtsäsongen och marknadens passivitet. Det allt svagare ekonomiska läget på gårdarna hotar även jordbrukarnas möjligheter att göra klimatinvesteringar. I samband med budgettrian den 2 september framförde MTK och SLC sina krav till regeringen genom ett evenemang utanför Ständerhuset. Från SLC deltog ett tiotal deltagare i uppvaktningen.

MTK och SLC krävde rakryggad hållning av regeringen och en tydlig plan för att få företagandet inom jord- och skogsbruket på en ekonomiskt hållbar grund och stödja klimatpolitiken. Organisationerna förde fram att en ambitiös klimatpolitik kräver en årlig tilläggsfinansiering på drygt 330 miljoner euro för att trygga jord- och skogsbrukets verksamhetsförutsättningar och för väginfrastruktur.

Mångaministrar tog sig tid att träffa lantbrukarna på plats. Finansminister Annika Saarikko, jord- och skogsbruksminister Jari Leppä, miljö- och klimatminister Krista

MTK och SLC uppuktade regeringen i samband med budgetrian den 2 september och förutsatte finansiering för jord- och skogsbrukets klimatåtgärder.

Mikkonen, transport- och kommunikationsminister Timo Harakkka, justitieminister Anna-Maja Henriksson, minister för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist och inrikesminister Maria Ohisalo tog sig alla tid att ge sina hälsningar till producenterna på plats. Även den mediala bevakningen av tillfället var god.

I budgetrian visade regeringen förståelse för lantbruket och föreslog inga skatthöjningar för jord- och skogsbruket. SLC ställde sig positivt till regeringens beslut i samband med budgeten för 2022 att utöka biogasproduktionen och att genomföra ett biogasprogram. I budgetrian beslöt även regeringen att utveckla foder för produktionsdjur och att främja våtmarksodling och höja vattennivån för att begränsa utsläpp från torvmarker.

Årets kock-samarbetet

Under året fortsatte SLC samarbetet med Årets Kock- och Årets Servitör-tävlingarna vars verksamhet drivs av Wihuri Oy (Metro-tukku). Under hösten förnyades även samarbetsavtalet för åren 2022–2023.

Finalen av tävlingarna kunde ordnas den 29–30 oktober i Vinbyn i samband med Bokmässan i Helsingfors mässcentrum. SLC:s representanter fanns på plats och följde med finalen. Kim Päivästö segrade i Årets Kock-tävlingen och Henna Kolehmainen vann titeln Årets Servitör. I samband med tävlingarna förverkligades även ett kommunikativt samarbete och producentorganisationerna MTK och SLC förde även en dialog med tävlingsarrangörerna om att starkt lyfta fram inhemska råvaror i samband med tävlingarna.

Varför får den minst som gör mest?

I november fortsatte MTK:s och SLC:s synliga kampanjarbete under devisen Varför får den minst som gör mest? för att belysa jordbrukets ekonomiska kris och producenternas svaga position på livsmedelsmarknaden. Den 17 november sålde producentorganisationerna mat bl.a. potatis, ägg samt soppa till producentpriser. Evenemanget ordnades på Narinkens torg i Helsingfors samt på tolv andra platser runt om i Finland, bland annat i Karleby den 17 november och i Mariehamn den 25 november.

Under protesten hade konsumenterna möjlighet om de så önskade att visa sitt stöd till producenterna genom att betala ett högre, rättvisare pris än producentpriset. Under evenemanget var det också

möjligt för besökare att skriva under en adress till förmån för finländsk livsmedelsproduktion. Konsumenter uppmanades även att visa sitt stöd för producenterna genom att gilla evenemangssidan på Facebook och inlägg på sociala medier samt genom att ta del i diskussionen på sociala medier genom #rejalinhemskt och #reilustikotimaista. På evenemangets scen gjordes producentintervjuer och hölls en paneldebatt mellan Mikko Käkelä, vd på Livsmedelsindustriförbundet ETL, Kari Luoto, vd vid Dagligvaruhandeln PTY och Kaisa Rantasalo, lantbruksföretagare och representant för Maaseutunuoret.

Även denna gång var den mediala uppmärksamheten god och flera SLC-medlemmar och producenter deltog på plats och gav intervjuer till medierna.

Många konsumenter på olika håll i landet mötte upp på producentorganisationernas evenemang där MTK och SLC sålde mat till producenternas pris.

SLC firade sina 75 år genom digital jubileumsfest 3 december

Planeringen av SLC:s 75-årsjubileum kantades under året av de osäkerheter som coronapandemin förde med sig och som SLC som arrangör var tvungen att ta ställning till. Redan under 2020 beslöt SLC:s styrelse att skjuta fram jubileet till den 3 december 2021 och att i samband med jubileet hålla SLC:s förbunds kongress, fullmäktigemöte samt Ungdomsträff.

I januari 2021 togs beslut att de regionala medlemsfesterna inte hålls på grund av coronapandemin. I september fattade SLC:s styrelse beslut, med hänvisning till att minimera riskerna för smittspridning, att 75-årsjubileet hålls som en digital fest samt att i samband med producentförbundens och skogsvårdsföreningarnas höstmöten uppmärksammas den 75-åriga verksamheten genom att SLC bjuder på mat, kaffe och tårta åt höstmötesdeltagarna.

Under hösten kunde planeringen för den digitala jubileumsfesten intensifieras i samarbete med evenemangsproduktionsbolaget AVU Events. SLC:s digitala, direktsända jubileumsfest genomfördes den 3 december 2021 på Sound Engines studio, där även SLC:s förbundsfullmäktige sammankom till höstmöte under förmiddagen.

I jubileumsfestens program ingick centralförbundets hälsning av centralförbundsordförande Mats Nylund och fullmäktigeordförande Kristian Westerholm, statsrådets hälsning framförd av minister för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist och festtal om klimatfrågor av Petteri Taalas, generalsekreterare för Meteorologiska världsorganisationen (WMO). Under jubileet delades för första gången ut SLC:s hederstecken till tidigare centralförbundsordförande Holger Falck och tidigare verksamhetsledare Tage Ginström.

Genom SLC:s historikvideo, som filmats in under hösten, fick festdeltagarna även en historisk tillbakablick över förbundets 75 åriga historia. Dansduon Duo Saras med sin ljusdans, bandet Spruce samt körerna Akademens och Lyrans oktett med avslutande sång stod för den musikaliska underhållningen. Konferencierer var Robert Ingman och Elli Flén.

För att involvera tittarna i festligheterna fick alla de som anmälde deltagande, och även de som anmälde att de inte kunde se jubileumsshowen, en chok-

SLC:s centralförbundsordförande Mats Nylund hälsade tittarna välkomna till SLC:s digitala jubileumsshow.

Foto: Mia Wikström

Konferencierna Robert Ingman och Elli Flén ledde publiken genom showen

ladplatta med en hälsning från jubilarer hemskickad på posten. Jubileumsshowen hade drygt 220 tittare via den digitala interaktiva plattformen och i studion deltog SLC:s fullmäktige som studiopublik, vilket innebär att festligheterna samlade cirka 280 tittare. Responsen från de som följde med jubileet digitalt var överlag mycket god och SLC fick många tack för att ha lyckats bjuda på feststämning även bland dem som tittade på showen från sina hemmaskärmar.

SLC:s 75-åriga historia presenterades i video

För att på ett visuellt sätt knyta an till SLC:s 75-års historik som var under bearbetning producerade SLC med hjälp av mediaproduktionsbolaget Clutch Productions och AVU Events en åtta minuter lång video med en tillbakablick över SLC:s 75-åriga historia i form av intervjuer, videon, ljudupptagning och fotografier från SLC:s arkiv och även Yles arkiv. Videon visades under SLC:s digitala 75-årsjubileumsfest

SLC:s fullmäktige följde med 75-årsshown på plats i studion.

Foto: Mia Wikström

SLC:s 75-åriga historia kännetecknas av att organisationen har gått från att vara förhandlare till att vara lobbyare konstaterade Henrik Sandberg, tidigare fullmäktigeordförande för SLC. SLC:s historikvideo spelades bland annat in på ÖSP:s kansli under hösten

den 3 december samt används på de sociala medierna.

I videon medverkar SLC:s ordförande emeritus Holger Falck, SLC:s tidigare verksamhetsledare och ombudsman Tage Ginström, SLC:s tidigare fullmäktigeordförande Henrik Sandberg, SLC:s tidigare II vice ordförande Mikael Söderholm, Louise Karlsson som var den första kvinnan vid SLC:s styrelsebord samt Stefan Borgman, SLC:s skogsexpert och första skogsombudsman.

I videon reflekterade de intervjuade bland annat över hur landet och lantbruket såg ut då SLC grundades för drygt 75 år sedan, tiden då SLC förde lantbruksinkomstförhandlingar, hur organisationen förändrades i samband med EU-inträdet och arbetet blev mer konsumentriktat samt hur skogsägarnas intressebevakning tog sig formen då skogsvårdsföreningarna anslöt sig till SLC 2016. Henrik Sandbergs beskrivning av att SLC gått "från förhandlare till lobbyare" beskriver väl den förändring som organisationen genomgått.

Andra säsongen av Framtidsodlarna sändes under hösten

Från den 12 augusti till 31 december 2021 sändes den andra säsongen av poddserien Framtidsodlarna med tio nya framtidsodlare som på sitt eget sätt ligger i framkant inom sitt område och odlar för framtiden. Varannan vecka lanserades ett nytt avsnitt där poddredaktör Jens Berg som nyfiken samtalspartner intervjuade jord- och skogsbrukare i sin egen hemmiljö.

Genom podden ville SLC visa på den bredd av kreativitet, innovation och framåtanda som finns bland finländska jord- och skogsbrukare. Många av diskussionerna handlade även om att se framåt och våga tänka och testa på det obekanta.

I de tio poddavsnitten fick lyssnarna träffa växthusodlare Robert Jordas vid Robbes lilla trädgård i Lapträsk, fårproducent och ekonomirådgivare Christoffer Ingo vid Ådalens får i Korsholm, ekobonde Anna Alm på Mörby gård i Raseborg, ekomjolkproducent Jussi Murto-Koivisto på gården Jmk-Milkhouse i

Närpes, fårproducent Charlotta Björklöf på Västeräng gård i Nagu, lantbruksvetenskapsstudent och mjölkproducent Anton Broända på Åsbro mjölk i Kronoby, jordbrukare och gräsmattsodlare Birgitta Eriksson-Paulson på gården Södergård i Hammarland på Åland, skogsbruksingenjör och jordbrukare Robert Flén i Nykarleby, nötköttsproducenterna Hanna Westman och Richard Backman på Jeggars gård i Kyrkslätt samt svinproducenterna Kjell-Göran Paxal och Henrik Holm på Westfarm i Korsholm.

Podden riktade sig till alla dem som är intresserade av hur den finländska maten produceras, hur lantbrukare bakom maten ser på framtiden och framtidsutvecklingen av lantbruket. Serien producerades av SLC i samarbete med Montem och poddavsnitten fanns att lyssna på Podbean, Spotify, slc.fi/framtidsodlarna och på landsbygdensfolk.fi.

Podden hade under hösten en god lyssnargrad och totalt lyssnade 6 299 lyssnare på höstens tio avsnitt enligt Podbeans statistikföring. Den andra säsongen av podden nådde inte upp till lika goda syssnarantal som den första

säsongen, men fortsättningsvis var resultaten mycket goda, långt tack vare satsningarna på marknadsföringen av podden på de sociala medierna. Som samarbetspartner för poddens annonsering på sociala medier samarbetade SLC även denna gång med den digitala marknadsföringsbyrån Genero.

ProLuomus Hyvä merkki-kampanj

SLC och MTK medverkade som medfinansierare i ProLuomus kampanj för att öka konsumenternas medvetenhet om ekologiska produkter, få fler att köpa ekologiskt och göra ekologiska varumärken mera kända. Kampanjen Eko. Ett bra märke. (Luomu. Se on hyvä merkki.) pågår under 2020–2022 och har även fått EU-finansiering för EU:s informations- och säljfrämjande åtgärder.

På grund av coronapandemin kunde inte kampanjens smakprovstillfällen i köpcentrum i större städer förverkligas under året. Istället genomfördes kampanjen digitalt i sociala medier. Bland annat gjordes videon för att lyfta fram ekologiska producenter i kampanjen och på sociala medier.

I den andra säsongen av poddserien Framtidsodlarna mötte Jens Berg tio nya framtidsodlare, bland annat Robert Jordas.

Foto: Jens Berg

#Potatis365-kampanjen fortsatte

Kampanjsamarbetet via PAYR:s samarbetsprojektet #potatis365 fortsatte under året för att lyfta fram fördelarna med konsumtion av potatis. Målsättningen med kampanjen #potatis365 är att öka användningen av potatis och förnya sätten att använda potatis och lyfta fram den mångsidiga användningen. I #potatis365 nätverket ingår även SLC som en av finansörerna av kampanjen.

I augusti lanserades även potatisfilmen Peruna, där #potatis365-nätverket medverkade som samarbetspartner. Nätverket syntes bland annat på biograferna, i filmkampanjen och i olika material samt deltog aktivt i filmens premiärtillfälle för inbjudna gäster.

Embla-finalister utsågs på hösten

Den nordiska mattävlingen Emblas arrangemang drabbades även av coronapandemins osäkerhet och svårighet att ordna fysiska evenemang.

Dessutom var smittoläget tidvis olika i de nordiska länderna, vilket ökade utmaningarna för styrgruppen som sammankom till flera digitala möten under året. Den nationella uttagningen kunde framgångsrikt genomföras i oktober 2021 och finalen planerades att hållas på våren 2022 i Oslo.

I Finland fanns det närmare 70 sökande till den nationella uttagningen och de tävlande utvärderades enligt kriterierna inspirerande, hållbar, unik, ärlig och inte minst nordisk. Till Finlands representanter i de sju tävlingskategorierna utsågs: nordisk mathantverkare Herkkujuustola, nordisk matentreprenör Ville Haapasalo/Haapasaon Hatsapurit, nordisk matkommunikatör Satokausikalenteri, nordisk råvaruproducent Voimapapu, nordisk matde-

station ERG European Region of Gastronomy Kuopio, nordisk mat till barn och unga Kokkaa kotimaista-kampanjen samt nordisk mat till många Mikaelsskolan / Steinerpedagogikens vänner i Västnyland rf.

Embla-matpriset har grundats av Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC och stöds av Nordiska Ministerrådet och är en del av Ny nordisk mat III-programmet. I tävlingen medverkar Island, Danmark, Norge, Sverige, Finland, Åland, Färöarna och Grönland.

Finland representeras i projektet av Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK och Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC. Ålands deltagande i Embla förverkligas via projektfinansiering av Ålands landskapsregeringen på uppdrag av Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC i samarbete med Ålands producentförbund ÅPF.

Utbildningsarbetsgrupp för naturbruksutbildningarna på svenska

SLC tillsatte en utbildningsarbetsgrupp för intressebevakning av naturbruksutbildning på svenska i Finland. Arbetsgruppen höll två möten under 2021 där bland annat marknadsföring av branschen och gemensamma yrkeslärardagar var på agendan. Gruppen består av representation från naturbruksutbildningar på andra stadiet: Optima, Yrkesakademien i Österbotten och Axell, Yrkeshögskolan Novias agrologutbildning och agronomutbildningen vid Helsingfors Universitet samt representanter från övriga organisationer som har stor vikt för utbildningarna, Svenska lantbrukssällskapens förbund SLF, och Finlandssvenska Jordfonden.

Rybsraps 2025-projektets verksamhet 2021

Inom projektet RybsRaps 2025 (RypsiRapsi 2025) fortsatte försöksverksamheten som påbörjades 2020. För höstoljeväxternas del genomfördes försök gällande sånings-tidpunkt och sätätthet. Dessutom testades växtskyddspreparat Trico och dess effekt mot hjort- och älgskador i oljeväxtbestånden. Försök med kvävetrappor genomfördes också för höströps för bestämmande av kvävebehov på basen av höstens biomassa. För våroljeväxternas del genomfördes också bland annat sätätthetsförsök.

Försöksresultaten finns samlade på projektets webbplats <https://rypsirapsi.fi/koetoiminta>.

Framgångsrecepten för odling av oljev växter har samlats både på finska och svenska:

<https://rypsirapsi.fi/raportit>. Projektet genomförde också ett tredelat webinarium om hur man lyckas med oljeväxterna. Varje tillfälle samlade cirka 90 deltagare.

Ett grundligare utbildningsprogram med webinarier och studier i fält för toppexperterna inom oljeväxtodling, både odlare och annat branschfolk genomfördes för att utbyta erfarenheter och kunskap om bästa odlingspraxis. Topputbildningsprogrammet samlade 37 deltagare.

RybsRaps 2025-projektet genomförs av ProAgria Centralernas Förbund och Satafood Kehittämisyhdistys ry. Aktiva projektaktörer är även Avena Nordic Grain Oy, Viljelijän Berner Oy, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, Spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR, MTK och SLC. Projektet finansieras av jord- och skogsbruksministeriet. Dessutom får projektet finansiering av Niemi-säätiö och Kylvösiemensäätiö. Projektet pågår till och med den 31 oktober 2022.

Den digitala marknadsplatsen för spannmål, Spannmålstorget, lades ned

Den digitala webbtjänsten för spannmålshandel Viljatori.fi, som lanserades 2018, lades ner i slutet av året. Suomen Viljakauppa Oy, som ansvarar för produktionen av tjänsten, bedömde att tjänsten saknar verksamhetsförutsättningar på den nuvarande spannmålsmarknaden.

Den främsta orsaken till att tjänsten, som ambitiöst siktade på att förnya spannmålshandeln, upphörde var den alltför långsamma utvecklingen av antalet användare och handelsvolym på marknadsplatsen. Både spannmålshandelns säljare och köpare ansåg att tjänsten inte ännu var tillräckligt nödvändig.

Den digitala handelsplattformen Viljatori.fi skapades för säljare av spannmål, det vill säga jordbrukare, och köpare, dvs. industrin och husdjursgårdar. Syftet var att effektivisera spannmålshandeln. Den grundades av företag inom livsmedelsbranschen i Finland samt MTK och SLC.

Den ursprungliga idén var att föra samman säljare och köpare på en digital plattform, utan mellanhänder. Potentialen uppskattades till 500 000 ton. Handelsvolymer har dock varit betydligt lägre. Hösten 2021 fanns det drygt 3 000 registrerade användare. Tjänstens webbplats stängdes den 31 december 2021.

MTK Hankinnat gav 28 nya medlemsrabatter

I maj lanserades MTK Hankinnats medlemsrabatter för SLC-medlemmar. Förberedande nödvändigt dataöverföringsarbetet pågick under våren mellan SLC och bolaget MTK Hankinnat som grundats av MTK och LRF Samköp Ab. Bolaget har grundats för att förhandla fram mer konkurrenskraftiga medlemsförmåner. Avsikten med medlemsrabatterna är att stöda medlemmarnas företagsamhet och företagens lönsamhet. Medlemsrabatterna finansieras helt av leverantörerna, inte från medlemsavgiften.

I maj erbjöd MTK Hankinnat medlemsrabatter på 28 kända varumärken, bland annat person- och transportbilar, industrivaror, verktyg, byggnadsmaterial, maskiner, reservdelar, däck och möbler.

Rabatterna varierar för de olika avtalen och på olika produkter och kan nyttjas när

medlemsavgiften är betald. För att använda de flesta förmånerna behöver man öppna ett eget konto på mtkhankinnat.fi för att få sitt medlemskap kopplat till de olika rabattavtalen. Först ombeds medlemmen att verifiera sitt medlemskap på mtkhankinnat.fi genom att fylla medlemsnummer och postnummer. En del rabatter beviljas även genom att medlemmen uppvisar medlemskort vid köptillfället medan en del tjänsteleverantörer förutsätter FO-nummer och ett kundkonto eftersom förmånerna har tagits fram för företagare.

För att identifiera en MTK- eller SLC-medlem använder MTK Hankinnats databas medlemsnumret och/eller FO-numret i SLC:s medlemsregister.

Under hösten fortsatte det förberedande dataöverföringsarbetet för att erbjuda MTK Hankinnats förmåner åt skogsägarmedlemmar i skogsvårdsföreningarna.

MTK Hankinnats medlemsrabatter för SLC-medlemmar lanserades i maj 2021.

Utlåtanden 2021

- 19.1: Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metsitystuen hakemuksessa esitettävistä tiedoista
- 25.3: Utlåtande om utkastet för landsbygdspolitiskt helhetsprogram för åren 2021–2027
- 18.5: Utlåtande om utkast till statsrådets förordning om stöd till utdelning i skolan av mjölkprodukter, frukt och grönsaker läsåret 2021–2022
- 21.5: Utlåtande om LUOMU 2.0 – Finlands nationella ekostrategi
- 24.5: Lausunto koskien valtioneuvoston selontekoa julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022-2025
- 26.5: Utlåtande om utkastet till ändring av 4 § och 11 § i statsrådets förordning om temporärt understöd till företag inom primär jordbruksproduktion
- 1.6: Lausunto luonnonmukaisen tuotannon kehittämistä koskevasta toimintasuunnitelmasta
- 2.7: Utlåtande om RP till lag om ordnande av tillsyn över ekologisk produktion samt lag om ändring av 1 § lagen om verkställighet av böter
- 15.9: Utlåtande över regeringens proposition där det föreslås det att lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter och vissa lagar som har samband med den ändras.
- 9.9: Utlåtande om förslaget till ny klimatlag
- 13.9: Utlåtande om revision av naturvårdslagen
- 27.9: Lausunto koskien komission tiedonantoa EU:n uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta metsästrategiasta
- 5.10: Lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021 – metsätalous, metsäluonto momentteittain ja mahdolliset kipupisteet
- 8.10: Utlåtande om utkastet till Finlands CAP-plan för perioden 2023–2027 och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning
- 19.10: Lausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta LU-LUCF-asetuksen ja hallintomalli-asetuksen muuttamisesta
- 19.10: Lausunto hallituksen esitykselle eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Landsbygdens Folk 2021

De första månaderna av 2021 präglades av en alltmer intensiv bevakning av beredningsarbetet med EU:s nästa gemensamma jordbrukspolitik (CAP). Olika samhällsplaneringsfrågor, dels av allmän karaktär, dels med beröringspunkter i såväl vind- som solkraft var på tapeten. Likaså den afrikanska svinpestens tilltagande hot gentemot den europeiska svinnäringen och kalvbristen inom nöttektorn. Coronapandemin fortsatte givetvis också att inverka på de gröna näringarna, men under 2021 närmast ifråga om materialleveranser och säsongsarbetskraftens tillgänglighet.

Under sommaren blev det allt tydligare att en allvarlig kostnadskris höll på att slå till mot husdjursproduktionen, framför allt svinsektorn. Under hösten fortsatte dessutom både handelsgödsel och bränsle att öka i pris, en ökning som fortsatte in på nästa år.

Under sommaren besökte livsmedelsmarknadsombudsman Olli Wikberg ÖSP:s producenter och bekantade sig med deras produktion. I Österbotten ökades kontraktsarealen för sockerbetsodling och odlarna där sysslar allt mera med maskinsamarbete kring grödan. På riksplanet engagerade inlösningslagens revidering producenterna, men också den stamvårdande jakten på varg.

Under våren uppdaterades en del tekniska funktioner på LF:s webbplats. Under sommaren inledde LF även ett nytt samarbete med Svenska Yle som omfattar att Yles webbnyheter implementeras på LF:s webbplats men också fortbildning för LF:s redaktörer.

Under sommaren började LF jobba tillsammans med en underleverantör för att bygga upp en ny bladdertidning (e-tidning) samt mobilapplikation för densamma. Det jobbet intensifierades under november och december för att möjliggöra en lansering vid årsskiftet. Under de senaste åren har det från läsarna kommit allt mer önskemål om att också kunna läsa tidningen via en applikation på mobilen.

Olika digitala lösningar blir en allt viktigare del av arbetet inom jord- och skogsbruksbranschen och då är det naturligt att branschens tidningar och informationskanaler följer med.

Under 2021 arbetade Landsbygdens Folk, precis som resten av SLC, i enlighet med statsrådets rekommendation om utvidgat distansarbete på grund av coronapandemin. Vid slutet av sommaren lämnade mångåriga redaktören Andrea Bergman Landsbygdens Folk då hon började jobba som kommunikatör vid riksdagens justitieombudsmans kansli.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021

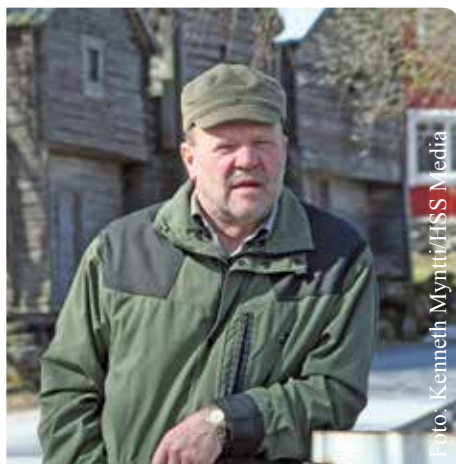
Österbottens svenska
producentförbund r.f.

IN MEMORIAM

Nils-Anders Granvik 2.5 1944 – 29.11 2021

En kylslagen och vacker dag i slutet av november nåddes vi av budet att landsbygdens talesman Nils-Anders Granvik gått ur tiden. Under en relativt kort tidsperiod förde Nils-Anders en kamp mot en allvarlig sjukdom och ingen kunde tro att beskedet om hans bortgång skulle nå oss så snabbt.

Granviks engagemang inom producentrörelsen kom att bli både långvarigt och djupt. Efter att ha varit förbundsstyrelsemedlem i 14 år, valdes han 1995 till förbundsstyrelseordförande för ÖSP, ett ordförandeskap som varade i 10 år. Under samma tidsperiod fungerade han också som viceordförande i SLC:s styrelse.

Med stabilt förtroende av väljarkåren valdes Nils-Anders in i Finlands riksdag 1999, ett uppdrag som han avslutade 2007, efter två perioder. I hans arbete i riksdagen och i svenska riksdagsgruppen var han en naturlig bevakare av och förespråkare för landsbygdens och lantbrukets intressen.

Nils-Anders Granvik blev under många år en av de starkaste förespråkarna av familjebaserat jord- och skogsbruk i Finland. Det är med stor värme och tacksamhet som vi minns ÖSP:s hedersmedlem och hans insatser på olika områden i samhället. Nils-Anders Granvik tilldelades heders titeln lantbruksråd av republikens president i december 2006.

IN MEMORIAM

Jan-Erik Häggvik 28.8.1945 - 15.10.2021

Jan-Erik Häggvik var aktiv inom trädgårdssektorn under en lång tid. Han var suppleant i ÖSP:s trädgårdsutskott åren 1985 – 89, styrelsemedlem 1990 – 93 och blev ordförande för utskottet 1994 – 2005.

Häggvik var också medlem i SLC:s trädgårdsutskott 1995 – 2006. Han verkade som Malaxnejdens Trädgårdsproducenters ordförande 1990 – 2002.

Medlemmar

AKTIVA	2021	2020
- gårdar anslutna till vanlig lokalavd. (åker och skog)	1 782	1 826
- gårdar med endast skog	587	601
- gårdar anslutna till trädgårdsavdelning	119	126
<i>Aktiva gårdar sammanlagt</i>	<i>2 488</i>	<i>2 553</i>
Personmedlemmar (aktiva gårdar)		
- vanliga avdelningar	4 954	5 071
- trädgårdsavdelningar	198	212
<i>Personmedlemmar till aktiva gårdar totalt</i>	<i>5 152</i>	<i>5 283</i>
Ansluten åkerareal, ha	81 824,91	80 570,63
- i medeltal per gård	45,92	44,12
Ansluten skogsareal, ha	90 370,48	92 056,26
- i medeltal per gård	38,15	38,04
Ansluten växthusareal, m²	947 687	943 212
- i medeltal, m ² per gård	8 031,25	7 485,81
Ansluten bärodlingsareal, ha	27,70	24
- i medeltal per gård	9,23	12,0
STÖDANDE (alla avdelningar)		
- stödande gårdar	319	330
- antal personmedlemmar	459	472
Personmedlemmar i hela förbundet	5 611	5 755
Antalet till förbundet anslutna lokalavdelningar var under året 33.		
- förbundets stödande samfund	7	7

Stödande samfundsmedlemmar i förbundet var under 2021 Osuuskunta Maitosuomi, Andelslaget Österbottens Kött, Andelslaget Närpes Grönsaker, Skogsvårdsföreningen Österbotten, Österbottens svenska fårklubb, Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening (SÖP) samt Närpes Äggpackeri.

Förbundsmöten

Förbundsmötet är förbundets högsta beslutande organ och består av lokalavdelningarnas och de stödande medlemmarnas valda representanter. Förbundet höll under året stadgeenliga förbundsmöten på våren och hösten. Till följd av Covid-19 pandemin och gällande restriktioner hölls förbundsmötena i hybridform.

Vårmeetet

Förbundets vårmöte hölls måndagen den 12 april på ÖSP:s kansli i Vasa i form av ett hybridmöte där alla mötesdeltagare, förutom presidiet och tjänstemännen, deltog på distans via mötestjänsten Teams. I mötet deltog 110 personer.

Förbundsordförande Tomas Långgård framförde i sitt öppningsanförande bland annat att företagarkinkomsten för jordbruks- och trädgårdsföretagen fortfarande som helhet är blygsam. Under pågående Corona pandemi har exporten ökat och uppskattningen för den trygga inhemska

livsmedelsproduktionen har ökat. Konsumentprisutvecklingen i Finland stampar på stället när den stigit i andra länder. Handels starka maktposition är en orsak. Långgård framförde att det är hög tid för jord- och skogsbruksminister Leppä att agera för att stärka producenternas ställning så att lönsamheten kan förbättras.

Långgård påminde medlemmarna om att vi inte bara kan förlita oss på att regeringen ställer allt till rätta för oss. På gårdsnivå kan vi med egna beslut påverka resultatet. Långgård uppmuntrade medlemmarna att ta del av ÖSP:s projekt Ekonomilaboratoriet vars uppgift är att förkovra medlemmarnas ekonomiska kunnande.

Långgård tog också upp det odlingsmässigt svåra fjolåret när spannmålsskörden blev den tredje lägsta under hela 2000-talet. Mot den bakgrunden är uppgången i spannmålspriserna välbehövlig. Nu är utmaningen att få husdjurssektorn kompenserad för stigande kostnader.

Under vårmötet behandlades tre motioner.

Förbundsordförande Tomas Långgård håller sitt öppningstal på ÖSP:s vårmöte som hölls via Teams. På bild också verksamhetsledare Susanne West.

Matts Samulin, Mikael Åsvik och Tomas Långgård förlänades vid förbundets höstmöte i december.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback höll ett anförande om aktuell lantbrukspolitik.

Vårmötet gjorde ett uttalande där aktiv odling och en fortsatt hög självförsörjningsgrad lyftes fram. En viktig fråga är gynlandet av aktiv odling där produktionen av mat och foder är det centrala. Aktiv odling kan också omfatta sådana klimat- och miljöåtgärder som ökar koldioxidbindningen i jordbruksmarken och motsvarande åtgärder som förbättrar markens bördighet, binder näringsämnen och tryggar ett hållbart jordbruk och en hållbar matproduktion på sikt. En fortsatt hög självförsörjningsgrad av livsmedel kräver också att unga ser en framtid inom primärproduktionen och vill bli jordbrukare.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls på Norrvalla i Vörrå måndagen den 13 december i form av ett hybridmöte, med 50 deltagare på plats och 80 på distans via mötestjänsten Teams.

Mötet inleddes med en tyst minut för att hedra minnet av hedersmedlem Nils-Anders Granvik som gått bort under hösten.

I hälsningstalet framförde Långgård att år 2021 har varit speciell på många vis. Vi dras fortfarande med Corona-pandemin. Livsmedelsproduktionen har påverkats av pandemin med ändrade konsumtionsvanor och begränsningar i samhället. Produktionen har aldrig nationellt varit hotad. I början av utbrottet fanns ett starkt samhällsstöd för inhemsk produktion. Men dessvärre har det inte nämnvärt hjälpt oss med de problem och hotbilder som näringen brottas med.

Långgård lyfte också fram att hela livsmedelskedjan ska vara med och bära ansvar för att säkerställa att lantbruket kan överleva kostnads- och lönsamhetskrisen. Att handelns ökade urval av privat-label produkter underminerar värdet av förädlingsindustrins produktutveckling samt att inrättandet av livsmedelsombud ännu inte varit till vår fördel.

Höstmötet återvalde Tomas Långgård (Malax) till ordförande och Niclas Sjöskog (Purmo) till vice ordförande.

Vid val av ledamöter och suppleanter för de i tur att avgå återvaldes Stefan Gulin (Närpes trädgård) med ersättare Joakim

Strand (Närpes trädgård), Anders Lillandt (Tjock) med Simon Ålgars (Lappfjärd) som ersättare och Pauliina Holmqvist (Karleby) med Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (Kronoby) som ersättare.

Under höstmötet behandlades två motioner.

Ranckens Ranch (Nykarleby) har valts av Optima till år 2021 års LIA-företag. Företaget har på ett föredömligt sätt fungerat som praktikgård för jordbruksstuderanden.

SLC:s ordförande Mats Nylund höll ett anförande om aktuell lantbrukspolitik.

Livsmedelsmarknadsombudsman Olli Wikberg gav ett anförande med rubriken livsmedelsmarknadsombudsmannen och lönsamhetskrisen. I sitt anförande lyfte han fram gällande lagstiftning och sin egen byrås verksamhet och befogenheter

Höstmötet gjorde ett uttalande där mötet konstaterade att böndernas svaga förhandlingsposition i livsmedelskedjan måste brytas. Ska det i framtiden finnas inhemska, kvalitativa, trygga och rena livsmedel måste producenterna få betalt för de ökade produktionskostnaderna. Det är hög tid att livsmedelskedjan med

handeln i spetsen tar sitt ansvar för att trygga en fortsatt finländsk livsmedelsproduktion.

I uttalandet betonades också jordbrukarnas välmående och ork samt att speciellt de unga jordbrukarna behöver stödas och spurras att fortsätta.

Livsmedelsmarknadsombudsman Olli Wikberg på förbundets höstmöte i december.

Årets LIA företag premierades på höstmötet. Carita Häger tog emot utmärkelsen.

Motionsuppföljning

Ersättning vid inlösen

Våra lokalavdelnings motion behandlar inlösen av fastigheter och att den ersättning som betalas vid inlösen utgår från gängse värde på fastigheten. Lokalavdelningen yrkar på att den ersättning som utbetalas skall vara dubbelt större än gängse värde och att den som inlöser marken ska bekosta en ägoreglering för de markägare som berörs.

Förbundsmötet ställer sig bakom motionärens yrkande att ersättningen vid inlösen skall höjas och att markägaren inte skall påföras kostnader som inte ersätts vid inlösen. Motionen förs vidare till SLC som aktivt jobbar med frågan i anslutning till det pågående lagstiftningsprojektet.

Snöskoteråkning

Kronoby lokalavdelning vill att ÖSP skall arbeta för att det skall vara lättare att hitta kontaktpersoner till snöskoterföreningarnas ansvarspersoner. ÖSP:s förbundsstyrelse är av samma åsikt. I dagsläget finns det fem aktiva snöskoterföreningar i Österbotten som upprätthåller leder.

ÖSP kommer att sammankalla ett möte med föreningarna /klubbarna för att framför motionärens synpunkter. ÖSP kommer att framföra att de behöver förbättra sin information om kontaktpersoner på deras informationssidor. Att de skall informera sina medlemmar om vilka bestämmelser som gäller när man framför snöskoter, var det är lovligt att köra och vilka skador som olovlig skoterkörning kan förorsaka. Under mötet tas det upp till diskussion hur

man på bästa sätt skall nå de skoterförare som inte är organiserade. Det vore viktigt att få ut information om bestämmelser kring skoterkörning till högstadier och andra stadiet skolor eftersom det främst är ungdomar som kör olagligt. ÖSP kan bistå föreningarna/klubbarna med kontaktuppgifter till lokalavdelningarna.

ÖSP kommer att framföra till Kelkkareitit.fi att bakom alla leder som ritas in skall det finnas en ansvarsperson. Det är idag problematiskt när det är möjligt att rita in anonyma leder på webbsidan.

Tillgången på juridisk rådgivning inom förbundet

Lokalavdelningarna i Terjärv, Kronoby, Nedervetil och Karleby lyfter i sin motion fram den oro som medlemmar i deras lokalavdelningar gett uttryck för till följd av att tillgången på juridisk rådgivning försämrats sedan SLC:s jurist på grund av ekonomiska orsaker sagts upp. Lokalavdelningarna yrkar i sin motion på att förbundet vidtar åtgärder för att tillgången till juridisk rådgivning för medlemmarna tryggas och bevakar att kvaliteten på rättskyddet inte försämras.

Förbundsstyrelsen utreder på vilket sätt medlemmarna i fortsättningen kan erbjudas juridisk rådgivning i frågor som ansluter till produktionen. Då situationen är så pass ny finns inte ännu klara svar och olika alternativ kommer att utredas. Rådgivningen är också en fråga om en kostnad som på något sätt kommer att behöva överföras på medlemmarna antingen via medlemsavgiften eller via att tjänsterna blir avgiftsbelagda.

ÖSP:s medlemmar kan oavsett vad diskussionerna som nu förs utmynnar i, liksom tidigare, vända sig till förbundets tjänstemän med frågor och med olika problem som uppkommer i anslutning till granskningar, stödansökningar eller annat som berör primärproduktionen så bistår vi efter bästa förmåga. ÖSP uppmanar SLC att utreda kostnaderna för juridiska tjänster och samtidigt utreda hur mycket medlemsavgifterna måste höjas för att trygga dylika tjänster i framtiden och vilken form av tjänster som ska finnas.

Fossilfritt bränsle för jordbruk

Kronoby lokalavdelning vill att ÖSP utreder om HVO brännolja verkligen är ett bra alternativ till den vanliga brännoljan om man ser på förbrukningen och prestandan på maskinerna, samt om utbudet på HVO idag är tillräckligt stort för att klara snabba leveranser till lantbruket. Lokalavdelningen vill även att ÖSP utreder om det finns möjlighet att på något sätt kunna söka tillbaka merkostnaden för HVO så dess pris skulle vara på samma nivå som vanlig brännolja, eventuellt förmånligare så det skulle bli intressantare för lantbrukarna att använda.

Enligt oljebolagen är HVO brännolja ett fullgott alternativ till vanlig motorbrännolja vad gäller kvalitet och prestanda. Dock finns det inte ännu exakt data gällande inverkan på prestanda. Produkten är däremot ett bra alternativ till ”vanlig” brännolja, med den skillnaden att HVO är ekologiskt biobränsle. Utbudet varierar mellan oljebolagen. Minimi leverans är 15 000 liter och priset per liter ligger

mellan 15–20 cent över normal brännolja beroende på leverantör. Det framstår som ganska osannolikt att man skulle få extra avdrag i beskattningen eller annan ekonomisk kompensation för att använda den dyrare men mer miljövänliga HVO brännoljan.

Från jord- och skogsbruksministeriet har man varit i kontakt med finansministeriet och därifrån fått svaret att HVO brännolja inte kan kompenseras mer än ”vanlig” brännolja. Saken utreds vidare.

Förbättring av de småskaliga elproducenternas ställning

Malax lokalavdelning vill att ÖSP skall arbeta för att påverka lagstiftningen så att den småskaliga elproducentens ställning blir bättre på marknaden samt att tidsintervallet för nettomätningen förlängs.

ÖSP är av samma åsikt som motionären. ÖSP anser att nettomätningen behöver förlängas eftersom det gör att småskaliga elproducenter får en bättre lönsamhet och fler är då intresserad av att investera i bland annat solenergi.

I dagens och morgondagens smarta elsystem är det mest hållbara lösningen att småskaliga elproducenter kan mata in el i elnätet under den tid som anläggningen producerar mera än behovet, för att senare ta ut samma mängd ur nätet när anläggningen inte producerar tillräckligt.

Attenproducenttvingastillattettegetbatteripaket för att lagra el är förgången tid. Motionen sänds till SLC för fortsatt behandling.

Stipendier

Förbundets stipendier tillkännagavs under våren då mottagarna underrättades efter att styrelsen fattat beslut om utdelningen. Följande stipendier delades ut;

Ur Håkan Malms minnesfond delades stipendier ut till Mattis Nysand, Erik Strandberg och Fanny West som alla studerar till agrologer vid Yrkeshögskolan Novia.

Ur Ivar Lillandts minnesfond ledig-anslogs inga stipendier.

Ur Jubileumsfonden beslöt styrelsen att gå in med en tilläggsdel i privatfinansiering i Projektet Farmer Time Finland. Projektet har fått bra synlighet i media och intresset för projektet bland skolorna är stort och är en bra kanal att få ut information om jordbruket och trädgårdsnäringsen.

Förutom studiestipendierna gavs ett understöd ur Mats Nylunds fond till utvecklingsorganisationen Food and Forest Development Finland (FFD) som stöder jord- och skogsbrukare i utvecklingsländer.

Förbundets organisation

Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige består av en representant för varje lokalavdelning samt en representant vardera för de stödande medlemsföretagen och förbunden. Under 2021 hörde följande personer till förbundsfullmäktige (närvaro antecknad inom parentes):

Lokalavdelning	Ordinarie	Ersättare
Esse	Kari Lindfors (1/1)	Mathias Wärn
Frilandsodlarnas	Christer Finne (1/1)	David Björk
Jeppo	Glenn Strengell	Glen Jakobsson (1/0)
Karleby	Mats Holmqvist (1/1)	Ulf Kvikant
Korsholms södra	Nils-Erik Lång (1/1)	Tony Bäck
Korsnäs	Johan Drycksbäck (1/1)	Jonas Hästö
Kronoby	Mårten Strandvall (1/1)	Johan Drycksbäck
Kevlax	Johnny Enström (1/1)	Kaj Skräddar
Lappfjärd	Mikael Hoxell (1/1)	Susan Englund
Larsmo	Ronny Snellman (0/1)	Anders Östman
Malax	Joakim Smeds (1/1)	Stefan Östman
Maxmo	Bo-Stefan Rådman (1/1)	Jonas Holm
Munsala	Sebastian Pott (0/1)	Andreas Westerholm
Nedervetil	Mats Kaitfors (0/1)	Helena Broända
Nykarleby	Andreas Frostdahl (1/1)	Tom Cederström
Närpes Östra	David Nyman (1/1)	Kaj Sjögård
Oravais	Johan Häggblom (1/1)	Sofia Eriksson (1/0)
Pedersöre	Conny Englund (1/1)	Maria Ingerström
Purmo	Mikael Lasén (1/1)	Hanna Löv
Pörtom	Tobias Dahlblom	Mikael Storbäck
Replot-Björköby	Jan-Mikael Östergård (1/1)	Heidi Järv
Sideby	Samuel Ingves (1/1)	Fredrik Antfolk
Solf	Daniel Helenelund (1/1)	Tom Backlund
Sundom	David Köping (1/0)	Glenn Ahlnäs (0/1)

Terjärv	Jessica Flöjt (1/1)	Marcus Skullbacka
Tjöck	Kjell Utfolk (1/1)	Andreas Norrbutts
Västra Närpes	Hans Vikstrand (0/1)	Cindi Groop
Vörå	Jonas Östman (0/1)	Kjell Granfors
Yttermark	Tomas Edström-Simons (1/1)	Edvard Krooks
Övermark	Jan-Anders Lindfors (1/1)	Dan Kjällberg
Korsnäsnejdens trädgårdsprod.	Jens Juthström	Kenneth Vestberg
Malaxnejdens trädgårdsprod.	Tore Svarvar (1/1)	Håkan Berg
Närpes trädgårdsprod.	Jonathan Nordberg (0/1)	Ulf Harf
Österbottens Kött	Tom Åstrand (1/1)	Kim Tarvonen
Osuuskunta Maitosuomi	Ann-Charlott Kjerp (1/1)	Mats Broända
Närpes grönsaker	Stefan Skullbacka (1/0)	Börje Ivars
Närpes äggpackeri	Johnny Grandell (1/0)	Robert Kuuttinen
Skogsvårdsföreningen Österbotten	Kenneth Pähls (0/1)	vakant
Svenska Österbottens pälsod- larförening	Kaj Wik (1/0)	Dan-Ove Stenfors

Förbundsfullmäktige har under året sammanträtt till ett stadgeenligt vårmöte i virtuell form och till ett stadgeenligt höstmöte i hybridform. På förbundsfullmäktigemötena bereddes ärendena till förbundsmötena samt på höstmötet fastslogs förbundets verksamhetsplan.

Förbundsstyrelsen 2021

Ordförande (närvaro)	Viceordförande (närvaro)
Tomas Långgård (10/10)	Niclas Sjöskog (10/10)
Ordinarie ledamöter (närvaro)	Suppleanter (närvaro)
Tommy Ehre (10/10)	Leif Bäck (0/10)
Anders Lillandt (10/10)	Simon Ålgars (0/10)
Jonny Kronqvist (10/10)	Robin Strand (0/10)
Bjarne Mara (10/10)	Kjell Nyström (0/10)
Johanna Nyman (10/10)	Jonas Nord (0/10)
Stefan Gulin (9/10)	Joakim Strand (0/10)
Pauliina Holmqvist (10/10)	Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (0/10)

Till förbundets styrelsemöten har även Mats Nylund, Anders Norrback samt Kenneth Påhls kallats som sakkunniga.

Hedersmedlem

Lantbruksrådet Nils-Anders Granvik från Terjärv är hedersmedlem sedan 2007. Granvik avled 29.11.2021.

Revisorer

Förbundets revisorer för 2021 är GR Mårten Vikberg med GRM Mårten Kjellman som suppleant och verksamhetsgranskare är Bo Linde med Kjell Yrjans som suppleant.

ÖSP:s styrelsemöte 7 juni.

Ungdomsutskottets sommarmöte i Pedersöre.

Utskott

Ungdomsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Sören Stenroos (Malax), Sofia Eriksson (Oravais) Fredrik Fors (Pedersöre), Anders Enlund (Esse), Mats Edström (Purmo), Josefin Norrback (Närpes Östra), Patrik Lindblad (Pörtom) Christoffer Ingo (Korsholms södra) Kim Åbonde (Närpes Östra), Simon Ålgars (Lappfjärd) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit sju möten under året. Fyra möten på distans via teams och tre hybridmöten där de flesta deltagit fysiskt på plats.

Utskottet har under året flitigt diskuterat och fört fram åsikter till förbundsstyrelsen. Framst om stödet till unga jordbrukare, startstöd samt övriga åtgärder i och med beredningen av Finlands CAP plan. ÖSP:s ungdomsutskott har fört fram åsikter om främjande av generationsväxlingar så att de kan ske i rätt tid för gården och med bra villkor. En person som tar över vid 20–30 års åldern brinner på ett helt annat sätt att

utveckla gården än en som tar över senare i livet, Föräldrarnas roll är viktigt, att de ger ansvar i tid åt barnen som skall ta över, att de känner att de får vara en viktig del av jordbruket. Det främjar generationsväxlingen och viljan att utveckla gården.

Verksamhet

Precis som år 2020 har Coronan påverkat verksamheten. Det har varit svårt att genomföra aktiviteter. Ungdomsutskottet arrangerade i alla fall den 30.10 en lyckad skördefest i Jakobstad tillsammans med ungdomsklubbarna och Österbottens agrolagklubb. Varje onsdag klockan 14:00 har det hållits en virtuell ungdomsträff på zoom som är öppen för alla. Övriga inplanerade aktiviteter för unga bönder har ställts in eller framflyttats till efter pandemin.

Utskottet kunde hålla fysiskt sommarmöte i Pedersöre där utskottet samtidigt besökte Jan Källdmans utsädespackeri i Edsevö. I september hade utskottet möte på YA och träffade samtidigt YA:s personal för landsbygdsutbildningen. Optima kommer utskottet att besöka under 2022.

Plock ur ÖSP:s tre ungdomsklubbars verksamhet:

Coronan har åter påverkat och inskränkt ungdomsklubbarnas verksamhet. Under sommaren var coronasituationen lugnare, vilket gjorde att ungdomsklubbarna kunde arrangera en kombinerad sommarträff med årsmöte. Alla de personer som generationsväxlade under 2020 inbjöds till någon av klubbarnas sommarträffar för att hälsas välkommen med i förbundet och klubbarna samt få en gåva.

Norrans Ungdomsklubb

Klubbens ordförande är Anders Enlund (Esse). Klubben arrangerade sommarträff med årsmöte på restaurang Uffes i slutet av juli. I december arrangerade klubben i samarbete med husdjursklubben en julfest i Jakobstad. De traditionella julskyltarna var upphängda längs med vägar för att önska alla förbipasserande god jul.

Mellis ungdomsklubb

Klubbens ordförande är Filip Norrgård (Malax). Klubben arrangerade traditionell pizzakväll på Åminne folkpark i augusti och då hölls samtidigt årsmötet. Julskyltarna var uppsatta med önskan om en god jul.

Sydösterbottens ungdomsklubb

Som klubbens ordförande fungerade Patrik Lindblad (Pörtom). Klubben arrangerade i slutet av juli en kombinerad sommarträff och årsmöte i på restaurang Pavis i Kristinestad. Under julen hade klubben upp julskyltar.

Äggproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tobias Dahlblom (Pörtom), Björn Haga (Västra Närpes), Kaj Hannus (Närpes östra), Jonathan Hummelstedt (Yttermark) och Ulrika Snåre (Kronoby). Johanna Smith har fungerat som utskottets sekreterare. Till utskottets möten har Johnny Grandell kallats som sakkunnig.

Utskottet har hållit ett möte under 2021. På mötet diskuterades bland annat aktuell lantbrukspolitik, lönsamhetssituationen och utmaningarna med handelns krav på omställning från bur- till frigåendehöns.

Fårproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Anders Norrback (Övermark), Christer Ollqvist (Vörå), Ulla Enlund (Larsmo) samt Jonas Nord (Replot-Björköby). Österbottens fårklubbs tre representanter i utskottet är Tor-Egil Berg, Magnus Berg och Josefin Norrback. Johanna Smith har fungerat som sekreterare.

Utskottet samlades till två möten under året. Utskottet har bland annat diskuterat de produktionskopplade stöden och den nationella CAP-strategin. Fårproducentutskottet har också under året lämnat in en skrivelse till förbundsstyrelsen om att fårnät skall kunna användas som rovdjursavvisande stängsel. Skrivelsen har förts vidare för behandling till SLC och till kännedom för Stefan Pellas vid Viltcentralen.

Trädgårdsutskottet

Trädgårdsutskottet leder inom ÖSP:s ram verksamheten för de tre trädgårdsavdelningarna. Utskottet bestod 2021 av ord-

förande Johanna Smith, Jens Juthström, Mikael Åkersten (Korsnäsnejden), Tore Svarvar, Conny Söderback (Malaxnejden), Joakim Strand, Ulf Harf (Närpes), Stefan Skullbacka (producentägda företag) och Stefan Gulin (förbundsstyrelsens representant) samt sekreterare Susanne West. Från och med juni fungerade David Pettersson som utskottets sekreterare. Utskottets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Frilandsutskottet

Styrelsen för frilandsodlarnas lokalavdelning fungerar som ÖSP:s frilandsutskott. Dess styrelse bestod 2021 av ordförande Christer Finne (Solf), Peter Sjöblom (Tjock), David Björk (Österhankmo), Johan Segerstam (Socklot), Inga-Britt Lindvall (Forsby) och Michael Kamis (Vörå). Utskottets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Spannmålsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Bengt Eklund (Närpes Östra), Martin Edman (Malax), Mårten Krokfors (Kronoby), Torolf Bonäs (Nykarleby), Johan Knip

(Kvevlax), Johan Staffas (Vörå), Mats Nordman (Pörtom) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit fyra utskottsmöten och alla har varit på distans via teams. Utskottet har på mötena diskuterat och fört fram både stöd- och marknadsåtgärder som kan förbättra ekonomin i spannmålsodlingen.

Verksamhet

Utskottet arrangerade den 27.1 ”Greppa marknaden” som webinarium med infon om marknadsläget i Finland, EU och världen.

I juni när coronasituationen var lugnare och det var tillåtet att träffas, arrangerade utskottet fyra växtodlingskvällar med rubriken ”Greppa växtskyddet och säkra skörden. Tillfällena hölls i Närpes, Malax, Vörå och Nykarleby.

Den 1.7 arrangerades en fältvandring i ärt- och höstoljeväxtförsök i samarbete med AvenaBerner och Rybs Raps 2025 projektet.

Den 12 oktober arrangerades i Övermalax ett fånggrödetillfälle i samarbete med Carbon Action Svenskfinland och ÖSL:s projekt greppa vattnet.

Fältvandring i Närpes.

Foto: Per Erik Grannas

År 2021 har varit ett mycket speciellt år med tanke på både odlingen samt marknaden.

Vårbruket kom i gång under den första halvan av maj, varken sent eller tidigt, men det var kyligt. I mitten av månaden kom ett stort regn över hela Österbotten som på sina håll ledde till översvämning. Längst norröver kom mest nederbörd, över 70 mm vilket ledde till översvämningar och skorpa. Det blev en längre paus innan jorden redde sig och vårbruket kunde återupptas. Det sista såddes färdigt långt inne i juni månad. I juni blev det varmare och växligheten tog fart, temperaturen var ganska optimalt men det började bli på gränsen till torrt. Vid midsommar kom en topp på några riktigt heta dagar. Det var även några regnskurar som räddade Österbotten ifrån den värsta torkan, men på torkkänsliga marker började torkan synas. I juli blev det

sommar med riktigt höga temperaturer och mycket torrt.

Tröskningen inleddes redan i början av augusti i fina förhållanden. Men sen började det regna, lågtrycken avlöste varandra så att tröskningen fick genomföras mellan skurarna. Det gjorde att torkningskostnaderna blev högre än normal. Av spannmålen var det kornet som klarade växtsäsongen sämst, medan vetet och speciellt höstspannmålen gav de bästa skördarna. Fukthållande marker gav bäst, medan leriga backåkrar gav sämst. Skörden blev mindre än normal, men med tanke på förhållanden i andra delar av landet så får Österbotten vara nöjda med skörden.

Det blev en mycket liten spannmåls-skörd i Finland, den sämsta sen 1987. När det dessutom blev sämre skörd runt om i världen började spannmålen snabbt stiga i värde. Redan i början av september steg

foderkornspriset till över 220 € / tn och under hela hösten steg priserna för att i december pika på 300 € / tn. De högsta spannmålspriserna någonsin under EU-tiden. Samtidigt har förnödenheterna stigit i pris, som el och bränsle. Handels gödseln har fördubblats i pris från säsongsöppning i juni till december. Det beror på de höga energipriserna och oroligheterna i världen. Vad odlingssäsong 2022 för med sig är mycket osäkert.

Mjölkskottet

Utskottet har bestått av ordförande Mikael Österberg (Oravais), Henrik Strandberg (Nykarleby), Stefan Södergård (Vörå), Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (Kronoby), Christian Björknäs (Lappfjärd) och Niclas Sjöskog (Purmo). Mats Broända har kallats som sakkunnig. Susanne West har fungerat som sekreterare och från och med juni har Johanna Smith fungerat som sekreterare.

Utskottet höll under 2021 två möten. Förutom marknadsläget och aktuella lantbrukspolitiska ärenden har kontraktsproduktionen och den nationella CAP-strategin diskuterats på utskottets möten. Kostnadsökningarna och gårdarnas lönsamhet har också lyfts samt tillgången på klövvårdare och biogas.

Köttutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Jonny Kronqvist (Nykarleby), Henrik Holm (Munsala), Johan Snickars (Malax), Mårten Strandvall (Kronoby), Kenneth Dalkarl (Vörå), Ola Sandberg (Esse), Daniel Helenelund (Solf), Johnny Enström (Kvevlax) och Samuel Ingves (Sideby). Johanna

Smith har fungerat som sekreterare. Tomas Långgård (Malax) kallas som sakkunnig.

Utskottet höll under 2021 ett möte. På mötet diskuterades bland annat lönsamheten på gårdarna, den nationella CAP-strategin och lagen om djurvälstånd. Daniel Klockars från A-foder och informerade om fodermarknaden och SLC:s ombudsman Rickard Korkman informerade om spannmålsmarknaden.

Sockerbetsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Fredrik Ström (Solf), Bo-Erik Nyman (Oravais) Stefan Saaristo (Malax) Kristian Bengts (Övermark) Christian Hoijar (Korsholm Södra) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas

I svenska Österbotten odlades mer sockerbeter år 2021. Arealen steg till 600 ha från att ha varit 480 ha föregående år. Antalet odlare är 25 och det är samma som föregående år. Skörden rena betor per hektar blev 36,77 ton och det är högre än hela landets medelskörd som blev 35,84 ton per hektar.

Utskottet har bevakat de Österbottiska sockerbetsodlarnas intressen och hållit fyra utskottsmöten under året, alla på distans via teams. Utskottet har arbetat för att höja lönsamheten i odlingen, och fört fram åsikter och fakta till varför sockerbetsareal i periferin behövs. Utskottet har diskuterat utkastet till Finlands följande CAP-plan och fört fram åsikter och förslag på åtgärder.

Utskottet anser att transportstödet har stor betydelse för lönsamheten, och arbetar för att det höjs och utbetalas på ett sådant

sätt att inga odlare går miste om det. Det finns många utmaningar men utskottet tror på framtiden och odlingen av sockerbeter i Österbotten.

Odlingssäsongen 2021 blev ett ganska bra odlings år. De flesta odlare är nöjda med skördemängden. Betorna såddes runt den andra veckan i maj och kom bra igång. Ett större regn i mitten av maj gjorde att känsliga åkrar drabbades av skorpa, som sen bröts framgångsrikt genom radhackning. Ogräsbekämpningen var svårare på leråkrar än mulljordar. En effekt som utskottsmedlemmarna noterade är att bekämpningsmedlens effekt har blivit svagare eller att ogräsen börjar till en del bli resistent.

Under sommarens hetaste dagar stod tillväxten stilla, men när temperaturen blev mer human och regnen började falla i augusti började betorna åter växa. Upp-tagningsarbetet gjordes i normala förhållanden.

Utskottets aktiviteter

Webbinarium 25.3 med ämnena: marknadsläget, odlingstips, maskiner, stöden och kontrakten. Infot riktade sig både till nuvarande odlare och nya intresserade odlare.

Fältträff 9.8 i Malax, i samarbete med Sucros..

Tävlingen ”Österbottens största sockerbeta”. Utskottet fortsatte med den roliga tävlingen vem som har Österbottens största sockerbeta. Odlarna hade tid till den 15.10 att sända in bidrag. 15 odlare deltog och vinnarbetan vägde 7,54 kg och odlades av Thomas Smeds i Petalax.

Thomas och Jonathan Smeds.

Utskottet för ekologisk odling

Utskottet har bestått av ordförande Bjarne Mara (Korsholms södra), Jussi Murto-Koivisto (Närpes Östra), Ann-Katrin Norrback (Övermark), Sven Ek (Munsala), Per-Johan Grannas (Vörå), Roger Björknäs (Lappfjärd). Steve Nyholm och Ann-Sofi Ljungqvist har kallats som sakkunniga till utskottets möten. Gun Boström och David Pettersson har fungerat som sekreterare för mötena.

Ekoutskottet höll tre möten under 2021. Förnyandet av CAP-förordningen upptog en stor del av utskottets tid under hösten och ett utlåtande lämnades in till jord- och skogsbruksministeriet via ÖSP

gällande stödprogrammet för ekologisk produktion. Största förändringen i det nya stödprogrammet gäller djurtätheten som kommissionen tvingar upp på ekodjurgårdar. Detta befrämjar inte ekologisk mångfald, djurens välbefinnande eller ekologiskt hållbar produktion. Utskottet påpekade detta i sitt utlåtande. Däremot blev utfallet betydligt positivare än det värsta scenariot som skulle ha krävt 1 djurenhet per hektar.

Det blir ÖSP:s tur att ordna ”EkoNu tankesmedjan” 2022. En arbetsgrupp har tillsatts för ändamålet. Ett möte med handelsrepresentanter kommer att ordnas i januari 2022. Jussi, Bjarne och Steve utsågs till att föra diskussioner med dem om hur man skall få upp försäljningen av ekologiska produkter inom dagligvaruhandeln. Intresset från handeln verkar genuint och utskottet ser med tillförsikt fram emot samtalen.

Ekoutskottet har även efterlyst en producentgrupp inom ramen för ekonomilaboratoriets verksamhet för att förbättra lönsamheten för ekospannmålsodlarna. Under utskottets sista möte för året konstaterades att skillnaden i pris mellan ekologiskt och konventionellt spannmål sällan varit så liten som nu, speciellt är att konventionella spannmåls priser varit historiskt höga under hösten.

Potatisutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Matias Ålgars (Lappfjärd), Peter Norrback (Malax), Sören Lawast (Jeppo), Kjell Nyström (Malax), Mikael Hoxell (Lappfjärd) och Fredrik Andtfolk (Sideby). Kaj Hemberg har kallats som sakkunnig. Johanna Smith

har fungerat som utskottets sekreterare.

Utskottet har under året hållit två möten.

Förutom marknadsläget och aktuell lantbrukspolitik har utskottet bland annat diskuterat handelns olika krav och utskottets synlighet.

Socialpolitiska utskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tommy Ehrs (Vörå), Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (Kronoby), Erica Dahlblom (Pörtom), Mårten Strandvall (Kronoby), David Köping (Sundom), Åsa Norrvik (Lappfjärd) samt representant från LPA och sekreterare Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit två möten under året, det första mötet i april på distans via teams och det andra i november som hybridmöte från ÖSP:s kansli.

Utskottet har diskuterat generationsväxlingar och efterlyser ett rättvist system där alla kan generationsväxla på bästa sätt enligt den egna och gårdens förutsättningar. Susann Rabb från ”Ta hand om bonden” har deltagit på mötena och tillsammans med utskottet diskuterat åtgärder för hur bönderna skall klara av kriser och kunna må bra. Utskottet diskuterat mycket ekonomi och att jordbrukarna behöva lära sig hur ekonomi fungerar i grunden. Utskottets förslag förverkligades av ÖSP:s projekt ekonomilaboratoriet genom en podd.

För alla är det viktigt med sociala kontakter och kunna träffas. Coronapandemin med restriktioner är en svår tid för många och när Finland så småningom kommer sig igenom pandemin önskar utskottet att det arrangerar tillfällen där man kan träffas och umgås.

Åkerskyltkampanjen sommaren 2021

Foto: Fredrik Grannas

Från LPA har ombudsmännen Nina Hemberg och Annika Grannas informerat om LPA:s verksamhet.

Organisations och PR-arbetsgruppen (PR-utskottet)

Utskottet har bestått av ordförande Johanna Nyman (Kvevlax), Pauliina Holmqvist (Karleby), Bjarne Mara (Korsholm södra), Tommy Ehre (Vörå) samt från kansliet Fredrik Grannas, David Pettersson och sekreterare Johanna Smith.

Åkerskyltkampanjen fortsatte under sommaren i form av banderoller som

sattes upp av lokalavdelningarna på strategiska platser runt om i Österbotten.

Linda Sundman-Melin har koordinerat aktiviteten på Instagramkontot och den har fortsatt med hjälp av kontoövertagare och egen aktivitet. Hon har också administrerat Twitterkontot samt sammanställt och sänt ut nyhetsbrev.

Utskottet har på sina möten också diskuterat förbundets synlighet och på vilket sätt vi kan informera konsumenterna om vardagen på gårdarna. Utskottet har under året hållit två möten.

Åkerskyltkampanjen sommaren 2021

Foto: Fredrik Grannas

Företagarutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Stefan Saaristo (Malax), Kjell-Göran Paxal (Solf/ÖK:s representant), Anders Lillandt (Tjock), Lotta Storfors (Malax), Jonny Kronqvist (Nykarleby), Kristian Bengts (Övermark). Stefan Gulin och Susanne West kallas som sakkunniga. Daniel Englund har fungerat som sekreterare. Utskottet fungerar som styrgrupp för projektet Ekonomilaboratoriet. Projektets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Valutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Mikael Hoxell (Lappfjärd), Johnny Enström (Kvevlax), Andreas Frostdahl (Nykarleby) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas

Valutskottet samlades till två protokollförda möten under året, båda på distans via teams. Valutskottets arbete började under hösten med att utskottets medlemmar kontaktade alla förtroendevalda som är i tur att avgå sedan avgav de rapport till lokalavdelningarnas ordförande under deras ordförandeträffar där valfrågor diskuterades. Valutskottet har sedan på basen av lokalavdelningarnas åsikter för fram förslagen. På ÖSP:s fullmäktigemöte framlades förslagen till ledamöter från ÖSP till SLC:s fullmäktige och SLC:s styrelse. På förbundets höstmöte framlades förslagen till ÖSP:s förbundsstyrelse för de som är i tur att avgå, samt ÖSP:s förbundsfullmäktige, revisor och verksamhetsgranskare.

Finansrådet

Finansrådet behandlar förbundets placeringar och ger råd utgående från sin syn på

finansmarknaden samt de premisser som styrelsen fastställt. Finansrådet är inget beslutande organ utan det ger råd om köp och försäljning av närmast värdepapper i förbundets placeringsportfölj och förbundsstyrelsen gör de slutliga besluten. Gällande trädgårdsnärings placeringar görs det slutliga besluten i trädgårdsutskottet men finansrådet kommer även med råd rörande den delen av förbundets placeringstillgångar. Finansrådet framför även vid behov rekommendationer till lokalavdelningarna gällande deras placeringsverksamhet.

Under året har finansrådet bestått av förbundets ordförande Tomas Långgård, verksamhetsledare Susanne West och Johanna Smith, Niclas Sjöskog, Anders Lillandt, Mats Nylund och kassören Lena Hallvar. I finansrådets möten har Christian Partanen från OP-Pohjola deltagit som sakkunnig i egenskap av förbundets portföljförvaltare. Finansrådet har sammanträtt till tre möten under året.

ÖSP:s och skogsvårdsföreningen Österbottens skogspolitiska utskott

Utskottet har bestått av ordförande Anders Lillandt (ÖSP), Bjarne Mara (ÖSP), Niclas Sjöskog (ÖSP), Jan-Erik Ravals (svf), Kenneth Björkfors (svf), Kenneth Påhls (svf), Anders Häggman (Jeppo svf) och skogsvårdsföreningens verksamhetsledare Jan Slotte som sekreterare. Mats Nylund (SLC), Patrik Majabacka (skogscentralen) och Mikko Syri (MTK:s skogslinje) har kallats som sakkunniga.

Utskottet sammanträdde två gånger under året via Teams. Mårten Lövdahl från Skogscentralen deltog i vårens möte och berättade om det nya skogsprogrammet. På höstens möte deltog Viktor Harvio från SLC och diskussionen behandlade aktuella skogspolitiska frågor. Jaktfrågor och virkeshandel behandlades på bägge mötena.

Österbottens gemensamma mark- och miljöpolitiska utskott

Utskottet är gemensamt för producent- och skogsägarförbunden i Österbotten, Etelä-Pohjanmaa och Keski-Pohjanmaa. ÖSP:s representanter i utskottet har varit Bjarne Mara (Korsholms södra) med Johanna Nyman som suppleant.

Utskottet har haft två möten under året ett på våren (teams) och ett på hösten (fysiskt). Utskottet har behandlat regeringens förslag till nya Mark och bygglagen,

Naturvårdslagen och Inlösningslagen. På vårens möte informerade MTK:s jurister om innehållet och utmaningar i lagförslagen. Skogsprogrammen Kemera, Metka, Metso och Helmi har behandlats både gällande innehåll, möjligheter och resurstillgångar. Certifieringssystemet PEFC:s uppdatering och regelförändringar har genomgått. Dessutom har den svåra situationen för energitorv ventilerats och utmaningarna inom biogas på gårdsnivå diskuterats.

Arbetsgrupper

Förbundsstyrelsen utser vid behov arbetsgrupper för att behandla specifika aktuella ärenden och under året har arbetsgruppen för Vasa hamnförbindelse och Juthskogens linjedragning haft möten. ÖSP har också kallat markägarrepresentanterna i jaktvårdsföreningarnas styrelser till ett möte under året.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland 2021

Skogsindustrin präglades av den starka ekonomiska tillväxten efter coronapandemin

Den finska ekonomin anpassade sig till livet i en fluktuerande coronapandemi. Finansministeriet förutspår att Finlands BNP växer med 3,4 % år 2021 och med ytterligare 3,0 % år 2022. Den starkare tillväxtfasen i världsekonomin är ett resultat av återhämtningen efter den ekonomiska chocken som coronan orsakade. Utsikterna för tillväxten är dock över skuggade av den utdragna pandemin och den snabbt stigande inflationen. Den accelererande konsumentprisinflationen drivs av faktorer som stigande energipriser. Inflationstrycket väntas dock avta under 2022.

För den finländska skogsindustrin har anpassningsfasen av coronapandemin varit positiv, med undantag för den fortsatta nedkörningen av pappersproduktionen. Den separata produktionen och efterfrågan på massa- och kartongmarknaden har stärkts. Särskilt efterfrågan på grafiska papper försvagades i början av året, vilket ledde till produktionsnedskärningar och till exempel till beslutet att stänga fabriker i Veitsiluoto. Under hösten har dock efterfrågan på pappersprodukter återhämtat sig något och priserna har börjat stiga. På marknaden för sågat virke ledde toppnoteringen i träbyggandet till att efterfrågan och priserna nådde historiskt höga nivåer. Världsmarknadspriserna låg fortfarande på historiskt höga nivåer i slutet av året. Å andra sidan sjönk topppriserna på sågvarumarknaden med hösten. Massapriserna var de dubbla, medan priserna i

Europa har förblivit höga, sjönk priserna i Kina och nådde en bottennivå. Exporten av pappersmassa stod för mer än en tredjedel av värdet av exporten till Kina. Priserna på kartong har stigit stadigt.

Finlands varuexport har ökat snabbt i takt med att världsekonomin har stärkts. Förstärkningen av exporten och importen har också fått stöd av återhämtningsåtgärderna. Bristen på komponenter och andra mellanprodukter har stört världshandeln. År 2021 väntas Finlands exportvolym öka med 4,2 % och importen med 3,7 %. Den globala handeln med tjänster har fortsatt att begränsas av den osäkerhet som orsakas av coronavirusvarianterna. Den starka stigningen av export- och importpriserna håller också tillbaka utvecklingen.

Den globala ekonomin förväntas växa med 6,1 % år 2021. Konsumentinflationen ökar på grund av ökad efterfrågan och störningar i leveranskedjan. Särskilt energipriserna har stigit kraftigt. USA:s BNP beräknas växa med 5,6 % år 2021, med en något långsammare tillväxt mot slutet av året och ett svagare konsumentförtroende. Kinas ekonomiska återhämtning har hämmats av en stram coronapolitik, en försvagad detaljhandelsförsäljning och problem inom fastighetssektorn.

Å andra sidan förväntas BNP-tillväxten vara som starkast på 7,8 % år 2021. Utvecklingen i Europas ekonomi varierar från land till land, med en genomsnittlig BNP-tillväxt i euroområdet på 5,1 %.

Den brittiska tillväxten beräknas vara den starkaste i Euroområdet (6,7 % av BNP), men tillväxten har avtagit under det

tredje kvartalet och utträdet ur EU har lett till problem med handelsvarutillgången. Sverige har återhämtat sig från en svår coronapandemi och de ekonomiska utsikterna är positiva (4,3 % av BNP).

Marknadsläget inom den finländska skogsindustrin är starkt. Detta återspeglades i siffrorna för både den kemiska och mekaniska skogsindustrin. Inom den kemiska skogsindustrin har efterfrågan på kartong och barmassa varit mycket god. Efterfrågan på grafiska papper har också livats upp, men produktionskapaciteten har lagts ned och därför minskar exporten av papper. Nedläggningen av Stora Enso fabriker i Veitsiluoto var ett hårt bakslag för norra Finland. Å andra sidan har Uleåborgs kraftliner-kartongfabrik inlett sin produktion, och när byggandet av en ny biproduktfabrik i Kemi pågår, förstärktes de positiva utsikterna av Junnikkala Oy:s meddelande om en stor investering i ett sågverk i Uleåborg. Ytterligare investeringar i den mekaniska skogsindustrin kommer också till resten av Finland.

Den goda utvecklingen inom den finska skogsindustrin illustreras av att alla andra exportvolym och priser beräknas öka under 2021 i PTT:s prognos, med undantag för papper. Exportvolymerna av papper beräknas minska med 12 % och priserna förbli oförändrade, men tidigare prognoser var mycket mer negativa. I slutet av oktober uppgick värdet av skogsindustrins export till 9,2 miljarder euro, vilket är en ökning med hela 28 procent jämfört med föregående år.

Lönsamheten inom den kemiska skogsindustrin i Finland har förbättrats tack vare den positiva prisutvecklingen. Enligt PTT väntas världspriserna på mas-

sa öka med 29 procent jämfört med förra årets genomsnitt, och de europeiska massapriserna har förblivit höga under resten av året. Priserna på kartong har varit stadigast stigande under hela året. Enligt PTT förväntas exporten av massa och kartong från Finland öka med ungefär en tiondel jämfört med föregående år.

Exporten av sågade trävaror och plywood ökar betydligt jämfört med föregående år. Enligt PTT kommer produktionen av sågvaror och plywood att öka med 11 % respektive 17 % under 2021 jämfört med föregående år, tack vare en kraftig ökning av produktionen av plywood. PTT förväntar sig en fortsatt men mer måttlig ökning av exporten av sågade trävaror och plywood under 2022 (3 %). Det genomsnittliga exportpriset på sågade trävaror har stigit kraftigt under 2021, men sjönk mot slutet av året. PTT uppskattar att sågvarupriserna kommer att vara 22 procent högre 2021 än genomsnittet för föregående år. Å andra sidan förväntas priserna sjunka med 10 % år 2022. Den centraleuropeiska marknaden återhämtade sig från det överutbud som orsakats av storm- och insektsskador under tidigare år tack vare en stark efterfrågan. Priserna på träprodukter i Europa nådde aldrig tidigare skådade höjder, särskilt under sommarsäsongen, för att sedan börja sjunka mot slutet av året.

Virkesaffärer och avverkningar ökade

Virkeshandeln var särskilt aktiv i början av året och kulminerade i vågen av virkesaffärer i juni. I juni köptes mer än 8 miljoner kubikmeter virke, vilket är dubbelt så mycket som normalt. Trots de höga förväntningarna på resten av året sjönk

både volymer och priser. Enligt medlemsstatistik från Skogsindustrin r.f. var virkesvolymen som såldes i privata skogar 36,5 miljoner kubikmeter, vilket är en ökning med 25 % jämfört med föregående år.

Även avverkningsvolymerna ökade. År 2021 var den totala avverkningsvolymen från privata skogar cirka 50 miljoner kubikmeter i slutet av november. Marknadssavverkningarna för 2021 uppgick till cirka 60 miljoner kubikmeter i slutet av november. Förutom efterfrågan har avverkningarna främjats av bra väderförhållanden och marknadsavverkningarna hade ökat med cirka 17 procent i slutet av november jämfört med föregående år. PTT:s uppskattning av ökningen av marknadsavverkningen var betydligt lägre (9 %).

I slutet av november hade leveransavverkningarna ökat med hela 38 % jämfört med samma period 2020 och stod för 14 % av avverkningarna av privat skog. Företagens och Forststyrelsens avverkningar uppgick i slutet av november till cirka 10,1 miljoner kubikmeter, vilket är en ökning med 5 % jämfört med året innan. Andelarna av rundvirke och massaved var lika stora i marknadsavverkningarna för 2021. Den statistiska volymen av avverkning av energived, som i slutet av november uppgick till 5,8 miljoner kubikmeter, var mer än hälften så stor som året innan. Användningen av energived förväntas öka till följd av minskningen av torv och behovet av energiskog.

Industrins stålager av virke varierade under året beroende på tidpunkten för avverkning och inköp. I slutet av november hade de sjunkit till en lägre nivå än i början av året, vilket berodde på höga avverk-

ningsnivåer och en nedgång i timmerhandeln. Definieringen av ett ställagerindex visade sig vara otillräckligt med de gamla definitionerna.

Importen av träråvara förblev oförändrad

Enligt utrikeshandelsstatistiken var virkesimporten i slutet av oktober praktiskt taget på samma nivå som året innan. Under 2021 hade nästan 10 miljoner kubikmeter virke importerats i slutet av oktober, med en kumulativ 12-månadersnivå på 12,6 miljoner kubikmeter. Av importen stod barrträ för cirka 1,4 miljoner kubikmeter och lövträ för cirka 4,8 miljoner kubikmeter. Omkring 3,5 miljoner kubikmeter sågflis importerades. Andelen timmers minskade med en tredjedel och importen av fiber ökade med knappt 10 %. Andelen flis minskade något från föregående år. Det genomsnittliga importpriset för björkmassaved var 36 euro per kubikmeter, jämfört med ett lägre leveranspris på cirka 33 euro per kubikmeter vid väg i Finland.

Exporten av råvirke från Finland minskade med 15 % jämfört med året innan och uppgick i slutet av oktober till cirka 1,3 miljoner kubikmeter.

Intressebevakningsåret 2021

I intressebevakningsarbetet år 2021 betonades särskilt EU:s skogsbruksfrågor. I somras dök det upp en läckt version av EU:s skogsbruksstrategi, vilken verkade ha som syfte att minska på användningen av skog. Så småningom förbättrades strategin något, men den var fortfarande usel. EU:s förberedelser i skogsfrågor i sin helhet kan beskrivas som undermåliga. Den ideolo-

giska kommissionen förstår till exempel inte skogarnas roll för att bromsa klimatförändringen. Under hösten intensifierades debatten om frågor såsom taxonomin för hållbar finansiering och EU:s strategi för biologisk mångfald, där man föreslår ett skydd på 30 procent.

Året dominerades av coronakrisen och i början av året förbereddes ett brett återhämtningsprogram. MTK hade ett starkt inflytande på innehållet. Tyvärr fanns det inget utbrett behov i Finland av att investera återhämtningsmedel i skogssektorn.

Återhämtningsåtgärderna återspeglades också på virkesmarknaden. Marknaden inom skogsbrukssektorn var gynnsam, men de offentliggjorda begränsningarna av skogarna nyttjande skulle öka aningsavverkningarna. Det stora virkesutbudet bidrog för sin del till att begränsa ökningen av virkespriserna. När torvförbrukningen kollapsade vändes fokus på ökad användning av energived och Ryssland linjerade att landet skulle begränsa träexporten.

En ny standard för PEFC-certifiering färdigställdes och undertecknades av mer än 60 aktörer. Tyvärr undertecknades standarden inte av ELY-centralerna och SYKE, trots att den hämtar nya krav, särskilt för vattenskydd och för bevarande av den biologiska mångfalden. Dessa aktörers beteende var helt obegripligt. MTK följde även FSC-processerna och har försökt påverka till exempel registreringen av HCV-områden som inte var korrekta.

Skogshandeln var livlig. Fondförvaltningsbolagens andel fortsätter att öka. Vi fick regeringen att göra en lagändring så att från och med början av 2022 endast fysiska personer och samriskföretag där minst

hälften av ägandet innehas av fysiska personer kan använda skogsavdraget. Vi har ännu inte lyckats öka skogsavdraget, men vi kommer att fortsätta arbetet med skogsbeskattningen med tanke på nästa regeringsprogram.

Det fanns ett starkt tryck på att trygga den biologiska mångfalden, särskilt från EU:s sida. MTK betonade starkt att de bästa resultaten uppnås genom skogsägarstyrda modeller. I slutet av året meddelade MTK att man hade för avsikt att inrätta en tjänst som heter luontoarvot.fi. Organisationen har också främjat skogsägarnas möjlighet till handel med kol.

År 2021 lades grunden för en alltmer enhetlig verksamhet i skogsägarorganisationen. Vid sitt möte godkände skogsdelegationen organisationens gemensamma Skogsägarna-strategi.

En övergripande översyn av skogslagen gjordes och ändringar gjordes i lagen om skogsskador. Uppdateringen av den nationella skogsbruksstrategin inleddes. Det stela stödet för beskogning av impedimentmark började och modellen för det nya incitamentssystemet för skogsbruket färdigställdes.

Intressebevakningen för markanvändningen var omfattande under 2021. Vindkraftsprojekt och tillhörande kraftledning var synliga i hela Finland. I lagstiftningen hade miljöministeriet haft möjlighet till goda reformer. Tyvärr fick både planerings- och bygglagen och beredningen av naturvårdslagen märkliga drag eftersom ministeriet ignorerade bland annat de förberedande arbetsgruppernas synpunkter. De ofullständiga utkasterna gick till utlåtandebegäran endast som ministeriets egna förslag.

Representation

Förbundets representation i SLC:s och MTK:s organ framgår av SLC:s årsberättelse.

Övrig representation

ÖSP:s representation i olika arbetsgrupper, styrelser och andra instanser är en viktig del av intressebevakningen av jord- och skogsbruket. ÖSP har tillsammans med skogsvårdsföreningen markägarrepresentation i nejdens jaktvårdsföreningar. Förbundet har genom förtroendemän eller tjänstemän deltagit bland annat i följande organ:

ÖSP har deltagit i:	ÖSP har representerats av:
Delegationen för Esse å	Per-Ole Mård, medlem
Delegationen för Kyro älv	Johanna Nyman, medlem
Arbetsgruppen för Kyro älv	Johanna Nyman, medlem
Delegationen för Perho å	Mats Brandt, medlem
Delegationen och arbetsgruppen för Lappo å	Tom Cederström, medlem Fredrik Grannas, suppleant
Samarbetsorganet för Närpes å	Stefan Gulin, medlem
Kvarkens Världsarvsdelegation	Jonas Nord, medlem Johanna Nyman, suppleant
Delegationen för Tjock och Lappfjärds å	Matias Ålgars, medlem Christian Björknäs, suppleant
Översvämningsgruppen för Lappfjärds å	Matias Ålgars, medlem Bo-Gustav af Hällström, suppleant
Översvämningsgruppen för Kyro älv	Johanna Nyman, medlem Jan Flemming, suppleant
Översvämningsgruppen för Lappo å	Tom Cederström, medlem Fredrik Grannas, suppleant
Österbottens förbunds samarbetsgrupp	Susanne West/Johanna Smith
Österbottens förbunds landsbygdsektion	Madelene Lindqvist
Österbottens Förbund, arbetsgr. för integrerad förvaltning av skärgårds- och kustområdena i Österbotten	Madelene Lindqvist, medlem Susanne West, suppleant
Österbottens skogsråd	Anders Lillandt, medlem Tomas Långgård, suppleant
Regionala skarvsamarbetsgruppen	Stefan Thölix, medlem Susanne West, suppleant

Apetits bolagsstämma	Jaakko Heliö/Fondia
LPA:s kontaktperson	Fredrik Grannas
Avfallsdelegationen för västra Finland	Fredrik Grannas
Tomatek Ab	Johanna Smith, styrelsemedlem
Tomatek:s bolagsstämma	Tore Svarvar
Hortilab Ab	Bo Linde, ordförande
Hortilab Ab:s bolagsstämma	Johanna Smith
Projektet Innoväxthus styrgrupp	Erik Lybäck
Nötslakterikontroll	Erik Lybäck
	Tomas Juthman
Svinslakterikontroll	Tommy Ehrs
Regionala viltutskottet	Johanna Nyman, Anders Lillandt Tomas Långgård, suppleant
Spannmålshandelsgranskning	Martin Edman, Bengt Eklund och Fredrik Grannas
Projektet EkoNu:s styrgrupp	Steve Nyholm, ordförande Bjarne Mara, medlem
Bostads Ab Bondegården	Johanna Smith, styrelsemedlem
Bostads Ab Bondegårdens bolagsstämma	Johanna Smith
Regionala vilträdet, markägarnas repr.	Bjarne Mara
Forumet för gårdstillsyn och tillstånd	Tomas Långgård, Susanne West, suppl.
Projektet kursgårdens referensgrupp	Tomas Långgård och Fredrik Grannas
Projektet Bodens styrgrupp	Fredrik Grannas, medlem
Projekt ProPRECIKEM styrgrupp	Fredrik Grannas, medlem
Projekt Botnia Näring i Kretslopp referensgrupp	Fredrik Grannas, medlem
NTM centralens språkdelegation	Madelene Lindqvist, medlem Susanne West, suppleant
Österbottens organisationsdelegation	Niclas Sjöskog, medlem Bjarne Mara, suppleant
Miljöstrategigruppen Form Jakobstadsregionen, Fjord- och skogsbruksgruppen	Jonny Kronqvist och Conny Englund
Projektet Österbottens näringshjuls styrgrupp	Johanna Nyman, medlem Susanne West, suppleant
Projektet Farmertime Finlands styrgrupp	Susanne West, medlem Johanna Smith, suppleant
Yrkesakademien i Österbotten, arbetslivsgruppen för lantbruk	Fredrik Grannas, medlem Johanna Nyman, suppleant

Förbundskansliet

Förbundets anställda har under året varit:

JM, FK Susanne West har fungerat som verksamhetsledare. Verksamhetsledaren är förbundsstyrelsens sekreterare och har under 2021 också fungerat som sekreterare i ägg-, får-, mjölk-, kött-, organisations- och PR-utskottet samt i trädgårdsutskottet och finansrådet. West gick på moderskapsledigt i början av juni.

Agrolog Fredrik Grannas har verkat som ombudsman. Ombudsmannen handhar kontakten till lokalavdelningar och ungdomsklubbar. Ombudsmannen fungerar som sekreterare i ungdoms-, socialpolitiska-, spannmåls-, sockerbets- och valutskottet. Ombudsmannen svarar på frågor om lantbruksstöden.

Agrolog (YH) Johanna Smith har verkat som trädgårdsombudsman till och med sista juli och som verksamhetsledare från och med 1 juni. Smith fungerar som sekreterare i potatis-, ägg-, får-, mjölk-, kött-, organisations- och PR-utskottet samt i finansrådet.

Lantbruksföretagare David Pettersson har verkat som trädgårdsombudsman från och med 1 augusti. Pettersson har fungerat som sekreterare i trädgårdsutskottet och i utskottet för ekologisk odling.

EM Lena Hallvar är kassör.

Kansliet har skötts av merkant Gun Boström.

Agrolog (YH) Daniel Englund har fungerat som projektledare för Ekonomilaboratoriet.

Projektavdelningen i Närpes

Irene Vänninen har under året verkat som projektledare för projektet Lyftkraft (projekttid 1.1.2019 - 15.5.2021). Vänninen har också lett projekten Digitomkku (projekttid 01.08.2019 – 30.6.2022) och Jaustra (projekttid 1.1.2020 – 31.3.2023).

Moa Sunabacka har varit projektarbetare i Lyftkraft.

Mikael Mattfolk har jobbat som projektarbetare i Digitomkku till och med 15 augusti 2021.

Sandra Blomqvist har jobbat som projektarbetare i Jaustra.

Heidi Smart har jobbat som projektledare i Cirkulär växthusekonomi från och med 1 december 2021.

Skatteavdelningen

Agrolog (YH) Johannes Nylund verkade som avdelningschef till och med 30.6. Nylund har varit tjänstledig januari till juni 2021.

ADB-merkonom Maria Ström har handhaft skattebokföringen och fungerat som avdelningschef.

Merkonom Ann-Kristin Ljungkvist anställdes som bokförare från och med den 1.10.2021. Tjänsten är på deltid och arbetet utförs i huvudsak under perioden 1.10-31.3.

Agrolog Matias Ålgars har skött deklARATIONERNA på konsultbasis.

Jan-Henrik Nygård har under januari och februari arbetat för ÖSP:s skatteavdelning som topphjälp.

Foto: Fredrik Gramnas

En del av ÖSP:s personal i Vasa.

Förbundets verksamhet

Förbundsstyrelsen har under året bevakat de jordbrukspolitiska intressena på ett regionalt, nationellt samt även på ett internationellt plan. Förbundsstyrelsen har sammanträtt 10 gånger. Till förbundsstyrelsens möten har också kallats SLC:s ordförande Mats Nylund, ordförande för skogsvårdsföreningen Österbotten Kenneth Påhls samt riksdagsledamot Anders Norrback. Förbundsstyrelsen har berett de ärenden som stadgeenligt behandlats vid förbundsmötet samt haft det övergripande ansvaret för förbundets verksamhet.

Under året har styrelsen gästats av SLC:s skogsombudsman Viktor Harvio som presenterade aktuellt från skogssidan.

Verksamhetsåret 2021 har också till en del liksom året innan präglats av Covid-19 pandemin. Förbundet kunde ändå övergå till en mera normal verksamhet med en hel

del fysiska möten och träffar under året.

Samtliga lokalavdelningars årsmöten hölls inom i stadgarna utsatt tid antingen som hybridmöten eller helt och hållet på distans via mötestjänsten Teams.

Tjänstemännen jobbade i enlighet med rekommendationerna under året en hel del på distans och även kanslipersonalen kunde vid behov jobba på distans. Coronaläget har gått i vågor under året, men försiktighetsåtgärderna gav resultat och ingen ur personalen har under året varit sjuk i Covid-19.

Pandemiläget lättade upp till sommaren och hösten och flera styrelse- och utskottsmöten kunde hållas fysiskt. För styrelsens del avslutades året med ett traditionsenligt två dagars seminarium som detta år hölls i Vasa. Under dagarna hölls årets sista styrelsemöte och förutom aktuella frågor diskuterades också förbundets verksamhet och en SWOT-analys gjordes.

Foto: Fredrik Grannäs

Styrelsens seminarium. Diskussioner på hotell Scandic Vaasa i Vaasa.

Nationellt präglades politiken också 2021 av Covid-19 pandemin och av de konsekvenser som smittvågorna medförde under året. Två ganska nära inpå varandra kommande val påverkade också politiken och fokus har inte alltid legat på de för oss grundläggande frågorna. Möjligheten att ansöka om temporärt stöd till primärproduktionen fortsatte under året fram till mitten av november. Stödet har fortsättningsvis sökts flitigt i Österbotten, särskilt av pälsdjursfarmer men även växthusföretag och gårdar inriktade på potatisodling och frilandsodling har sökt och beviljats stöd. Inget kvotsystem för inresande säsongsarbetskraft infördes denna vår, men nog krav på Covid-19 test vid gränsövergången och hälsosäkerhetsplan uppgjord av arbetsgivaren.

På förbunds nivå har tyngdpunktsområdena förutom den aktuella lantbrukspolitiken och intressebevakningen legat på CAP-beredningen och lönsamhetskrisen.

I juni lade jord- och skogsbruksministeriet ut sitt förslag till nationell CAP-plan på utlåtanderunda och dryga 300 utlåtanden gavs. ÖSP gav också ett eget utlåtande till planen. De frågeställningar i Finlands CAP-plan som fick flest utlåtanden berörde i huvudsak Ekosystemet och miljöersättningarna. Utlåtandena sammanställdes och bearbetades vidare i de olika nationella arbetsgrupperna med målsättningen att utforma en plan som kunde omfattas och godkännas av regeringen för att sen innan jul sändas in till kommissionen. Trots att tidtabellen för behandlingen av planen var stram, lyckades Finland lämna in sitt förslag inom utsatt tid, vilket ett flertal länder inte lyckades med.

Producenternas svaga ställning i livsmedelskedjan har påtalats under en längre tid och under året har produktionskostnaderna ökat betydligt till och med flera hundra procent på en del förnödenheter vilket ytterligare sätter press på gårdarnas

lönsamhet. Under hösten ordnades nationellt av SLC och MTK två konsumentkampanjer, den första inför budgetrian i september och den andra i mitten av november. I Österbotten ordnade vi också samtidigt två tillfällen med samma tema. Med kampanjerna lyftes fram vilken ekonomisk insats som behövs till jordbruket för att förverkliga de skrivningar som står i regeringsprogrammet samt hur stor andel av konsumentpriset på livsmedel som går till producenten. Jord- och skogsbruksminister, Jari Leppä har också under året sammankallat livsmedelskedjans aktörer till runda bordet diskussioner för att kom-

ma fram till lösningar via marknaden, vilka är svåra att hitta.

I början av pandemin svalnade den hätska klimatdebatten riktad mot jord- och skogsbruket och Finlands självförsörjning på livsmedel ökade i betydelse, men tyvärr har debatten tilltagit igen under året.

Styrelse och personal samlades till en sommarmiddag på Heim för att uppvakta förbundsstyrelsemedlemmarna Stefan Gulin och Bjarne Mara med anledning av deras 50-årsdagar. Samtidigt avtackades också skatteavdelningens chef Johannes Nylund som har sagt upp sig från sin tjänst för att satsa på den egna gårdens verksamhet.

Förbundsordförande Tomas Långgård talar vid konsumentkampanjen i Karleby 17.11

Foto: Fredrik Grannas

Ordförande Tomas Långgård och styrelsemedlem Stefan Gulin.

Styrelsemedlem Bjarne Mara.

Skattechef Johannes Nylund.

Foto: Fredrik Grannas

Foto: Fredrik Grannas

Foto: Fredrik Grannas

Foto: Fredrik Grannas

På Bjarne Maras höstrybsåker på Fladan anlades en selfieruta.

Aktiviteten på Instagram har fortsatt med samma koncept med både egna postningar från förbundet och genom att låna ut kontot till förtroendevalda, medlemmar och personal som berättade om sin produktion och sitt jobb.

Året har också varit fyllt av olika tillfällen riktade till medlemmarna.

I mars arrangerade ÖSP tillsammans med de övriga förbunden och SLC en två delad generationsväxlingskurs på Teams

I april arrangerade ÖSP tillsammans med samarbetspartners stödinfo som även

i år genomfördes utan deltagare på plats. Årets stödinfo var uppdelat på två kvällar med helt olika program. Den första kvällen behandlade stöd villkoren och den andra på själva stödansökan. ÖSP informerade om coronaläget och gav info om senaste nytt om det kommande stödssystemet. Stödinfo direktsändes över webben från Yrkesakademien i Vasa genom projekt Boden Lives livestreaming. Åhörarna hade möjlighet att ställa frågor via chatten. Stödinfo bandades och kunde ses i efterhand vilket många utnyttjade.

Livestreaming av stödinfon från YA! i Gamla Vasa.

Foto: Fredrik Grannas

Egna projekt

Ekonomilaboratoriet

Ekonomilaboratoriet är ett projekt vars syfte är att bygga nätverk, höja konkurrenskraften, sporra till ekonomiskt nytänkande och stärka lantbruksföretagens utvecklingsförutsättningar i svenska Österbotten. Projektet har sitt ursprung i den sjunkande lönsamheten i Finlands och även Österbottens lantbruksnäring. Projektet finansieras till 80 % med offentliga medel via programmet för utveckling av landsbygden i fastlands-Finland och EU:s landsbygdsfond. Resten finansieras till största delen av ÖSP och delvis av Österbottens kött. Totalbudgeten är 250 000 euro.

Den ursprungliga planen var att projektet avslutas den 31.12.2021 men eftersom projektet hållit sig ordentligt under budget förlängdes det till 30.6.2022.

Daniel Englund.

Foto: Christoffer Thomasfolk

Under året har det varit stort fokus på producentcaféerna som är kärnan i projektet. Caféerna är smågruppsverksamhet som syftar till att bygga nätverk samt sprida kunskap och erfarenheter om framgångsrika arbetsmetoder och företagsekonomi i stort. I caféerna utvecklas även olika verktyg för att följa upp och planera ekonomin. Under året har sju caféer kört i gång och sammanlagt 38 träffar hållits, de flesta på distans via Microsoft Teams men även fysiska träffar i enlighet med Corona restriktionerna.

Två webinarier serier hölls under 2021. Den första webinarier serien hölls i februari och mars med tre föreläsningar och sammanlagt 86 anmälda. Den andra webinarier serien hölls i november och december med fyra föreläsningar och sammanlagt 122 anmälda. Många av webinarierna spelades in och kan ses i efterhand.

Förutom producentcaféerna har resten av verksamheten som omfattas av projektet planerats och körts igång enligt intresse. Projektets två andra verksamheter, mentorprogrammet och den enskilda konsulteringen har inte intresserat ÖSP:s medlemmar och endast ett mentorpar drog igång under våren. Projektet började istället producera en podcast vid namn Stenrik. Denna podcast innehåller intervjuer och diskussioner med antingen lantbruksföretagare eller personer som jobbar i anknytning till branschen på teman som rör ekonomi och företagsledning. Under 2021 kom 9 avsnitt ut varannan vecka med start i september. Podcasten har, enligt den kritik som getts, varit uppskattad av medlemmarna. Intervjuerna till avsnitten görs av projektledaren och avsnitten klipps

Foto: Johanna Smith

Styrgruppens möte på ÖSP:s kansli 2.11.2021.

av projektet Boden vid Yrkesakademin i Österbotten. Ett webbaserat redskap för benchmarking av ekonomiska nyckeltal planeras.

Projektledaren har deltagit aktivt i utskottsmöten och på andra tillställningar för att marknadsföra projektet. Förutom den muntliga vägen försöker projektet synas så mycket som möjligt på sociala medier och även syns i ett antal artiklar i tidningen Landsbygdens Folk. Under första halvåret publicerades en förklaring till ett ekonomibegrepp varje vecka på projektets Instagram.

En styrgrupp är tillsatt för att följa upp att projektplanen och tidtabellen följs samt fungera som bollplank för projektledaren. Styrgruppen har under 2021 haft fyra möten. Styrgruppen består av Stefan Saaristo, Kjell-Göran Paxal, Kristian Bengts, Lotta Storfors, Jonny Kronqvist, Anders

Lillandt, Stefan Gulin och Susanne West. Projektledaren fungerar som sekreterare.

Övriga projekt

ÖSP deltar som en av privatfinansiärerna i projektet Farmer Time Finland. Farmer Time kopplar ihop primärproducenter med olika grupper av barn och ungdomar. Barnen får genom Farmer Time en digital rundtur på ett lantbruk och får ställa frågor direkt till bonden. Barn/ungdomsgruppens handledare eller instruktör som kan vara en klubbledare, lärare eller liknande kan efter samtalet göra uppgifter tillsammans med barnen som anknyter till gården. Målet är att gruppen gör flera digitala besök hos samma bonde och följer upp utvecklingen för växter eller djur. Allt med mycket låg tröskel och med digitala verktyg som hjälpmedel. Projektägare är Pro Agria Österbottens Svenska Lantbrukssällskap.

Trädgårdssektionen

Växthus

År 2021 präglades ännu mycket av pågående Covid-19 pandemi. Början av året innebar en fortsättning med distansmöten, men från och med juni ordnades utskottsmötena fysiskt igen. Totalt hölls sex utskottsmöten under år 2021 av vilka årets två första möten ordnades virtuellt.

Tillsammans med de större packerierna på området hölls två möten under året. Representantskapsmötet hölls i december och jämfört med 2020 snurrade verksamheten relativt normalt under året. Årsmöten hölls 18.3 för Malaxnejdens trädgårdsproducenter, 24.3 för Närpes trädgårdsproducenter och 26.3 för Korsnäsnejdens trädgårdsproducenter.

Marknaden

Marknaden för växthusgrönsaker har under året varit något stabilare än vad den var 2020. Tomatmarknaden var lite hackig i början av året, men stabiliserade sig senare och var hyfsat bra under en tid. Framåt sensommaren uppstod tidvis t.o.m. brist på tomater p.g.a. omplanteringar i vintroduktionerna och minskad andel rundtomat i säsongsodling. Bristen blev dock kortvarig. Prismässigt har säsongen varit bättre än fjolåret, som var ett dåligt år. Utmaningarna framöver ligger i att få större jämnhet i produktionsvolymerna under året.

Specialtomater har haft lägre pris jämfört med tidigare år. Odlingsarealen för specialtomater har ökat med 4,2 ha medan arealen för vanlig tomat minskat

Trädgårdsutskottet på besök vid Söderbacks Trädgård 12.8.2021

Foto: David Petterson

Foto: David Petterson

med 7,4 ha. Under pandemin har konsumenterna visat att de gärna köper konsumentförpackade produkter i handeln. Däremot har efterfrågan inte klarat av att ta hand om utbudet på specialtomater vilket lett till låg prisnivå under året. När kunderna köper mer konsumentförpackningar köper de samtidigt en mindre mängd jämfört med när de handlar vanlig rundtomat. Kannibalismen mellan de olika segmenten har därför gjort att marknaden varit svår.

Gurkorna har varit stabila i pris även om de gick åt lite sämre i början av säsongen. Periodvis har prisnivån varit bra och inga långa perioder med bottenpriser under säsongen. Spetspaprikan var sen och nästan allt mognade samtidigt under den heta sommaren. Detta ledde till kvalitetsproblem och ett överutbud på marknaden under en tid. Annars har paprika och spetspaprika tagits väl emot på marknaden. Nästa år kommer paprika arealen att öka kännbart.

Avvecklandet av ”pakko-jako” hos S-gruppen har bjudit på utmaningar för de stora marknadsaktörerna. I nu läget finns inga instrument att ta till vid produktions toppar. Ledtiden för produkterna blir väl lång och tillfälligt överutbud på marknaden håller i sig längre än förr.

Marknadspriserna har ändå sammantaget varit på en något bättre nivå än 2019. Framför allt har marknaden inte varit lika svajig. Skulle det inte vara för kostnadsökningarna kunde säsongen ha blivit riktigt bra. Nu har branschen inte riktigt hunnit hämta sig förrän nästa kris slår till. Energikrisen som började märkas av

redan under hösten slog till med full kraft i december. Redan under våren började en kostnadsstegring på förpackningsmaterial och gödselmedel ge sig till känna. Utvecklingen har varit svår under hela året och både när det gäller förpackningsmaterial och gödsel har förutom kostnadsstegringen även osäkerheten kring tillgänglighet gjort att året varit utmanande. Hittills har förnödenheter blivit levererade, men prisstegringen har inte gått att få ut av marknadspriset på grönsaker.

Decembermånad blev kall och elpriser- na sköt i höjden. Produktionen i vinterodlingarna avslutades av en del odlare, andra lät bli att plantera om och en del kämpar sig igenom vintern med hopp om ljusare tider. Om energikrisen blir långvarig kommer vinterodlingarna knappast att överleva i nuvarande form.

Övriga problem som kantat den gångna säsongen har varit vita flygare som för vissa odlare och packerier ställt till med riktigt svåra problem.

Hållbarhetsdiskussionen som pågår i samhället bjuder också på utmaningar för odlare och packerier. Det blir allt viktigare att förklara för konsumenter och handel hur verkligheten ser ut och vad som är möjligt att göra för att till exempel få minskade produktionsutsläpp men med bibehållen god produktion och kvalitet.

Intressebevakning

Under året som gick förekom en del personalförändringar. Verksamhetsledare Susanne West gick på moderskapsledigt i början av juni och Johanna Smith övergick till att fungera som verksamhetsledare.

Som t.f. trädgårdsombudsman anställdes David Pettersson för tiden 1.8.2021-31.7.2022.

Under sensommaren och in på hösten gick en stor del av intressebevakningen ut på att följa med och lägga sig in i de dagsaktuella ärenden som berörde trädgårdsnäringsringen. Beredningen av en ny CAP-period gick på högvarv under hösten. Till de delar trädgårdsnäringsringen berörs inträffade inga större förändringar. Arealstöden för växthus kommer dock att minska och vid stödperiodens slut 2027 får de vara högst två tredjedelar av vad de var vid periodens början d.v.s. år 2023. Kort sammanfattat kan man säga att den nya stödperioden inte bjuder på några förbättringar, men att försämringarna är marginella. Det som ändå oroar är att lönsamheten i branschen pressats ytterligare, vilket gör att även små förändringar får stor betydelse.

Klimatpolitiken som under året kommit att hamna i skuggan av Covid-pandemin fortsätter att skapa oro. En av uppgifterna under hösten har varit att utreda hur det blir med energiförsörjningen när torven fasas ut som energikälla. Vilka alternativa bränslen kommer vi att ha och för hur länge? I skrivande stund är det oklart hur det blir framöver med förbränning av fossila bränslen som till exempel torv. Växthusnäringen har ställt om från oljeuppvärmning till torv och nu till flis, vad blir det härnäst? Kortsiktigheten i politiken har blivit ett stort problem, vilket bland annat pågående energikris vittnar om. Utfasningen av torv har även skapat ett behov av att ta fram nya växthusunderlag. Utvecklingsprojekt pågår och

ÖSP är aktivt med i arbetet. Allmänt sagt kan man anse att tidtabellen för klimatomställningen inom primärnäringarna är för snäv och att konsekvensbedömningar av beslutsfattarna lyser med sin frånvaro.

Projektverksamhet

I maj 2021 avslutades projektet ”Lyftkraft” (huvudfinansierad av Österbottens NTM-central) som fokuserat på utveckling av kundlogik (kundorientering) av växthusrikets tomatproduktion. Lyftkraft summerade kundlogiken på fyra webinarier i mars-april. Det första webinariet handlade om marknadsföring och försäljning av produkter och genomfördes i samarbetet med Wasa Universitetet. Det andra webinariet presenterade resultaten av fem smaktester med tio olika tomat sorter samt metoden som utvecklades i projektet för smaktester. Rubriken för det tredje var ”Hur kan sortegenskap och smakmodell utnyttjas i prissättningen? Vart är förädling av tomat på väg?” och genomfördes i samarbetet av Wouter Verkerke (professor em. vid Wageningen Universitet) samt nordiska representanter för fröfirman Rijk Zwaan. Det avslutande webinariet sammanfattade kundlogiken genom att presentera dess centrala principer och resultat av studentarbeten som behandlade olika aspekter av tomatkvalitet, möjligheter till ”branding” av rund tomat och framtidens konsumentprofiler för vegetarisk mat.

Även resultatet från en stor frågeundersökning som gjordes på rund tomat bland drygt 100 konsumenter offentliggjordes. Allt material finns tillgängligt på nätsidan <https://vakra.fi/lyftkraft>.

Projektet Digitomkku (finansiering 100 % från Tavastlands NTM-central) fick förlängning ända till slutet av juni 2022 eftersom mer data från testbäddsodlingar behövs. Digitomkku testar med olika mätinstrument växtfysiologiska egenskaper på tomat med syfte att bättre förstå faktorer bakom tomatkvaliteten i våra förhållanden. I två testbäddsodlingar fortsatte uppföljning av tomaternas brix-värde (sockerhalt) veckovis. Sockerhalten jämförs med resultat av traditionella klimatmätningar samt kontinuerliga mätningar av vätskebalans och plantornas tillväxt. Dessa nya växtfysiologiska mätningar strävar till att ge bättre förståelse för funktion och reglering av klyvöppningar, som kombinerar tre viktiga balanser i plantorna: energi- och vatten-balans samt balansen mellan plantornas vegetativ och generativ tillväxt. Således fokuserade Digitomkku under 2021 på mätningar med Phytosense-givare (på savflöde och stammens tillväxt och vätskespänning), infrarödradiometer (på bladens temperatur), porometer (på klyvöppningarnas konduktans för gaser) samt på manuella plantregistreringsmätningar. Resultat av dessa mätningar ger viktig ny information om hur plantornas tillväxt ska styras och växthusets klimat regleras. En förmånlig NIR-sensor för automatiserad mätning av brix-värden av tomaten hittades slutligen från en australiensisk firma och köptes till projektet.

Jaustra projektet (huvudfinansiär Jord- och skogsbruksministeriet) har samlat in en hel del data om bättre uppföljning av vita flygare med gula fällor samt effektiviteten av Encarsia steklar, Macrolophus

rovstinkflyn och limfällor för massfångst av vita flygare. Tack vare långvarig uppföljning i fyra olika tomatthus förstår vi nu vilket förhållande det borde vara mellan vita flygare, Macrolophus och Encarsia på gula fällor och på plantor för att garantera lyckat bekämpningsresultat. Veckovis bladning i samband av nedsläpning av tomatplantorna visade sig ha negativa effekter på Encarsia, vilkas larver och puppor avlägsnas med bladen i stora mängder innan de hinner kläckas i växthuset. Således får odlaren inte nytta av Encarsia som har producerats i växthus. Men en del vita flygare kläcks också först efter bladningen. Om det lönar sig att lämna bladade bladen på marken en vecka, för att gynna Encarsias kläckning, forskades det i genom att modellera balansen mellan vita flygare och Encarsia. Resultaten tyder på att Encarsia skulle gynnas men i fortsättningen bestäms deras parasiteringseffektivitet genom honornas förmåga att hitta larver av vita flygare och denna förmåga kan variera beroende på årstiden. Ett parasiteringsförsök planerades under vinter och vår 2022 för att undersöka Encarsias förökningsförmåga under olika årstider. Två kliniker om vita flygare organiserades, med bra feedback från odlare, och de kommer att fortsätta under 2022 efter att koronaläget har normaliserats.

Äggläggning från vita flygare i påsar för att forska i parasiteringsförmågan hos Encarsia under vintermånaderna.

Foto: Irene Vämmänen

Ett nytt projekt påbörjades i december när Heidi Smart anställdes som projektledare för Cirkulär växthusekonomi, VattRe. Projektet undersöker möjligheter till vattenrening inom växthusbranschen och beräknas pågå under två år.

Reklamaktivitet

ÖSP:s trädgårdsproducenter har även detta år deltagit i finansieringen av den nationella reklamkampanjen som bedrivs i samarbete med Handelsträdgårdsförbundet. Årets kampanj har förts i sociala medier så som Facebook, Instagram och Youtube samt en del annonser i print. Teman som speciellt lyfts fram under 2021 har varit; ansvarsfullhet, inhemskt och recept.

Representation

Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Christer Finne har representerat ÖSP i SLC:s trädgårdsutskott David Pettersson har fr.o.m. hösten fungerat som sekreterare för mötena. Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Thomas Edström-Simons har suttit i Ab Tomatek:s styrelse. Jonas Lundström, Rosita Langels och Johanna Smith har suttit med i ÖSP:s och HTF:s gemensamma reklamkommitté. Från och med juni ersatte David Pettersson Johanna Smith i reklamkommittén. Susanne West har deltagit i COPA:s arbetsgrupp för blommor och plantor, arbetsgruppen för frukt och grönt och i Civil Dialogue Group for Horticulture, Spirits and Olives. Susanne West har också fungerat som suppleant i styrelsen för Stiftelsen Aspegrens Trädgård. Jonathan Nordberg har suttit i” expertgroup economic board

of the European fruit and vegetables market observatory – subgroup on tomatoes” på Cejas mandat. Johanna Smith har varit SLC:s representant i Inhemsk Trädgårdssprodukters styrelse samt SLC:s representant i MTK:s utskott för specialväxter.

Frilandsodlarnas lokalavdelning

Verksamhetsåret som gått var det tjugofemte i ordningen för frilandsodlarnas lokalavdelning. Styrelsen har haft följande sammansättning under 2021: Ordförande: Christer Finne, Solf Viceordförande: Peter Sjöblom, Tjock Sekreterare: David Björk, Österhankmo Övriga medlemmar: Johan Segerstam, Socklot, Inga-Britt Lindvall, Forsby och Michael Kamis, Vörå. Styrelsen har också fungerat som frilandsutskott inom ÖSP. Lokalavdelningen hade under året 22 personmedlemmar från 14 företag (varav 1 stödande) med tillsammans 127 ha frilands- och 17,7 ha bärodling.

Årsmötet hölls som distansmöte via Teams onsdagen 31.3.2021 kl. 15:00 Förutom stadgeenliga ärenden fick lokalavdelningen aktuell lantbrukspolitisk översikt av SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback samt information om investerings- och coronastöd av Peter Björkmark från NTM-centralen.

Lokalavdelningen har under året sänt ut 2 medlemsbrev. Styrelsen har informerat odlarna om lokalavdelningens aktiviteter, marknadsläget, lagersituationen, stöden och samköp. Samköpsavtal om rabatt på förpackningsmaterial slöts liksom tidigare år med Stora Enso packaging (Uni-Pak) i Tjock. Odlarna erhöll rabatten genom att i samband med beställning meddela att de

tillhör lokalavdelningen. Inom ramen för lokalavdelningens PR-verksamhet brukar Pedagogiska fakultetens förstaårsstudenter erbjudas möjlighet att bekanta sig med frilandsodlingen. Besöket från lärarstudenter blev inte av i år på grund av Corona restriktionerna. I övrigt var också PR verksamheten liten under året.

Ordförande Christer Finne har stått till förfogande för frågor kring blankettifyllningen för EU-ersättningarna.

Den ifjol inställda fältdagen kunde ordnas i år då coronaläget tillfälligt något förbättrades under sensommaren. Nio medlemmar deltog i gårdsbesöket hos Segerstams i Socklot fredag 3 september. Johan Willman och Matias Rönnkvist från Berner bjöd deltagarna på lunch på restaurang Campen i Nykarleby och delgav aktuell information om växtskydd och gödsling. Efter besöket hos Segerstams hade den intresserade också möjlighet att bekanta sig med Aroniaodlingen och förädlingen hos Finnish Superberries / Jan-Ole och Galina Sandås i Pensala.

För frilandsodlingens del hade odlarna rent vädermässigt åter ett mer utmanande år med både våta och torra men framför allt varma perioder under växtsäsongen.

Vintern var kall och snörik, med en hel del snö i slutet av januari som skyddade marken mot alltför djup tjäle. April relativt varm men maj blev åter sval samt våtare än normalt, på välskötta åkrar var det ändå inga större problem att utföra sådd och plantering. Juni och juli var ovanligt varma och torra, bevattning blev en återkommande åtgärd och på vissa håll tog också bevattningsvattnet slut. En bit in i augusti

Frilandsodlarnas lokalavdelning på företagsbesök 3.9.2021 hos Segerstams i Soklot.

kom regn som räddade höst- och laggerskörden. Månaden skulle ha blivit fin men en kall natt den 23 ledde till att pump- och gurkväxter samt andra frostömma växter frös på en del håll. Det var lite harmligt då det gick en hel månad till nästa nattfrost. Lagerskörden kunde sköras under normala förhållanden samt plöjning fortgå en bit in i november.

På mätstationen i Solf kom under växtsäsongen (maj-oktober) 408,1 mm nederbörd och hela årets nederbörd blev 671,1 vilket trots torr sommar något överskrider

den normala årsnederbörden på knappa 600 mm här i Solf.

Kålväxterna som gillar svalare väder mådde inget vidare under sommaren men bevattning och i områden med väl fukt-hållande jordar räddades skörden. I södra delarna av landet var det större problem och kantbränna orsakade en del kvalitetsproblem. Likadant var det för sallatens del och skörden blev på landsnivå lägre än året innan. Rotfrukterna gav mindre skörd än året innan och kvalitetsproblem som fläkta rötter var allmänna då tillväxten tog ny fart i och med regnen i augusti. Löskörden misslyckades också ställvis då tillräcklig bladmassa inte hann bildas innan värmen satte fart på lökbildningen, torkan förvärrade fenomenet då lök i allmänhet har grunt rotsystem.

Även i år var det lite lättare på skadedjursfronten, den långa varma och torra perioden störde tydligen reproduktionen. Men stinkfly gjorde en hel del skador under vår och försommaren och kålmal fanns det gott om under försommaren men förekomsten minskade mot hösten. Ogräsbekämpningen lyckades ganska bra då torkan minskade på antalet groende ogräs. Bärödlarna och speciellt jordgubbsödlarna fick en besvärlig plockningssäsong då värmen mognade skörden snabbt så att plockarna inte hann med.

Förutom de normala prövningarna väder och marknad så drabbades vi även detta

år av följderna från coronaviruspandemin. Följderna verkar ändå ha varit mindre än året innan.

Marknaden upplevdes stabilare på grund av att en del regioners skörd var svag, men ett bättre pris gynnar ju endast dem som får saluduglig skörd. Dessutom försvagades ekonomin på grund av kraftigt stigande priser på förpackningsmaterial, plast, gödselmedel och energi

Representation

Frilandsödlarna har under året varit representerade i SLC:s trädgårdsutskott genom Christer Finne med David Björk som ersättare. Christer Finne är medlem i SLC:s fullmäktige och ÖSP:s fullmäktige. I ÖSP:s fullmäktige fungerar David Björk som ersättare. Anders Lillhannus och Peter Sjöblom har innehaft varsin styrelseplats i Juurestentuottajat-Rotfruktsproducenterna r.y. Christer Finne har fungerat som Sjöbloms ersättare. Christer Finne har suttit med i styrelsen för Kaalintuottajat-Kålproducenterna r.y. med Johan Segerstam som ersättare. I föreningens isbergssallats-, kinakåls-, blomkåls-, och broccoliutskott har Christer Finne fungerat som ordförande och David Björk har suttit som medlem i lagerkålsutskottet.

Unga producenters representanter i frilandsutskottet, Anders Lillhannus (Sydin), Rosmarie Finne (Mellis) och Mikael Segerstam (Norrän)..

Utlåtanden

ÖSP:s styrelsemedlemmar och verksamhetsledare har skrivit inlag till tidningar enligt behov.

- Förbundet har under 2020 avgett utlåtanden om:
- Utlåtande om förslagen till planer för hantering av översvämningsrisker i Lappo ås, Kyro älvs, Toby-Laihela ås och Lappfjärds ås avrinningsområden för åren 2022–2027
- Kommentarer till utkastet till regional landsbygdsutvecklingsplan för 2023–2027
- Utlåtande om förslaget till nationella CAP-strategin
- Kommentarer till Österbottens trafiksystemplan 2050
- Utlåtande om inlösningslagen
- Kommentarer till Österbottens landskapsstrategi 2022–2025
- Skrivelse till jord- och skogsbruksminister, Jari Leppä med exempel på de ekonomiska konsekvenserna för två verkliga svingårdar av att förhöjda LFA husdjurstillägget slopas samt hur utformningen av nationella stöden i CAP-planen och hur förändringarna i stödet för djurens välbefinnande påverkar.

Skatteservice

Skatteservicen har fortsatt i samma omfattning som tidigare.

Korsholm - Vasa	ÖSP	06 318 9217
Karleby	May Smeds	06 822 6547
Lappfjärd	Nina Hoxell	040 741 7480
Nedervetil	Ab Cefem, Elisabeth Hagström	040 419 8028
Nykarleby	Nykarleby redovisningstjänst	06 722 4373
Närpes	Best Accounting Ab	06 224 1665
Pörtom	Håkan Ulfvens	06 366 1228
Tjock	JHE-Consulting Kb	0400 163 290
Yttermark	Stefan Guldén	06 225 6556
Vörå	Norlic	010 400 4100

Lantbrukspensionen

Följande LPA-ombudsmän verkade för olika distrikt inom ÖSP till vilka medlemmarna kan vända sig i pensionsfrågor:

LPA-ombud	Adress	Telefon	Område (kommun)
Annika Grannas	Vörå	029 435 2615	Karleby, Kronoby, Jakobstad, Larsmo, Pedersöre, Nykarleby, Vörå
Nina Hemberg	Lappfjärd	029 435 2619	Korsholm, Vasa, Korsnäs, Malax, Närpes, Kaskö, Kristinestad

Från och med 9.11.2021 fungerar Nina Hemberg som LPA-ombudsman för hela ÖSP:s verksamhetsområde.

Medlems- och arealredovisning 2021

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2021

Lokalavdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal	
	gårdar	personer	gårdar	personer	åker ha	skog ha
Esse	110	251	6	8	3 762,70	6 260,97
Frilandsodlarna	12	19	1	1	127,00	
-bärodlare	2	3			17,70	
Jeppo	64	128	5	7	2 557,83	3 604,47
Karleby	76	220	5	8	2 318,17	3 583,50
Korsholms södra	147	247	11	15	4 620,51	3 644,30
Korsnäs	61	110	5	6	1 441,72	1 909,93
Kronoby	88	301	5	5	3 658,98	3 750,61
Kvevlax	108	163	12	17	3 090,44	2 744,20
Lappfjärd	93	190	5	8	2 582,81	3 927,15
Larsmo	31	68	5	9	655,94	1 810,54
Malax	144	227	18	27	4 767,00	4 093,90
Maxmo	18	29	3	4	388,99	672,80
Munsala	115	212	11	16	4 295,31	4 044,69
Nedervetil	49	141	4	4	1 947,52	1 694,30
Nykarleby	98	229	14	19	3 837,85	5 279,25
Närpes östra	100	174	13	15	3 285,89	3 353,78
Oravais	76	207	6	6	3 258,95	2 848,83
Pedersöre	132	314	21	33	4 805,74	4 921,80
Purmo	102	216	8	10	4 488,05	5 607,05
Pörtom	60	105	5	6	1 851,28	2 347,45
Replot-Björköby	20	33	3	3	312,20	684,50
Sideby	27	40	10	17	859,89	1 581,75
Solf	88	174	13	19	3 179,86	2 101,88
Sundom	38	58	1	1	457,39	779,80
Terjärv	71	169	4	6	3 236,39	2 354,50
Tjock	34	63	2	2	958,03	1 974,57
Västra Närpes	66	122	6	10	2 648,12	2 317,73
Vörå	175	387	19	26	6 685,56	7 609,76
Yttermark	80	182	7	11	2 917,01	2 152,72
Övermark	84	172	7	10	2 810,08	2 713,75
Summa	2 369	4 954	235	329	81 824,91	90 370,48

Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal 2021

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2021

Lokalavdelning	0,0-9,9	10 - 24,99	25- 49,99	50 - 99,99	100 - 149,99	150-	Enbart skog	Summa
Esse	6	19	25	26	4	1	29	110
Frilandsodlarna	5	7						12
-bärodlare	1	1						2
Jeppo	4	7	9	15	9		20	64
Karleby	4	13	16	12	3	2	26	76
Korsholms södra	19	27	32	17	3	7	42	147
Korsnäs	14	22	9	5	2	1	8	61
Kronoby	7	17	23	19	5	2	15	88
Kvevlax	8	22	26	16	6		30	108
Lappfjärd	8	26	36	10			13	93
Larsmo	6	4	3	3		1	14	31
Malax	18	31	21	32	6	2	34	144
Maxmo	3	6	6	1			2	18
Munsala	22	31	24	18	7	3	10	115
Nedervetil	3	15	14	7	2	2	6	49
Nykarleby	8	23	13	16	9	3	26	98
Närpes Östra	5	20	21	17	5	2	30	100
Oravais	8	14	17	19	5	2	11	76
Pedersöre	11	25	23	27	8	3	34	131
Purmo	9	10	21	22	8	5	27	102
Pörtom	4	11	16	11	2		17	61
Replot-Björköby	6	7	5				2	20
Sideby	3	5	5	4		1	9	27
Solf	2	18	16	19	6	1	26	88
Sundom	4	8	7	1			18	38
Terjärv	4	10	4	11	5	7	29	71
Tjock	3	7	11	1	1	1	10	34
Västra Närpes	3	20	9	12	3	3	16	66
Vörå	2	28	45	34	6	6	55	176
Yttermark	7	20	19	13	4	3	14	80
Övermark	8	19	27	10	5	1	14	84
Summa	215	493	503	398	114	59	587	2 369

Trädgårdsproducentavdelningarna 2021

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2021

Lokalavdelning	Växthus/bärodlare		Areal m ² /ha	Stödande	
	gårdar	personer		gårdar	personer
Korsnäsnejden	23	30	96 857	21	26
Malaxnejden	13	22	50 784	31	62
- bärodlare	1	1	10,00		
Närpes	82	145	800 046	32	42
Summa	119	198	947 687	84	130
- bärodlare, ha			10,00		

ÅRSBERÄTTELSE 2021

Nylands svenska
producentförbund NSP rf
– SLC Nyland

Det nittiosjunde verksamhetsåret

Förbundets medlemmar

Till förbundet var 16 lokalavdelningar (medlemsföreningar) anslutna år 2021. Av dessa var fyra landsbygdsföreningar. I slutet av året gick sedan lokalavdelningarna i Pernå, Pyttis och Strömfors samman till SLC Öst rf som inledde sin verksamhet i början av år 2022. Uppgifter om lokalavdelningarna framgår i ”Medlemsstatistik 2021” i slutet av årsberättelsen. Kontaktuppgifter finns på slc.fi.

Lokalavdelningarna hade vid slutet av år 2021 sammanlagt 1 271 lantbruks- och trädgårdslägenheter som medlemmar (aktiva). Dessa minskade med 1,4 procent från föregående år. Förbundet hade 302 stödande medlemmar (-3,2 %). Personmedlemmar-ans antal uppgick till 2 870 (-0,5 %).

Medlemsgårdarnas sammanlagda medlemsareal utgjorde 57 932 ha åker (+0,3 %) och 72 364 ha skog (-0,3 %). Medlemsgårdarnas medelareal uppgick till 45,6 ha åker (+ -0 ha jmf. med 2020) och 56,9 ha skog (+0,6 ha). 279 lägenheter hade enbart skog, totalt 12 454 ha. Om man beaktar endast aktiva gårdar (inklusive trädgårdsproducenter) som hade åkermark i besittning blir åkerns medelareal ca 12,8 hektar större, d.v.s. 58,4 ha (+0,5 ha). Det här är 3,6 hektar mindre än medelarealen för lantbruken i Nyland.

Stödande företagsmedlemmar

Följande företag och organisationer var stödande medlemmar 2021:

- Andelsmejeriet Länsi Maito
- Andelsmejeriet Tuottajain Maito
- Arla Oy
- LSO Andelslag
- Svenska Småbruk och Egna Hem
- Södra skogsreviret
- Fennia

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundsordförande och ordförande i styrelsen sedan 2018 (ledamot i styrelsen sedan 2002), Thomas Antas. Adress: Hindersbyvägen 622, 07850 HINDERSBY, tel. 050 3079919, e-post: thomas.antas@kolumbus.fi.

I viceordförande viceordförande Peter Österman, viceordförande sedan 2018. Adress: Ingå Kustväg 181, 10160 Degerby, tel. 0400 807370, e-post: peter.osterman@slf.fi.

II viceordförande Joel Rappe, viceordförande sedan 2021. Adress: Olsbölevägen 151, 10520, Tenala tel. 050 5941355, e-post: joel.rappe@hotmail.com.

Ledamöter:

Joel Rappe, Tenala-Bromarf	från 2020
Oskar Tallberg, Raseborg	från 2019
Christian Nyholm, Ingå	från 2015
Tom Lemström, Sjundea	från 2012
Mats Wikner, Kyrkslätt	från 2016
Magnus Selenius, Esbo	från 2012
Erik Eklund, Helsinge	från 2020
Karl-Erik Oljemark, Sibbo	från 2016
Anders Rosengren, Borgå	från 2004
Artur Hagner, Pernå	från 2018
Crista Hällfors, Lapträsk	från 2017
Boris Antman, Mörskom	från 2015
Johan Björklöf, Strömfors	från 2011
Kim Rosqvist, Pyttis	från 2013
Kaijus Ahlberg, Trädgårdsproducentavdelningen	från 2002

Verksamhetsledare Bjarne Westerlund har fungerat som styrelsens sekreterare.

Revisorer och verksamhetsgranskare

Förbundets ordinarie revisor för verksamhetsårets räkenskaper är Mikael Hedlund (GR) (anlitad fackrevisor från år 2018) med Ossi Sopen-Luoma (GRM) som suppleant och verksamhetsgranskare Johan Söderberg med Kristian Westerholm som suppleant.

Specialutskott och utsedda representanter för 2021

*Nya ledamöter och representanter 2021 utmärkta med **mörk** text.*

Arbetsutskott:

Thomas Antas (ordf.), Lapträsk; Peter Österman (**viceordf.**), Ingå; **Joel Rappe**, Tenala-Bromarf; Tom Lemström, Sjundeå; Magnus Selenius, Esbo; Anders Rosengren, Borgå och **Kristoffer Nilsson**, Liljendal. Till arbetsutskottets möten kallas även ungdoms- och PRutskottets ordförande.

Sektoransvariga:

- Växtodling: Joel Rappe
- Husdjur: Kristoffer Nilsson
- Skog och energi: Anders Rosengren
- Miljö- och markpolitik: Peter Österman
- Socialpolitik: Kristoffer Nilsson
- Ekologisk produktion: Magnus Selenius
- PR- och konsumentfrågor: Leo Klinge
- Näringspolitik och företagande: Tom Lemström

Miljö- skogs- och markpolitiska utskottet:

Thomas Antas (ordf.), Lapträsk; Anders Wasström, Raseborg; Nina Långstedt, Ingå; Anna Lemström, Sjundeå; Mats Wikner, Kyrkslätt; Stefan Borgman, Sibbo och Bo-Johan Johansson, Borgå, SLC:s skogsombudsman kallas till möten.

Ungdoms- och PRutskottet:

Leo Klinge, (**ordf.**), Sjundeå; **Emmi Nurmi**, Raseborg; Marcus Wickholm, Raseborg; Gustav Nyholm, Ingå; Rasmus

Sahl, Helsinge; Isabella Nylund, Liljendal och Kristoffer Nilsson, Liljendal.

Spannmålsutskottet:

Bengt Nyman (ordf.), Raseborg; Johan Holmström, Tenala-Bromarf; Stefan Bäckman, Ingå; Kim Forsman, Ingå; Peter Österman, Ingå; Tom Pehkonen, Helsinge; Erik Oljemark, Borgå och Kim Rosqvist, Pyttis.

Utskottet för ekologisk produktion:

Magnus Selenius (ordf.), Esbo; Mathias Weckström, Tenala-Bromarf; Mikael Jern, Ingå; **Nina Långstedt**, Ingå; Gösta Lundström, Sibbo; Ben Silfvast, Lapträsk och Aira Sevon, Mörskom.

Socialpolitiska utskottet:

Nina Långstedt, (ordf.), Ingå; Margareta Lönnfeldt, Raseborg; **Johanna Wasström**, Raseborg; Maria Wasström-Sarkola, Ingå; Monica Oljemark, Borgå; Camilla Nylund, Liljendal och Guy Broman, Liljendal.

Animalie referensgrupp*:

*Jessica Aminoff, Tenala-Bromarf; Johanna Wasström, Raseborg; Johan Wasström, Raseborg; Kristian Westerholm, Ingå; **Mats Wikner**, Kyrkslätt; Karl-Erik Oljemark, Sibbo, **Artur Hagner**, Pernå; Guy Broman, Liljendal, **Kristoffer Nilsson**, Liljendal; **Crista Hällfors**, Lapträsk och Jesse Mårtenson, Mörskom*

Skog och vilt referensgrupp*:

Henrik Himberg, Tenala-Bromarf; Anders Wasström, Raseborg; Otto von Frenckell, Ingå; Nina Långstedt, Ingå; Mikael Fröberg,

Sjundeå; Sebastian Sohlberg, Sjundeå; Henrik Lindström, Sibbo, Gösta Lundström, Sibbo; Stefan Borgman, Sibbo; Anders Rosengren, Borgå och Henrik Holmberg, skogsreviret + SLC skogsombudsman.

*Referensgrupperna får information och kan bli hörda i olika frågor, och vid behov även sammankallas. Referensgrupperna består av respektive sektoransvariga och representanter i motsvarande sektorutskott i SLC och de gemensamma utskotten med MTK-förbunden eller andra (sektor)organ.

Representanter i Södra förbundens (SLC Nyland, MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi) gemensamma utskott:

Näringspolitik och företagande:

Peter Österman, Ingå och Tom Lemström, Sjundeå.

Södra förbundens köttutskott:

Jessica Aminoff, Tenala-Bromarf och Guy Broman, Liljendal.

Ekoutskott:

Magnus Selenius, Esbo och Ben Silfvast, Lapträsk.

Miljö och markanvändning:

Anna Lemström, Sjundeå och **Viktor Harvio** (representant för Skogsreviret, suppleant Henrik Himberg, Tenala-Bromarf).

Åkerväxtutskott:

Kim Forsman, Ingå och Tom Pehkonen, Helsinge .

Mjölkutskott:

Johan Wasström, Raseborg och Jesse Mårtenson, Mörskom.

Kompetens och välmående:

Johanna Wasström, Raseborg och Mats Wikner, Kyrklätt.

Skatteutskott:

Magnus Grönholm, Ingå och Anders Rosengren, Borgå.

Ungdomsutskott:

Gustav Nyholm, Ingå och Leo Klinge, Sjundeå.

Övrig representation

Finansråd:

Thomas Antas (ordf.), Lapträsk; Peter Österman, Ingå; Tom Lemström, Sjundeå och **Boris Antman**, Mörskom samt Bjarne Westerlund (sekr.). Sakkunniga inkallas enligt behov.

Stadgearbetsgrupp:

Thomas Antas (ordf.), Lapträsk; Bengt Nyman, Raseborg och Anders Rosengren, Borgå. Pia Franzén fungerade som sekreterare. Sakkunniga inkallas enligt behov.

Valberedningsarbetsgrupp:

Thomas Antas (ordf.), Lapträsk; **Anna Alm**, Raseborg; **Maria Wasström**, Ingå; **Leo Klinge**, Sjundeå och **Axel Falck**, Sibbo. **Gunilla Grönholm** fungerade som sekreterare.

Kontroll av spannmålshandeln:
Spannmålsutskottet (sköter inom sig).

Kontrollverksamhet vid sockerfabriker:
Betodlarnas sockerråd.

Betodlarnas sockerråd:
Joel Rappe, Tenala-Bromarf (suppleant
Marcus Fagerström, Tenala-Bromarf)
(Sockerbetsodlarna föreslår).

**Representant i Ålands potatisodlare r.f.
(kontraktshandlingar):**
Michael Nyberg, Tenala-Bromarf (Potatisodlarna utser inom sig).

**Representant i odlarkommittén för
tidig potatis (gemensam för MTK och
SLC Åboland):**
Roger Lindroos, Tenala-Bromarf.

**Representanter vid Oy Raisio Ab:s
bolagsstämmor:**
John Holmberg, Tenala-Bromarf (suppleant
Anders Rosengren, Borgå).

**Representant vid Oy Apetit Ab:s
bolagsstämmor:**
Roger Lindroos, Tenala-Bromarf (suppleant
Peter Simberg, Tenala-Bromarf).

Representant i NTM-centralens odlarråd:
Joel Rappe, Tenala-Bromarf och Bjarne
Westerlund, SLC Nyland (suppleant
Anders Rosengren, Borgå).

Representant i landskapets samarbetsgrupp (MYR):
Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant
Matti Perälä, MTK-Uusimaa).

Representant i Nylands samarbetsgrupps landsbygdssektion:
Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant
Marianne Fred, Novia).

**Representant i delegationen för hållbart
lantbruk vid NTM-centralen:**
Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppl.
Magnus Selenius, Esbo).

**Representant i samarbetsdelegationen för
vattenvård vid NTM-centralen:**
Bengt Nyman, Raseborg, (suppl. Bjarne
Westerlund, SLC Nyland).

Representant i det regionala skogsrådet:
Henrik Holmberg, representant för
Skogsreviret (suppl. Anders Wasström,
Raseborg).

**Representant i Nylands regionala
viltråds styrelse:**
Jyri Mela, MTK-Uusimaa (suppl. **Mikael
Fröberg**, Sjundeå)

Representant i MTK:s viltarbetsgrupp:
Sebastian Sohlberg, Sjundeå

**Representant i Sysmä avbytarenhets
samarbetsgrupp:**
Kristoffer Nilsson, Liljendal (suppl.
Kettil Fredriksson, Liljendal)

**Representant i Vemo avbytarenhets
samarbetsgrupp:**
Kristian Westerholm, Ingå (suppl. **Sonja
Ek-Johansson**, Pargas)

Förbundets ordinarie möten

Vårmetet

Förbundets ordinarie vårmöte hölls 9 april i Vanda Lantbruksmuseum och på distans via mötesplattformen MS Teams. I mötet deltog cirka 50 personer, varav några på plats och övriga på distans. 38 valda ombud för lokalavdelningarna deltog, varav en på plats i mötessalen.

Förbundsordförande Thomas Antas hälsade alla välkomna till vårmötet. Han konstaterade att vi samlas redan till vårt tredje förbundsmöte med olika specialarrangemang på grund av coronan. Förbundsordföranden redogjorde kort för hur primärnäringarna påverkats av coronapandemin.

Ordföranden tog i sitt öppningsanförande, bl.a. upp beredningen av den nya finansieringsperiodens stödsystem, som börjar vara inne i sin allra intensivaste fas. Stödrättigheterna skall slopas, men om man bara tar bort stödrättigheterna rakt av och börjar betala CAP-stöd till all åkerareal, så innebär det en minskning i stödnivån på cirka 15 euro per hektar. Det beror på att vi har mera åker än stödrättigheter på grund av en relativt omfattande nyröjning i vissa delar av landet. Antas underströk vikten av att vi hittar och bevarar enheten inom producentkretsarna. Han framhöll vidare att det finns både behov och utrymme för ett producentandelslag eller motsvarande samarbete på spannmålssidan. Dessutom tog han upp processen kring landskapsplanens skyddsbezeichnungar och förestående kommunalval.

Vårmetet godkände förbundets årsberättelse och bokslut för år 2020. Förbunds-

styrelsen och de redovisningsskyldiga beviljades ansvarsfrihet. Bokslutet uppvisade ett underskott om 39 335 euro och 16 cent.

Ordförande redogjorde kort för stadgearbetsgruppens arbete med att ta fram ett förslag till nya stadgar. Huvudpunkterna i de nya stadgarna är ett officiellt namnbyte till SLC Nyland och att ha ett fullmäktige, där varje lokalavdelning är representerad, och en mindre styrelse i stället för en bred styrelse och arbetsutskott. Stadgarna skall också möjliggöra att hålla möten på distans. Tanken är att på höstmötet behandla stadgarna andra gången och fastställa dem, och förrätta de val som förutsätts för att kunna inleda verksamheten från och med 1.1 2022, sade Antas. Det blir då i fortsättningen ett förbundsmöte per år istället för två. Förslaget till nya stadgar godkändes enhälligt i första behandling.

En motion från Sjuendeå Landsbyggsförening hade lämnats in gällande behovet av snabbare svar i sociala medier när någonting måste kommenteras. Som en hälsning påpekades också att SLC:s juridiska handledning är en central del av vad SLC förväntas kunna erbjuda sina medlemmar.

Styrelsen konstaterade som svar att man behöver kunna reagera snabbt i dagens debattklimat, och att sociala medier är ett verktyg för att nå ut med sitt budskap till såväl medlemmar som andra. Man fortsätter att utveckla både förbundets och SLC:s kommunikation och reagera snabbare på frågor som berör medlemmarna. Motionen och styrelsens svar antogs och hälsningarna fördes vidare till SLC.

Efter mötesförhandlingarna följde en kort lantbrukspolitisk diskussion med

inledning av SLC:s ordförande Mats Nylund. Han redogjorde för vad som sker under övergångsåren 2021-2022. Gällande CAP 2023-2027 skall en strategi göras upp som bygger på nio områden som strategin skall svara på. Man vill gynna aktiv produktion och har hög prioritet för investeringsstöden. Ekoproduktionen skall utvecklas marknadsdrivet. SLC-ordföranden redogjorde för hurdana miljö- och klimatåtgärder som planeras och diskuteras i beredningen.

Nylund redogjorde vidare för aktuella lagstiftningsprojekt. Vid förnyandet av markanvändnings- och bygglagen har föreslagits en del frågor som är kritiska för markägare, bl.a. ekologiska förbindelser (korridorer), precision i planebeteckningar, markanvändningsavtal och NTM-centralernas roll. Kritiska markägarfrågor i naturvårdslagen är begränsningar och förbud, där SLC anser att dessa bör användas endast om frivilliga medel saknas och att inget automatskydd borde intas, samt korrekt ersättningsgrund vid mer än ringa skada och inget krav på ekologisk kompensation utan konsekvensbedömning. I inlösningslagen försöker man säkerställa att markägare får full ersättning, att inlösnings av fastighet för boende eller näringsutövning på orten ska ersättas med motsvarande nytta och förhöjd ersättning med fast koefficient. Även lagen om djurens välbefinnande kommer för utlåtande.

Nylund tog även upp debatten om kontinuerlig skogsskötsel i jämförelse med jämnåldriga bestånd. Passar bra på vissa områden, men inte på alla områden. Kan då medföra långsammare tillväxt

per hektar och mindre kolbindning och kolsänka. Torvarbetsgruppen har givit sin slutrapport, strötorv och växtunderlags-torv borde få fortsätta även då energitorven fasas ut. Avslutningsvis berättade han att SLC:s och MTK:s jordmånsprogram lanseras inom kort.

Johan Andberg från Viljelijän Avena Berner presenterade hur man som odlare kan behärska spannmåls- och oljeväxthandeln samt prisrisker. Genom att fastställa priset kan man säkerställa sitt pris. Odlaren bör själv följa med Euronext Paris-börspriserna och välja tidpunkten för prissättningen. Andberg ansåg att man bör odla växtslag där det finns en efterfrågan på närområdet, utnyttja de olika kontraktsmodellerna och sprida ut prisfixeringarna. Han betonade att det också är ett stort beslut att inte slå fast priser.

Oljepresseriet i Kyrkslätt använder ca 130 000 ton rybs och raps per år. Inhemska skörden räcker inte på långt när till och man satsar nu mycket på att få den inhemska odlingen att gå framåt. I diskussionen frågades hur mycket det skulle finnas behov för att öka odlingen av oljeväxter och speciellt i Nyland. Andberg svarade att det nog finns gott om utrymme att öka odlingen, men det gäller att även satsa på odlingen och hinna sköta den bra. Andberg rekommenderade terminskontrakt som kan fixeras vid olika tidpunkter för att sprida prisrisken.

I den lantbrukspolitiska diskussionen togs vidare upp att man beräknar att ha 40 miljoner mindre i miljöersättning från 2023 framåt. Mats Nylund svarade att skillnaden inte kommer att bli så stor då

totalfinansieringen kommer att vara större från 2023 framåt, förutsatt att regeringen beviljar motfinansiering fullt ut, men fördelas delvis via ekosystemet i första pelaren. Vidare frågades om höstsäd som fånggröda och att växttäckte godkänns olika för vall antecknad på olika sätt. Nylund konstaterade att vad som får räknas som riktigt växttäckte är ett lapptäckte. Beror delvis på att man införde begränsningar under nuvarande programperiod då pengarna tog slut, då vissa åtgärder blev populärare än myndigheterna förväntat sig. Höstsäd föreslås godkännas som fånggröda, men ännu oklart om godkänns. Togs upp att det behövs mer flexibilitet gällande brytande av växttäckte, inte bra att det är fixerat till ett visst datum som nu 30.4 på våren.

Vidare togs upp frågan om hur SLC tänker sköta frågan om juridiska tjänster då man sagt upp sin jurist. Nylund svarade att juridiska tjänster kan köpas in vid behov, man kan bl.a. köpa juridiska tjänster från Jordägarnas Värderingscentral där man är delägare och Helena Älgars vd. Vidare har man nära samarbete med MTK som har jurister som bevakar bl.a. lagberedning. När det gäller juridiska frågor av principiell karaktär betjänar man enligt Nylund medlemmarna som tidigare. Han framhöll att SLC finansierar en stor del av verksamheten med avkastning av placerat kapital och man drabbades av betydligt lägre avkastning p.g.a. Covid-19.

Uttalande från vårmötet

Styrelsen föreslog att det görs ett uttalande från mötet om kontraktsodling och prissäkring samt om riktade miljöåtgärder. I utta-

landet uppmanade SLC Nylands vårmöte odlarna att ingå odlingskontrakt och att då tillfället är gynnsamt på förhand prissäkra en del av kommande skörd. Det är viktigt att följa med marknadsläget och reagera på förändringar i efterfrågan och prisnivå. Det finns nu behov av mer oljevaxter och proteingrödor och med tanke på exportmarknaden av kvalitetshavre. För en mera välfungerande marknad skulle det vara till odlarnas och hela kedjans fördel att antalet odlingskontrakt och andra kontraktsformer med sikte på framtiden överlag skulle öka. Det finns också både behov och utrymme för en producentorganisation (producentandelslag) eller motsvarande samarbete på spannmålssidan.

SLC Nylands vårmöte såg det som viktigt och riktigt att återhämtningsmedel riktas till bioekonomin och miljöåtgärder inom jord- och skogsbruket. I planen för grön omställning ingår satsningar på bland annat biogas och gipsbehandling på åkrarna för att minska belastningen av Östersjön. SLC Nyland framhöll att mer medel än tidigare måste styras till kustområdenas vattenvårdsåtgärder. Förutom vattendragen främjas dessutom såväl klimatet som bioekonomin och den cirkulära ekonomin genom satsningar på jordhälsa och åtgärder för behandling av gödsel och återvinning av näringsämnen.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls den 23 november 2021 på Saga Congress Center i Vanda. Närvarande var ca 100 personer. 55 valda ombud för lokalavdelningarna deltog i mötet.

I sitt inledningsanförande berörde förbundsordförande Thomas Antas förslaget till stadgeändring som även innebär att förbundet byter namn och kommer att heta SLC Nyland också officiellt. Han konstaterade att namnändringen inte är den största eller den viktigaste delen av stadgeändringen. Den har egentligen två grundläggande målsättningar, poängterade Antas. Å ena sidan behöver vi en organisation som är anpassad till en krympande medlemskår. Allt färre har tid att sätta på gemensamma ärenden mot en blygsam ersättning. Den andra sidan består av att ta vara på och värna om det faktum, att vår organisation, dess uppgift och existensberättigande alltid utgår från den enskilda medlemmen. Vi behöver en organisation som snappar upp våra lokalavdelningars och fältets röst. Vi har i slutändan inget annat uppdrag än att driva våra medlemmars gemensamma intressen, konstaterade Antas. Tiden får utvisa hur väl stadgeändringen fungerar, om höstmötet väljer att godkänna den. De nya stadgarna innehåller ett helt nytt organ, ett fullmäktige, där lokalavdelningarna är representerade, vars medlemmar i praktiken utses direkt av lokalavdelningarna. Förbundsordföranden ansåg också att det är viktigt att fullmäktige får en riktig, permanent ordförande med tillträde till styrelsens möten. Det ger fullmäktige den legitimitet som organet har och skall ha. Det ger också förbundet ett nytt ansikte utåt.

Förbundsordföranden konstaterade att många medlemmar mår dåligt. Flera år av dålig ekonomisk utveckling i kombination med missväxt och en samhälls-

debatt som kan kännas skuldbeläggande har fått strängen att nå bristningsgränsen för åtminstone en del. Förbundet fortsätter att föra en saklig debatt om såväl klimat som andra frågor. Vi försöker påverka överallt där det är möjligt att förbättra både ekonomiska och andra förutsättningar att utöva primärproduktion och få sin utkomst av det. Det här är ett långsiktigt arbete och resultaten kommer i små portioner över en lång tid, framhöll Antas. Han ansåg att det är viktigt att vi är tydliga med att vi inte är skyldiga tidigare generationer att fortsätta till vilket pris som helst, med den egna hälsan som insats. Det är tillåtet att avstå.

Förbundsordföranden tog vidare upp den exceptionella kostnadsstegring som har drabbat vår näring under hösten och lönsamhetsproblematiken. Det behövs fungerande mekanismer för en prisbildning som återspeglar förändringar i kostnadsstrukturen. Han noterade avslutningsvis att utformningen av den nationella CAP-strategin är inne på slutrakan, men det är klart att olika klimatåtgärder kommer att få en stor tyngd under följande programperiod. Fokus kommer alltså att skifta från vattenvård och näringsämnesutlakning till kolbindning. Antas framhöll att han är övertygad om att vi kan uppnå en win-win-win-situation med bättre bördighet, mindre näringsämnesurlakning och klimatnytta samtidigt.

Förslaget till nya stadgar och namnändringen godkändes enhälligt i oförändrad form.

Inga motioner hade lämnats in till höstmötet.

Vid mötet behandlades medlemsavgifter och budget för år 2022. I enlighet med styrelsens förslag beslöts att grundavgiften höjs med 10 euro medan arealavgifterna bibehålls oförändrade. Fastställdes följande medlemsavgifter, per aktiv och stödande medlem i lokalavdelningarna, för år 2022:

Grundavgift	85.00 euro	
Studerandemedlemskap (stödande)	10,00 euro	
Arealavgift;	åker	1,95 euro/ha
	skog	0,48 euro/ha upp till 200 ha/ medlem för överstig areal 0,00 euro/ha
	växthus	0,02 euro/m ²
	friland	4,00 euro/ha

Medlemsavgifterna för stödande företag och organisationer höjs med 100 euro och fastställdes till 800 euro. Budgetförslaget godkändes enhälligt.

Ordföranden konstaterade att man tillsatt en valberedning för att ta fram kandidater till ordförandeposterna och den nya styrelsen. Axel Falck redogjorde för valberedningens arbete och förslag. Valberedningen har bestått av Thomas Antas, Anna Alm, Axel Falck, Leo Klinge och Maria Wasström-Sarkola, med Gunnilla Grönholm som sekreterare. Bjarne Westerlund har även deltagit i en del av

valberedningens möten. Valberedningen föreslog för mötet att Thomas Antas återväljs till förbundsordförande och att Peter Österman väljs till styrelsens viceordförande. Antas och Österman presenterade sig kort. Inga andra förslag lades fram. Thomas Antas återvaldes enhälligt till förbundsordförande. Till viceordförande för styrelsen valdes enhälligt Peter Österman.

Konstaterades att enligt de nya stadgarna består förbundsstyrelsen av styrelseordföranden och styrelsens viceordförande samt 3-6 ledamöter. Axel Falck informerade om att valberedningen föreslår att styrelsen 2022 utöver ordförandena skall bestå av 5 ledamöter. Dessutom kallas fullmäktiges ordförande och ungdoms- och PRutskottets ordförande till styrelsens möten. Valberedningen föreslog att Kristoffer Nilsson, Liljendal, Artur Hagner, Pernå, Magnus Selenius, Esbo, Nina Långstedt, Ingå och Johan Holmström, Tenala-Bromarf väljs till styrelsen för 2022. Nilsson, Hagner och Selenius presenterade sig. Holmström och Långstedt var ej närvarande.

Mötet beslöt enhälligt i enlighet med valberedningens förslag att fastställa antalet ledamöter i styrelsen för år 2022 till fem och att Kristoffer Nilsson, Artur Hagner, Magnus Selenius, Nina Långstedt och Johan Holmström väljs till styrelsen för 2022.

I enlighet med valberedningens förslag valdes Hanna Westman från Kyrkslätt till fullmäktigeordförande och Anders Rosengren från Borgå till vice fullmäktigeordförande.

Lokalavdelningarna hade lämnat in förslag till ledamöter i förbundsfullmäktige. Ordföranden presenterade förslagen och några kompletteringar som framfördes på mötet. De föreslagna valdes enhälligt. Lottdragning förrättades av fullmäktigeledamöternas avgång under åren 2022, 2023 och 2024.

Till centralförbundets fullmäktige utsågs följande representanter för förbundet:

Johan Holmström	pers. suppl.	Sune Baarman
Kristian Westerholm	"	Kim Forsman
Nina Långstedt	"	Håkan Nyström
Tom Pehkonen	"	Jaakko Mäkelä
Anders Ingman	"	Georg Stjernberg
Anders Rosengren	"	Robert Haglund
Jesse Mårtenson	"	Kristoffer Nilsson

Inga motioner hade lämnats in till höstmötet.

Markus Johansson har av Republikens president 2019 beviljats Riddartecknet av Finlands Vita Ros orden och Anders Wasström har av Republikens president 2020 beviljats Förtjänstkorset av Finlands Vita ros orden. Ordenstecknen delades ut av SLC:s fullmäktigeordförande Kristian Westerholm och SLC:s ordförande Mats Nylund. Johansson och Wasström tackade för utmärkelsen.

Förtjänsttecken hade av förbundsstyrelsen beviljats ett antal personer redan våren 2020, men som då på grund av Covid-19 epidemin inte blev utdelade. Dessutom har man även hösten 2021 beviljat ett antal förtjänsttecken.

SLC:s medlemsmärke i silver tilldelades: Christer Bomberg, Ingmar Lindström, Ralf Rolin (ej närvarande), Peter Siggberg (ej närvarande) och Anders Ståhlberg.

SLC:s förtjänstmärke i silver tilldelades: Johan Björklöf, Johan Cederberg, Kim Forsman, Artur Hagner, Anna Lemström, Tom Lemström, Martin Lindholm (ej närvarande), Erik Perklén, Mats Wikner, Karl Åberg och Peter Österman.

Mötet ajournerades för kaffepaus. SLC bjöd på 75-års kaffe och tårta. SLC bjöd även deltagarna i Nyländsk Bondedag på lunch före höstmötet.

Efter kaffepausen informerade Pia Franzén och Susann Rabb från LPA:s projekt Ta hand om bonden kort om projektets verksamhet.

Anne Antman från BSAG och projekt Carbon Action Svenskfinland presenterade kort kursen ”grunderna i regenerativt jordbruk” som man kan ta del av på webben.

Ordföranden presenterade förbundets nya ungdomsombud Janina Saarinen.

SLC:s ordförande Mats Nylund inledde den lantbrukspolitiska diskussionen. Han redogjorde inledningsvis för diskussioner och åtgärder med anledning av jordbrukets akuta lönsamhetskris. Därefter redogjorde han för målen för CAP23. Klimat- och miljömålen är endast några av sammanlagt nio mål, medan man av den allmänna debatten kan få en helt annan uppfatt-

Markus Johansson (t.v.) tilldelades Riddartecknet av Finlands Vita Ros orden och Anders Wasström (t.h.) tilldelades Förtjänstkorset av Finlands Vita ros orden på förbundets höstmöte.

SLC:s förtjänstmärken som beviljats under 2020 och 2021 delades ut i samband med förbundets höstmöte.

Joel Rappe (2:a fr.v) tog över som viceordförande efter Erik Perklén (till höger). Thomas Antas fortsatte som förbundsordförande och Peter Österman är förbundets l:a viceordf.

ning. Nylund presenterade de centralaste förändringarna i CAP23 jämfört med dagens CAP. De största öppna frågor som diskuteras är tillämpningen av den gröna arkitekturen, LFA-husdjursförhöjningen och de produktionskopplade stöden. Han gick även igenom kraven i den så kallade villkorligheten enligt Finlands CAP-plan. Ekosystemet, som är ett nytt stödsystem för klimatet och miljön, utgör i princip en frivillig del för jordbrukarna i CAP-stödet. I miljöersättningen för miljö- och klimatåtgärder ingår gårdsvisa och skiftesvisa åtgärder. Nylund berättade att Finland ser ut att bli tvunget att ta i bruk omfördelning av stöden, vilket skulle innebära att gårdar med mindre än 50 ha skulle få ett förhöjt CAP-stöd om 10 €/ha, vilket minskar grundstödet för alla. SLC-basen informerade kort om aktuell lagstiftning och avslutade med att presentera SLC:s digitala 75-års jubileumsfest.

I diskussionen togs upp att JSM planerar lägga in fosforgödslingen i strafflagen. Nylund bekräftade att gödselbegränsningarna kommer att tas in i lagstiftningen via fosforförordningen. EU-sanktionerna är enligt Nylund mycket värre än de påföljder som man kan få via strafflagen. Ansågs positivt att man framhåller att inkomstökningen måste fås mer från marknaden än via stöd. Frågades hur det bestäms vad som är torvmark. Torvjord eller inte skall bestämmas i bearbetningslagret, men torvhalten kan variera stort inom samma skifte. Viktigt att proverna tas rätt så att de är representativa. Vidare togs upp att det sägs att jordbrukets miljöåtgärder inte har haft någon verkan, ändå för man fram åtgärderna på nytt. Borde de inte styras till effektivare åtgärder ifall de inte haft någon verkan? Nylund framhöll att en del av kritiken är befogad, men det är ett faktum att åtgärderna enligt uppfölj-

ningen (MYTVAS-rapporterna) nog haft en effekt. Biodiversitetsåtgärderna har dock inte lyckats så bra. Framfördes att kultivering och lättbearbetning inte längre syns tydligt i förslaget till miljöåtgärder. Uppföljning av konsumentkampanjen ”varför får den minst som gör mest” togs upp. Ansågs att det kunde vara bra att ha motsvarande kampanj på lokalavdelningsnivå vid de lokala by-butikerna. Påpekades att det emellertid inte alltid är så lätt att få medlemmar att ställa upp.

Uttalande från höstmötet

I uttalandet från mötet frågades varför får den minst som gör mest? SLC Nylands höstmöte konstaterade att våra bönder är i en akut kostnadskris på grund av snabbt stigande produktionskostnader. Priserna på produktionsinsatser så som gödselmedel, foder och energi har i höst stigit radikalt och oförutsägbart, samtidigt som sommartorkan har krympt skörden. Situationen är ohållbar då inkomsterna inte täcker ens de direkta utgifterna. Jordbrukarna kräver att få en större andel av sina inkomster från marknaden. Produktion av högsta kvalitet till högre kostnader och producentpriser som är under EU-genomsnittet är en ohållbar ekvation.

Jord- och skogsbruket är långsiktig verksamhet som är helt beroende av naturen och klimatet. Jord- och skogsbruket i Nyland står idag för endast 3,8 % av de totala klimatutsläppen och de nyländska lantbrukarna är beredda att jobba för målet att vårt jord- och skogsbruk skall vara en

betydande kolsänka till år 2030. En rimlig lönsamhet är dock en förutsättning för effektiva klimat- och miljöåtgärder.

SLC Nylands höstmöte påpekade att en nedkörning av vår husdjursproduktion inte skulle vara gynnsamt för Finland. Det skulle ha negativa konsekvenser för ekonomin, försörjningsberedskapen och biodiversiteten, medan klimatnyttan skulle vara liten.

Olika klimatåtgärder kommer att få en stor tyngd under den nya programperioden till och med år 2027. Men målet bör vara en helhetssyn och en win-win-win-situation med bättre bördighet som ger högre skördar, mindre näringsämnesurlakning och klimatnytta samtidigt. Ett exempel är gipsbehandling av åkrar som effektivt minskar fosforurlakningen och samtidigt främjar bevarandet av åkermarkens kol-förråd. Gipsbehandling passar ändå inte för alla åkrar och SLC Nylands höstmöte framhöll därför att miljöministeriet och regeringen bör anslå medel även för behandling av åkrar med strukturkalk och fiber, vilka har en liknande effekt.

Vidare framhölls att det är skäl att hålla i minnet att jordbrukets huvuduppgift är att producera mat. Enligt regeringsprogrammet skall man stöda aktiv och hållbar livsmedelsproduktion. Från samhället behövs betydande satsningar och mera vetenskaplig forskning som stöd för ett klimatsmart och lönsamt jord- och skogsbruk. Klimatåtgärderna måste även fördelas jämnt och rättvist, krävde SLC Nylands höstmöte.

Allmänt om lantbruket i Nyland

År 2021 fanns det totalt 2 950 gårdar i Nyland. Minskningen från föregående år var drygt 1,5 %. Den disponibla jordbruksarealen var drygt 181 000 ha och medelarealen per gård 62 ha, vilket är 11 ha mer än gårdarnas genomsnittliga disponibla areal i hela landet. Växtproduktion och speciellt spannmålsodling är den klart vanligaste produktionsformen på de nyländska gårdarna. Sockerbetsodlarnas antal har minskat, men odlingsarealen har hållits rätt oförändrad. Det skulle finnas utrymme för större betodlingsareal.

Det fanns 141 mjölkgårdar (-5 %) och mjölkproduktionen minskade något och uppgick till ca 64 000 liter. Köttmarknaden har varit rätt stabil, men direktförsäljningen har ökat under coronaepidemin. Den totala nötköttsproduktionen var i Nyland aningen högre jämfört med föregående år och uppgick till 1,6 miljoner kg. Svinköttsproduktionen ökade och uppgick till 4,44 miljoner kg. (Källa Luke).

I Nyland ökade antalet ekologiska gårdar år 2021 med 1 %. Arealen ökade med 6 %. Den ekologiska åkerarealen (eko+ omläggning) var totalt 30 253 ha. Av totalarealen i Nyland år 2021 var den ekologiska åkerarealen 16,7 %. Ekogårdarnas antal i Nyland var 423, varav 62 djurgårdar. Medelstorlek per gård år 2021 var 71,6 ha/gård. (Källa Livsmedelsverket). Trenden bland konsumenterna var nu mer för vegetariskt och inhemskt än för eko. Marknaden verkade rätt mättad på ekoprodukter. Påtalades att det behövs specialprodukter för att få ut ett bra pris.

Vårbruket kom på vissa håll i gång kring 20.4, men framskred långsamt på

grund av det rätt kyliga och ostadiga vädret. Såningsförhållandena var besvärliga, först väldigt kallt i marken som drog ut på upptorkningen och starten. Den ökande andelen stubbåkrar leder även till långsammare upptorkning. En kort varm och solig period efter morsdag satte fart på vårbruket och växtligheten, men efter det stoppade återkommande regnskurar igen upp sådden. Efter en hyfsad start för vårbruket började det sedan regna rikligt i mitten av maj, på många håll i Nyland två och en halv till tre gånger mera än normalt under försommaren. En del av grödorna förstördes.

Många fält måste sås på nytt, med försenad skörd som följd. Bara en del höstsädesåkrar och vallväxter kunde dra nytta och frodas av de exceptionella volymerna nederbörd. Sedan upphörde regnen och övergick i en intensiv sommarheta och lång torka. Utvecklingen för de flesta odlingsväxter hämmades, en brådmognad tog vid och för många sädeslag blev det mycket förkrympta kärnor.

Den rikliga nederbörden i augusti försvårade dessutom skörden. Tröskningen inleddes verkligen tidigt, redan efter 20 juli, men drog ut på tiden. Skörden stannade på ungefär hälften av normal skörd. För många var skörden mängdmässigt den sämsta man bärgat. Kvaliteten på det som tröskats var mycket varierande. Första ensilageskörden blev bra, men den andra uteblev nästan helt. Den tredje skörden blev rätt normal. Det såddes rekordmycket höstsäd och höstoljeväxter i Nyland.

Spannmålspriserna sjönk lite kring månadsskiftet mars-april efter uppgången under början av året, men hölls rätt stabila

fram till hösten då priset började stiga och närmade sig 300 €/ton. De inhemska upphandlarnas pris låg ovanligt nog på samma nivå eller t.o.m. lite högre än börspriset (Euronext). Priset på foderspannmål låg på nästan samma nivå som för brödsäd. Rågpriset var betydligt lägre. Det väntades tidvis bli en viss brist på korn på grund av den svaga skörden. Oljeväxtprieten hölls på en rätt hög nivå. För oljeväxterna låg i slutet av året Euronext noteringen för februari-22 på 690 €/ton och det inhemska priset på 635-660 €/ton. För ekospannmålen steg priset inte i motsvarande grad och låg nära den konventionella prisnivån, vilket medförde att en del ekospannmål såldes som konventionell.

Mjölkkpriset var rätt stabilt. Valios övergång till kontraktproduktion verkade medföra att betalningsförmåga för mjölk förbättrades litet. Mjölkkproduktionen fortsatte minska på AB-området. Det ekonomiska läget var svårt på många gårdar. Mjölkk- och köttproduktion skuldbelades i den allmänna debatten bland annat för högt klimatavtryck. Tillsammans med den hårt pressade lönsamheten medförde det en ökad psykisk belastning på producenterna.

Priset på nötkött steg en aning på hösten. Foderpriserna höjdes radikalt då spannmålspriserna började stiga rejält under hösten. Prisstegringen borde fås ut genom högre produktpriser. Afrikanska svinpesten som drabbat Mellan-Europa pressade fortsättningsvis svinpriserna.

Förekomst av fågelinfluensa inverkade på fjäderfämarknaden.

För den finländska skogsindustrin har anpassningsfasen av coronapandemin varit positiv, med undantag för den fortsatta nedkörningen av pappersproduktionen. Avverkningsvolymerna ökade och närmade sig rekordvolymerna från 2018. Virkeshandeln var särskilt aktiv i början av året och kulminerade i vågen av virkesaffärer i juni. På marknaden för sågat virke ledde toppnoteringen i träbyggandet till att efterfrågan och priserna nådde historiskt höga nivåer. Världsmarknadspriserna låg fortfarande på historiskt höga nivåer i slutet av året.

Gallringsskulden i de nyländska skogarna var fortfarande stor och för cirka 10 000 hektar uppskattas gallringsbehovet vara akut.

Förbundets verksamhet

Coronapandemin (Covid-19) fortsatte och medförde att de flesta möten och tillfällena fortsättningsvis måste hållas som distanstillfällen. Lokalavdelningarnas vårmöten hölls i huvudsak som hybridmöten med deltagande främst på distans. Vårens stödfon hölls enbart över nätet. I arbetsutskottets utvärdering av verksamheten i slutet av året togs bl.a. upp att organisationen har fungerat bra trots coronapandemin. Distansmöten har lyckats rätt bra, och man har satsat på mer synlighet i sociala medier. Aktiviteten på fältet har däremot sjunkit och man har inte till alla delar lyckats engagera medlemmar och förtroendevalda i organisationen. Beredningen av den nya programperioden och jordbruksstöden inom CAP2023 var tillsammans med jordbrukets lönsamhetskris de centralaste frågorna under året. Lönsamhetskrisen djupnade under hösten på grund av den svaga skörden och radikalt stigande kostnader. Många markägarfrågor krävde även aktiv bevakning under året.

Förbundets styrelse sammanträdde under 2021 till tre möten, varav två som distansmöten och ett som så kallat hybridmöte delvis på distans. Årets första möte hölls i slutet av januari som distansmöte. På agendan var bl.a. beredningen av jordbruksstöden och CAP2023 under nästa programperiod. I diskussion påtalades att målsättningarna för att öka ekoarealerna inte är i balans med efterfrågan på ekologiska produkter på marknaden. Ansågs att det är skäl att från SLC:s sida arbeta för att utvecklingen av ekoproduktionen följer

marknaden. Ekoodlingens bättre lönsamhet härstammar enligt en färsk rapport från en högre stödnivå. Stödtaket i CAP2023 togs även upp. Diskuterades om man kan acceptera en större variation i stödnivå mellan olika gårdar. Kan LFA-ersättningen vara ett medel att rikta stöden till aktiv odling? Skördekrav, är det något som vi vill ha? Åsikterna går delvis isär. Skördekrav är svårt att övervaka. Ansågs att man hellre kunde gå in för högre LFA-stöd för produktionsvallar än för miljövallar och trädesskiften. Det skulle sporra till aktiv odling.

SLC:s skogsombudsman Viktor Harvio presenterade sig och skogsombudsmannens uppgifter. Miljö- och markanvändningsfrågor har fått en större roll. Han redogjorde för hur skogsfrågor, bl.a. kalhyggen, kontinuerlig skogsvård, skyddsområden och kolbindning allt mer lyfts på agendan i den allmänna debatten och speciellt nu inför förestående kommunalval. SLC och MTK försöker här aktivt delta i debatten. SLC:s budskap till kommunerna i kommunalvalsprogrammet att val av skogsvårdsmetod bör anpassas enligt vad som passar bäst för varje skogsskifte. Harvio konstaterade att konjunkturen påverkar skogssektorn, men man har klarat coronapandemin relativt bra. Utvecklingen på virkesmarknaden har varit rätt bra i slutet av 2020 och början av 2021. Avverkningarna har förlöpt betydligt bättre än förra vintern.

Angrepp av granbarkborren i skogarna, speciellt i östra Nyland och att de fritt får spridas i skyddsområden och till kringliggande ekonomiskogar togs upp. Den rättsliga aspekten där privata mar-

kägare förutsätts sköta skogen och åtgärda insektangrepp lyftes fram. Möjligheten till ersättningar för skogsägare som drabbas av att insektangrepp sprider sig från skyddsområden bör hållas framme.

Vidare togs bland annat upp LPA:s avsikt att förnya lokalenhetsstrukturen med beaktande av framtida behov inom avbytarservicen. För västra Nylands del innebär det att Vemo tar över som ansvarig kommun för avbytarenheten i stället för Salo, då Salo, Pöytis och Vemo slås ihop från början av 2022. För östra Nylands del blir Sysmä ansvarskommun då avbytarenheterna i Kouvola, Lovisa, Sysmä och Tavastehus slås ihop.

Förslaget till nya stadgar behandlades och beslöts att föra förslaget till förbundets vårmöte för godkännande, efter att först ha lämnats till förhandsgranskning till PRS. Vidare behandlades utskott och representanter för 2021 samt verksamhet och ekonomiska frågor. Beslöts att göra ett uttalande där man bland annat lyfter fram att den privata äganderätten bör respekteras.

På årets andra styrelsemöte som även det hölls på distans i mars behandlades förutom organisatoriska frågor och ordinarie mötesfrågor inför vårmötet aktuella lantbrukspolitiska frågor. Gällande CAP2023 och förslag till miljöåtgärder ansågs befrämjandet av ibruktagandet av precisionsodling bra att tas med i stödsystemet, men att det verkar få för stor betoning. Ordföranden tog upp besväret om landskapsplanen, där Helsingfors förvaltningsdomstol beslutat om verkställighetsförbud för planen innan ärendet är avgjort. Han tolkade detta som att förvaltningsdomstolen anser

att det verkar finnas åtminstone en viss grund för de besvär som anförts. Beslöts att göra ett uttalande om vägarnas skick, behov av underhåll och grundförbättringar.

Höstens styrelsemöte hölls i mitten av oktober på Vanda Lantbruksmuseum med möjlighet att delta på distans. Mötet behandlade bl.a. medlemsavgift och budget för 2022 samt övriga frågor inför höstmötet. Gällande medlemsavgifterna blev det omröstning, där en del av ledamöterna ville att även arealavgifterna skulle höjas och inte enbart grundavgiften som var beredningens (arbetsutskottets) förslag. Beslöts att föra beredningens förslag till höstmötet.

Diskuterades om problemet med vitkindade gäss och togs upp frågan om skadade skiften räknas som växttäckning i höstansmälan och vid eventuell övervakning. Kritiserades att industrin ändrar grunderna för kvalitetstilläggen enligt utbud och efterfrågan. Beslöts att gå vidare med beredning av tillsättandet av en arbetsgrupp för att ta fram en kontraktsmodell. Ordföranden redogjorde för valberedningens arbete och förslag till höstmötet. Vidare redogjorde han för att Helsingfors förvaltningsdomstol förkastat det besvär som förbundet varit med om att lämna in mot förslaget till landskapsplan tillsammans med MTK-Uusimaa och skogsvårdsföreningarna i Nyland. Man kommer nu att lämna in anhållan om besvärslöslö till Högsta förvaltningsdomstolen.

SLC:s ombudsman Rikard Korkman redogjorde för den gröna arkitekturen inom CAP, bl.a. för villkorlighet, ekosystem och miljö- och klimatåtgärder i JSM:s förslag till nationell CAP plan. Ansågs att

den föreslagna stödnivån är för låg för att locka odlare med intensiv produktion att anlägga skyddszon på sluttande åkrar vid vattendrag. Höstsäd ansågs fungera bra som fånggröda. Betonades att det bör finnas möjlighet att avsluta fånggrödor och gröna arealer i tid så att det är möjligt att anlägga höstgrödor. Djurtäthetskravet inom ekoersättningen diskuterades kort. Ansågs att om ersättningen är ha-baserad borde ersättning fås för den areal som behövs för utfodring av djuren. Bakgrunden till kravet på EFA-areal och läget gällande husdjurs LFA samt sammanslagning av diko- och mjölkstödet produktionsgrupper togs även upp.

Beslöts att göra ett uttalande om att jordbrukarna trots årets svaga skördar och kraftigt stigande produktionskostnader har kunnat tillgodose industrins behov av inhemsk råvara. Lönsamheten måste dock förbättras. Vill man öka odlingen av till exempel oljeväxter och proteingrödor behövs det klara signaler om detta.

Arbetsutskottet höll elva möten under året, varav ett hölls gemensamt med miljö- skogs- och markpolitiska utskottet (distansmöte) och ett som gemensamt sommarmöte med ungdoms- och PRutskottet samt förbundets utskottsordföranden och SLC-fullmäktigegruppen (distansmöte). På grund av coronapandemin hölls endast årets sista AU-möte som helt fysiskt möte och ett av höstens möten som hybridmöte med en del på plats och en del på distans. Två av AU-mötena hölls som e-postmöten och övriga möten som distansmöten över MS Teams.

Finansrådet sammanträdde tre gånger under året, alla på distans. Stadgearbets-

gruppen sammanträdde på distans tre gånger under året. Stadgearbetsgruppen utarbetade ett förslag till nya stadgar där man går in för att ha ett fullmäktige och en mindre styrelse samt officiellt namnbyte till SLC Nyland.

Förslaget överlämnades till arbetsutskottet i början av året och sedan vidare till styrelsen och för godkännande på förbundets vår- och höstmöte.

Styrelsen gav på sitt möte i mars arbetsutskottet i uppgift att tillsätta en valberedningsarbetsgrupp för valberedning inför höstmötet med anledning av nya stadgar. Valberedningsarbetsgruppen som bestod av Thomas Antas (ordf.), Anna Alm, Maria Wasström-Sarkola, Axel Falck och Leo Klinge med Gunilla Grönholm som sekreterare sammanträdde tio gånger.

Man strävade efter att ha en aktiv ungdomsverksamhet, inte minst tack vare BOOSTI-projektet tillsammans med MTK-Uusimaa. Möjligheten till sammankomster och aktiviteter begränsades dock av coronapandemin. Framhölls vikten av att stärka gemenskapen bland unga lantbrukare. Sociala medier kan vara en bra kanal för detta. Företagarfrågor lyftes för övrigt fram speciellt via det gemensamma företagarutskottet med MTK-förbunden och via projektverksamheten, men även i många andra olika sammanhang.

De centralaste målsättningarna i verksamhetsplanen för 2021 följde strategins tyngdpunktsområden:

- A. Marknad
- B. Politik
- C. Sociala frågor
- D. Kompetens
- E. Ungdomsverksamhet

Dessa förverkligades i sammanfattning i organisationens verksamhet enligt följande:

A. Marknad

Coronapandemin inverkade fortsättningsvis på verksamhetsförutsättningarna under året. Regeringen beviljade fortsatt tillfälligt stöd till producenter som drabbats av marknadseffekterna av coronapandemin. Tryggande av tillgången till säsongsarbetskraft på gårdarna var igen en aktuell och viktig fråga.

Behovet av högre och rättvisare producentpriser påtalades. De under hösten radikalt högre priserna på energi, gödsel och foder försatte odlarna och speciellt husdjursproducenterna i en svår situation och lönsamhetskris. De kraftigt höjda produktionskostnaderna borde kunna slå ut på höjda producentpriser. Inom husdjurssektorn utgör handelns och industrins långa avtal ett problem. Konstaterades att någon form av kostnadsklausul skulle behövas. Tillsammans med SLC jobbade man för att förbättra jordbrukarnas position på livsmedelsmarknaden och informerade konsumenterna om det mervärde som den inhemska matproduktionen ger. Förbundet deltog bl.a. i det konsumentjippo ”Varför får den minst som gör mest” som MTK och SLC ordnade på Narinken i Helsingfors 17.11, där produkter och mat såldes till producentpris.

Spannmålspriserna och den stora skillnaden i prisnivån i Finland och Estland påtalades och frågan lyftes upp i Landsbygdens Folk. Spannmål har körts med lastbil från bl.a. västra Nyland till Estland, där priserna varit klart högre. I

retur har man tagit in gödsel. Bland annat i medlemsbrev uppmuntrade förbundet till exportverksamhet och medverkade via Farmers Grain Export-projektet till att främja odlarstyrd export av spannmål och utveckla nya exportkanaler. Projektet drevs av SLC, med delfinansiering från JSM, och genomfördes i samarbete med MTK. Man deltog i marknadsföringen och utvecklandet av den nya digitala marknadsplatsen Spannmålstorget, Viljatori.fi som skulle betjäna såväl spannmåls- som husdjursgårdar. Intresset för att göra affärer genom Viljatori var dock rätt lamt och den svaga skörden hösten 2021 gjorde inte saken bättre. Det ledde tyvärr till att tjänsten lades ner i slutet av året. Inom Greppa Marknaden-projektet fortsatte satsningen på att öka marknadskunskandet bland odlarna.

B. Politik (inklusive markägar- och miljöfrågor)

Beredningen av nästa EU-programperiod och den gemensamma jordbrukspolitiken CAP2023 pågick intensivt under året. Inom SLC jobbade förbundet för att stöden skall styras mer till aktiv produktion från 2023 framåt. Möjligheter att som stöddugliga få med områden som förbättrar arronderingen och skiftesstorleken bör förbättras. Betonades att för skärgårdsområdena är de högre stöden av central betydelse för att kunna fortsätta med djurhållningen. Enklare uppbyggnad av systemet och för olika former av vallar efterlystes. Vall borde vara vall och vara växttäckte och ge samma ersättning oberoende av hur den antecknas

i stödansökan. Vall i växtföljden borde främjas för att förbättra jordstrukturen. Ansågs att en sporre för växttäckning utöver grundnivån som krävs är önskvärd. Togs upp risker för att begränsningar gällande bearbetning och användning av glyfosat kan inverka på avslutandet av fånggrödor. Föreslogs att grüngödslingsvall som slås med högre stubb kan fungera som kolbindningsvall. Underhåll av dränering föreslogs som en miljöåtgärd, t.ex. spolning av täckdiken, dokumentering av granskning av dräneringen och täckdikens utlopp tydligt utmärkta. Vidare föreslogs en åtgärd med tätare och noggrannare markkartering. Så lite som möjligt exakta datum som begränsar praktisk odling bör eftersträvas. Övervakningens behov borde inte vara avgörande för hur stödsystemet utformas, utan man borde mer utgå från praktiska odlingens behov och förhållanden. Riktade åtgärder behövs till styrningsområde för vattenskyddet och inte enbart fokus nu på klimatåtgärder. I EU:s återhämtningspaket för Finland har 30 miljoner reserverats till lösningar inom jordbruket, som gipsbehandling och återvinning av näringsämnen för att minska avrinningen i vattendragen. Miljöministeriet beviljade 10 miljoner euro (plus eventuellt 5 miljoner euro) för Gips 2.0-projektet för gipsbehandling av åkrar i södra och sydvästra Finland, varav en betydande del riktas till Nyland.

Gällande investeringsstöden förespråkades att man borde stöda gemensamma maskinanskaffningar eller maskinsamarbete där man inte behöver äga maskinerna gemensamt men använder dem gemensamt. Påtalades att beslut om investerings-

stöd borde kunna fås oftare.

Under vintern 2021 utförde MTK och SLC en hjortdjursenkät. I enkäten kartlades medlemskårens åsikter om hjortdjurstamnivåer och nuvarande viltpolitiken. SLC:s skogsombudsman Viktor Harvio presenterade de regionala resultaten på en medlemsträff över Teams. Mängden av älgar och vitsvanshjortar är hög och till och med problematisk på många områden, men det finns betydliga skillnader i inställningen till lämpliga stamnivåer inom den mångformiga markägarkåren. Inom förbundet påtalades att SLC borde ta initiativ för att utreda förluster för att skogsägare planterar ”fel” skogsslag på skogsskiften på grund av risk för viltskador. Vidare togs upp problematiken med skyddsbe-teckningar och avgifter för åtgärdstillstånd. Inför kommunalvalet framhölls vikten av att man har beslutsfattare i kommunerna med förståelse för markägarfrågor.

Jordägarnas Värderingscentraler vd Helena Älgars engagerades för att utreda förfarandet och lagligheten kring Västra Nylands vatten och miljöprojekt för iståndsättande av området vid Junkarsborg för att återinföra laxens vandring i Svartån. Projektplanen var bristfällig liksom informationen till markägarna och de arbeten som utfördes gjordes inte i enlighet med vad som fastställdes i planen och godkänts av NTM-centralen. Åtgärderna medförde kraftigt förhöjd vattennivå som förhindrade bearbetning och sådd av höstsäd på åkrarna överom Junkarsborg. Vissa korrigeringar gjordes efter att saken påtalats och en skrivelse sändes till NTM-centralen.

Beslöts att initiera tillsättandet av en gemensam arbetsgrupp med MTK-Uusimaa och -Kaakkois-Suomi, Jordägarnas förbund och skogsvårdsföreningarna för att bevaka markägarnas intressen inför planeringen av Öst-banan. Banan kan komma att ha negativa följder för landsbygden och påverka SLC Nylands medlemmar.

Andra utmärkande frågor för året var klimat- och markägarfrågor. Intressebevakningen för markanvändningen var omfattande under 2021. Förnyandet av plan- och bygglagen, naturvårdslagen och inlösningslagen var frågor som förbundet och SLC aktivt bevakade. Genmäle till Nylands förbunds utlåtande om besvär om landskapsplanen lämnades till förvaltningsdomstolen 25.3. Helsingfors förvaltningsdomstol förkastade dock det besvär som förbundet var med om att lämna in. SLC Nyland lämnade på hösten tillsammans med MTK-Uusimaa och skogsvårdsföreningarna in anhållan om besvär rätt till Högsta förvaltningsdomstolen mot bl.a. skyddsbezeichnungarna i Nylandsplanen.

Delgeneralplanen för norra och mellersta Esbos (PoKe) godkändes av Esbo-fullmäktige 7.6. Där ingår några ur markägarsynvinkel principiellt viktiga frågor bl.a. den nya AME-beteckningen ("Näringsområde med öppet landskap") för att kringgå att man inte får kräva åtgärdstillstånd på M-områden (jord- och skogsbruksområden) samt S- och SL-beteckningar (skyddsområden) där man tagit med nya skyddsområden från landskapsplanen som är i verkställighetsförbud och som ej är fastställda eller tillräckligt undersökta. Besvär om planen lämnades därför

in av SLC Nyland och MTK-Uusimaa till Helsingfors förvaltningsdomstol, som dock förkastade besväret. Anhållan om besvärslövlämnades därefter in till Högsta förvaltningsdomstolen.

Uppvakning inför budgettrian, "verkställ klimatvägkartan", hölls 2.9 vid Ständerhuset där MTK, SLC och skogsägarna överräckte organisationernas klimatkrav till regeringen.

Allemansrätten och dragandet av cykelrutter även över privata marker väckte också en del diskussion. SLC Nyland framhöll att utnyttjande av allemansrätten för företagsverksamhet inte är acceptabelt utan avtal eller lov av markägaren. Skogsfrågor var allt mer på tapeten inom EU inte minst genom att det blev mycket fokus på klimatfrågor. SLC har aktivt via sina skogssakkunniga och förtroendevalda försökt påverka utformningen av EU:s skogspolitik samt skogens och skogsvårdens viktiga roll som kolsänka.

Problematiken med skador av vitkindade gäss accentuerades och togs upp och påtalades i många sammanhang. Framhölls att SLC aktivt bör försöka driva på åtgärder. Principerna för avskjutningen av älgstammen och licensfördelningen bevakades inom det regionala viltrådet och via lokalavdelningarnas markägarrepresentanter i jaktvårdsföreningarnas styrelse. Viltcentralens målsättning för älgstammens täthet togs upp samt framhölls att det är viktigt att de licenser som beviljats utnyttjas tillräckligt effektivt. Påtalades att det fortfarande verkade finnas ett för stort antal hjortar på vissa områden, speciellt i västra Nyland. Förbundet var även

representerat i den hjortarbetsgrupp för utarbetande av åtgärdsförslag på så kallade krisområden med allt för tät hjortstam som MTK tillsatt. Även den ökande vildsvinstammen kräver uppföljning speciellt i östra Nyland. Förbundet gav ett utlåtande till Viltcentralen där man påtalade behovet av effektivisering av jakten.

Förbundet medverkade i styrgrupper för olika vattenvårdsprojekt såsom WWF:s VALUTA-projekt för Ingå å och Sjundeå å samt Raseborgs stads projekt för Raseborgs å. Förbundet och lokalavdelningar medverkade dessutom i styr- och projektgrupper för planering av åtgärder.

C. Sociala frågor

Inom SLC Nyland har socialpolitiska utskottet ansvarat för socialpolitiska frågor, med Kristoffer Nilsson som sektoransvarig inom förbundet. SLC Nyland har varit representerat i det gemensamma utskottet för kompetens och välmående med MTK-förbunden. Lokalavdelningarna hade egna aktiviteter i form av ”orka i arbetet”- (Tyky) verksamhet och kondiskurser (bl.a. gym och simning). Dessa måste dock tidvis läggas på is på grund av coronapandemin.

Inom ramen för LPA-samarbetsavtalet hölls olika aktiviteter för att befrämja LPA-tryggheten. LPA-infomaterial ingick i ”Min Gård”-minnesstickan som delades ut till nya lantbrukare. SLC Nyland har verkat för utvecklandet av lantbrukarnas socialskydd inklusive avbytarservicen, samt för anslutningen till lantbrukarnas företagshälsovård. Betydelsen av ett fungerande avbytarsystem poängterades. Producentförbundet bevakade beredningen

av sammanslagningen avbytarenheterna i Salo, Pyötis och Vemo samt Lovisa, Kouvola, Tavastehus och Sysmä.

Ta hand om bonden-träff ordnades på i samarbete med LPA och vikten av att ta hand om sin hälsa och välmående lyftes fram på möten och i artiklar i Landsbygdens Folk, samt i medlemsbrev.

D. Kompetens (Information & konsumentupplysning)

Som grund för den interna och externa kommunikationen ligger organisationens kommunikationsstrategi. Ett medlemsbrev med bl.a. aktuellt inför odlingsäsongen sändes ut före lokalavdelningarnas vårmöten. I brevet ingick ordförandes hälsning och en kort tillbakablick på 2020. I brevet togs upp markägarnas rätts- och egendomsskydd, vårens kommunalval, stödnivåerna för 2021 och 2022 samt beredningen av den nya programperioden och aktuellt inför odlingsäsongen. Information bifogades även till medlemsavgiftsfakturan. Elektroniska medlemsbrev sändes ut regelbundet och förbundet utnyttjade även aktivt Facebook och för ungdomarna Instagram, samt givetvis Landsbygdens Folk som informationskanal. Infomaterial från förbundet och samarbetspartners för nya jordbrukare sammanställdes på usb-sticka.

Information om CAP2023, ekologisk produktion, marknads- och skogsfrågor samt markägar- och planläggningsfrågor (bl.a. skyddsbeteckningar) erbjöds medlemmarna. Medlemsträffar -Bonde-snack- hölls i slutet av mars om CAP2023

och om Skog, mark och vilt. Det erbjöds även utbildning och info om stödfrågor via inspelningar och material på nätet. Man jobbade även aktivt för att det erbjuds yrkeskompetenshöjande utbildning på svenska. Förbundet samarbetade med utbildningsinstanserna inom verksamhetsområdet för att det skall erbjudas utbildning av hög kvalitet inom branschen även i framtiden.

För att stärka bilden av de finländska lantbrukarna som en kunnig, miljömedveten och viktig yrkeskår satsade man på en aktiv och positiv konsumentupplysning i samarbete med andra aktörer (bl.a. SLC:s kampanjer och poddar). Medlemmar uppmuntrades att föra fram sin näring och sin vardag via sociala media. Skolbesök kunde inte ordnas på grund av coronapandemin. Upplysning och information behövs i skolorna och för ungdomar. Få har idag kontakter och kunskap om jordbruksproduktion.

E. Ungdomsverksamhet

Förbundet har ett ungdomsombud på deltid. Pia Franzén slutade i april då hon anställdes av LPA inom projektet Ta hand om bonden. Agro.forst.stud. Cecilia Nyholm tog i juni vid som nytt ungdomsombud på timbasis. Hon slutade dock redan under hösten på grund av svårigheter att kombinera uppdraget med studier och andra uppdrag. Naturguiden Janina Saarinen tog över som ungdomsombud i mitten av november.

I CAP-planen har förhöjda investeringsstödet till unga föreslagits förlängas från 5 till 7 år, vilket ungdomsutskottet

har förordat. Framhölls att det är motiverat att ha en längre tid att kunna utnyttja det förhöjda investeringsstödet, så att man hinner planera utvecklandet av gården och inte förhastar sig eller överinvesterar under de första åren efter övertagandet. Generationsväxlingskurs ordnades under våren gemensamt med alla SLC-förbund över Teams.

Ungdomsverksamheten ordnades fortsättningsvis även i tätt samarbete med MTK-Uusimaa och MTK- Häme, samt BOOSTI-projektet. Under året sammanträdde SLC Nylands ungdoms- och PRutskott med Leo Klinge som ordförande 5 gånger, varav 4 på distans. Det gemensamma ungdomsutskottet sammanträdde 4 gånger, varav 2 möten på distans. Se närmare nedan under ”Utskotten”.

Projektet BOOSTI Uusimaa-Nyland fortsatte och det ordnades en del evenemang i samarbete MTK-Uusimaa och SLC Nyland. Se närmare nedan under ”Projektverksamhet”.

Inför lokalavdelningarnas vårmöten sammanställdes Min Gård 2021 info på ett USB-minne för nyblivna bönder i Nyland. Lantbrukare som tagit över gården under det senaste året fick en personlig inbjudan att delta i lokalavdelningens vårmöte och motta en egen usb-sticka med infomaterial för nya lantbrukare, samt en liten gåva. Infon delades ut till sammanlagt 12 företagare.

Förbundet har under året ordnat olika andra evenemang, bland annat After Word-träff, för sina unga medlemmar. Se nedan under ”Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2021”.

Utskotten

Ungdoms- och prutskottet

16.02.2021

- Utskottet sammanträdde på distans.
- Ungdomsutskottet hade genomgång av verksamhetsplanen.
- SLC arbetade på en gemensam samarbetsplattform mellan svenskspråkiga lantbruksutbildningar för att förbättra samhörighet och marknadsföring.
- Fortsättning av generationsväxlingskurser behandlades.
- Uppmärksammande av nya jordbrukare i samband med årsmöten.
- Ungdomarnas önskemål gällande vårens stödinfo behandlades.

31.03.2021

- Utskottet sammanträdde på distans.
- Pia Franzén inledde mötet med att meddela att hon sagt upp sig som SLC Nylands ungdomsombud och därmed måste det diskuteras hur saker funkar i fortsättningen.
- Pia önskade att SLC Nylands ungas instagram skulle uppehållas och de andra ungdomarna lovade hjälpa att försöka hitta ungdomar som skulle vara intresserade av att ha kontot en vecka i taget.
- Uppkommande kurser och evenemang för 2021 behandlades.

23.06.2021

- Utskottet sammanträdde på distans.
- Ordföranden började med att välkomna nya ungdomsombudet Cecilia

Nyholm som presenterade sig.

- SLC och minister Blomqvist lobbar för en rättvisare fördelning i CAP-planen.
- Unga hade möjlighet att påverka på europeisk nivå i fråga om CAP-planen i och med att det söktes representanter till olika temagrupper för jordbrukssektorn.
- Pia Franzén fortsätter i utskottet som sakkunnig.

21.09.2021

- Utskottet sammanträdde på distans.
- Aktuell verksamhet och många uppkommande evenemang behandlades.

02.12.2021

- NSP blir SLC Nyland, officiellt vid årsskiftet.
- Ungdomarnas tankar om deras roll inom utskottet och SLC Nyland behandlades.
- Ungdomarna hoppades på att det fortsätter finnas ett ungdomsutskott.
- Önsknings för framtiden var att det skulle ordnas besök i olika utbildningsanstalter.
- Planering av SLC Nylands egna broschyr togs upp.
- Julhälsningarna hängs upp längs vägar i Nyland, pressmeddelande till LF.

Miljö-, skogs- och mark-politiska utskottet

19.03.2021

- Utskottet sammanträdde på distans.
- Bemötande gällande besvär om landskapsplanen behandlades. De frågor som kunde påtalas genomgicks och diskuterades.
- Huvudpunkterna i förslaget till reviderad markanvändnings- och bygglag genomgicks.
- Även naturskyddslagen och inlösningslagen diskuterades.
- SLC:s skogsombudsman Viktor Harvio höll en kort marknadsöversikt och presenterade aktuellt inom intressebevakningen.
- Harvio presenterade resultaten av hjortdjursenkäten 2021 som gått till SLC-medlemmar.
- Henrik Lindström informerade om att det på regionala viltrådets möte efter Storviltsforum slagits fast målsättningarna för älgstammen för de kommande tre åren.
- Påtalades att producentorganisationen borde ta initiativ för att utreda förluster för att skogsägare planterar ”fel” skogsslag på skogsskiften på grund av risk för viltskador.

03.06.2021

- Mötet hölls på distans gemensamt med arbetsutskottet.
- Minister Blomqvists specialmedarbetare Anders Portin höll en lägesöversikt om förnyelsen av markanvändnings- och bygglagen (MBL),

naturvårdslagen och inlösningslagen.

- I diskussionen togs bl.a. upp problematiken med skyddsbezeichnungar och avgifter för åtgärdstillstånd.
- Anders Portin redogjorde kort för CAP2023-beredningen och miljöåtgärder.
- Enklare uppbyggnad av systemet och för olika former av vallar efterlystes.
- Kravet på avsalugrödor för ekologiska producenter bör kunna producera produkter för marknaden.

30.11.2021

- Mötet hölls som hybridmöte.
- SLC:s skogsombudsman Viktor Harvio höll en kort marknadsöversikt och presenterade aktuellt inom intressebevakningen.
- Huvudpunkterna i förslaget till ny plan- och bygglag (PBL) genomgicks.
- Togs upp att man i kommunerna borde diskutera försörjningsberedskapen och vilken roll planeringen av byggnader på åkermark har för den.
- Problemen med vitkindade gäss och vilka åtgärder som är möjliga att vidta diskuterades.
- Läget gällande de besvär som SLC Nyland varit med om att lämna in om landskapsplanen och delgeneralplanen för norra och mellersta Esbo genomgicks.
- Beredningsläget för CAP 2023 och de gårdsvisa och skiftesvisa miljö- och klimatåtgärderna som ingår i förslaget behandlades.

Spannmålsutskottet

05.03.2021

- Utskottet sammanträdde på distans.
- Marknadsutsikter och odlingsintentioner genomgicks.
- Konstaterades att försäljningsinkomsterna från spannmålsodlingen är oroväckande liten.
- MTK:s och SLC:s åkerväxtstrategi behandlades. För kustområdet är större satsningar på export centrala.
- Framhölls att en eventuell framtida spannmålsexportstiftelse kunde fortsätta det arbete som nu gjorts inom bl.a. Farmers Grain Export.
- Förändringarna i flyghavreförordningen ansågs motiverade.
- Beslöts att göra ett kort uttalande i Landsbygdens Folk om behovet av att ha en inhemsk oljeväxtproduktion.

28.10.2021

- Beredningsläget för Finlands nationella CAP plan med tanke på spannmålsodlingen genomgicks.
- Dagens terminspriser för nästa höst kan inte godkännas och utan priser som bättre reflekterar de kraftigt höjda produktionskostnaderna finns det ingen orsak att ingå kontrakt.
- Dåligt skördeår avspeglar sig även på tillgången på utsäde både beträffande kvalitet och kvantitet. Kärnstorlek och stråskjutningsförmåga kan vara svag.
- Ansågs viktigt att gå vidare och jobba med exporten och odlarsamarbete.
- Ansågs att det finns ett behov av kontraktsmodell med betoning på prissättningen

och flexibilitet gällande mängderna.

- Beslöts att göra ett ställningstagande till LF / intervju med utskottsordföranden där man uppmanar till att så mera gröna arealer och odlarna att allvarligt överväga möjligheten att binda upp spannmål till export nästa höst.

Utskottet för ekologisk produktion

10.08.2021

- Utskottet sammanträdde på Krämars gård i Ingå.
- Skörde- och marknadsläget diskuterades.
- Ekoersättningen i CAP27 och förbindelsevillkor genomgicks.
- Konstaterades att förslaget om skärpt djurtäthetskrav till 1 de/ha för ekodjurersättningen missgynnar mångsidig produktion.
- Föreslogs att ekodjurersättningen kunde betalas per djurenhet enligt ungefär nuvarande djurtäthetskrav, så att om man har över 5 djurenheter får man djurersättningen för den areal som antalet djurenheter motsvarar.
- Nuvarande on-off situation där man antingen får ekodjurersättningen eller inte bör man komma bort från.
- De största förändringarna i den nya ekoförordningen som träder i kraft 1.1.2022 genomgicks.
- Utskottet bekantade sig med EkoNu-projektets demo-odlingar hos Nina Långstedt på Krämars och ekologiska sortförsök i Täkter hos ekoproducent Christian Nyholm.

Socialpolitiska utskottet

12.10.2021

- Mötet hölls på Tavastkulla gård i Vanda i samband med Ta hand om bonden projektets Ta hand om bonden – träff i Nyland.
- Under mötet informerade Susann Rabb om Ta hand om bonden projektet.
- Märta Strömberg-Nygård redogjorde för aktuellt inom LPA.
- Utskottet diskuterade utskottets roll i organisationen.

På grund av coronan arrangerades ingen medlemsresa detta år.

Gemensamma utskott

Förbundet var även representerat i gemensamma utskott med i första hand MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkoi-Suomi, samt i vissa utskott dessutom övriga producentförbund i södra Finland. Förbundet representerades i dessa utskott i de flesta fall av två ledamöter varav den ena ofta förbundets sektoransvariga (arbetsutskottets medlemmar).

Förbundet var även representerat i gemensamma utskott med i första hand MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkoi-Suomi, samt i vissa utskott dessutom övriga producentförbund i södra Finland. Förbundet representerades i dessa utskott i de flesta fall av två ledamöter varav den ena vanligen förbundets sektoransvariga (arbetsutskottets medlemmar).

- Gemensamma utskottet för ekologisk produktion för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kaakkoi-Suomi och -Uusimaa sammanträdde på distans 10.2 och på Lantmännen 26.10.
- Gemensamma åkerväxtutskottet för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kaakkoi-Suomi och -Uusimaa sammanträdde på distans 10.2, 17.3 och 10.6 då från utskottet sändes en skrivelse om stöd- och ersättningsberättigande till MTK:s styrelse och SLC:s styrelse samt Jord- och skogsbruksministeriet. Utskottet sammanträdde på distans även 13.8, 7.9 och 11.11
- Gemensamma ungdomsutskottet för SLC Nyland, MTK-Häme och -Uusimaa sammanträdde på distans 10.2 och 13.4 samt 13.8 i LähiTapiolas utrymmen i Träskända och i samband med södra förbundens ungas lillajulsfest med bowling och middag i Riihimäki 4.12.
- Gemensamma utskottet för kompetens och välmående för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kaakkoi-Suomi och -Uusimaa sammanträdde på distans 11.2 och 26.10.
- Det gemensamma utskottet för miljö- och markpolitik sammanträdde på distans 25.3 och 18.10.
- Södra förbundens köttutskott sammanträdde på distans 8.4.
- Södra förbundens mjölkutskott sammanträdde på distans 8.4. Från mötet gjordes ett kritiskt ställningstagande gällande planerna på sammanslagning av produktionsgrupperna för mjölk och dikor. Utskottet sammanträdde

även på distans 7.9 och på Länsi-Maito i Tammerfors 19.11. Från mötet gjordes ett ställningstagande om att mjölk- och dikor bör hållas som skilda stödgrupper, samt att skillnaden i stödnivå mellan AB- och C-området inte får växa under kommande stödperiod och att LFA-djurtillägget bör bibehållas.

- Det gemensamma utskottet för näringspolitik och företagande med MTK-förbunden sammanträdde på distans 21.6 och i Tavastehus / Teams 26.10.

Stadgearbetsgrupp

Förbundsstyrelsen beslöt 2019 att tillsätta en stadgearbetsgrupp bestående av Thomas Antas, Anders Rosengren och Bengt Nyman. Pia Franzén fungerade som sekreterare. Stadgearbetsgruppen lade i slutet av 2020 till arbetsutskottet fram ett

förslag till nya stadgar och namnbyte från Nylands svenska producentförbund NSP r.f. till SLC Nyland rf. Gruppen sammanträdde under början av 2021 ännu till tre möten på distans för att finslipa förslaget till nya stadgar. Förslaget behandlades sedan av styrelsen och lämnades in till PRS för förhandsgranskning. Förslaget till nya stadgar godkändes i första behandling på förbundets vårmöte och i andra behandling på förbundets höstmöte, varefter de nya stadgarna och namnbytet trädde i kraft från början av år 2022.

Finansråd

Finansrådet bestående av ordföranden och verksamhetsledaren (sekr.) samt Peter Österman, Tom Lemström och Boris Antman sammanträdde till tre distansmöten. Finansrådet agerar inom ramen för den av styrelsen fastställda placeringsstrategin.

Skrivelser, uttalanden, utlåtan- den och uppvaltningar 2021

- Hälsningar i form av uttalandet från vårmötet 9.4 sändes till riksdagsledamöter och beslutsfattare.
- SLC Nyland kommenterade till SLC utkastet till MTK:s och SLC:s jordmånsprogram 15.4.
- Utlåtande om vattenförvaltningsplanen för 2022-2027 för Kymmenedalen-Finska vikens vattenförvaltningsområde lämnades in till NTM-centralen i Nyland 12.5.
- Utlåtande om åtgärdsprogrammet för havsförvaltningsplanen lämnades in till NTM-centralen i Egentliga Finland 14.5.
- Utlåtande om detaljplaner för Kvis och Norra Jorvas i Kyrkslätt lämnades in gemensamt med Södra skogsreviret 1.6.
- Utlåtande om utkastet till CAP-genomförandeplan för Nyland lämnades in till NTM-centralen 28.6.
- Utlåtande om delgeneralplan för kommuncentrum, etapp 2, i Kyrkslätt lämnades in gemensamt med Södra skogsreviret 30.6.

Vid uppvaltningen vid Ständerhuset 2.9 deltog bl.a. Bengt Nyman, Mia Wikström och Cecilia Lindholm.

- Uppvaktning inför budgettrian, ”verkställ klimatvägkartan”, hölls 2.9 vid Ständerhuset där MTK, SLC och skogsägarna överräckte organisationernas klimatkrav till regeringen.
- Utlåtande om Finlands CAP-strategi gavs 10.9.
- Utlåtande om revidering av inlösninglagen gavs 15.9.
- Skrivelse om effektivisering av vildsvinsjakten sändes tillsammans med MTK-Uusimaa till Viltcentralen 7.10.
- Ansökan om besvärsmät vid HFD om landskapsplanen lämnades in tillsammans med MTK-Uusimaa och de nyländska skogsvårdsföreningarna 25.10.
- Utlåtande om Nylandsprogrammet 2025 lämnades in till Nylands förbund 3.11.
- Markanvändnings- och bygglagen förslås förnyas till Plan- och bygglag. Förbundets utlåtande om förslaget och utkastet till regeringsproposition lämnades in 7.12.
- Hälsningar i form av uttalandet från höstmötet 23.11 sändes till riksdagsledamöter och beslutsfattare.
- Man kan ta del av utlåtandena på slc.fi. (<https://slc.fi/omslc/producentforbunden/nyland/material>).

Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2021

Bland annat dessa tillställningar ordnades under året, där förbundet var arrangör eller medverkade på något hörn eller via projektverksamheten:

- Webinarium om djurens välbefinnande ordnades av #Nylandsbygd-projektet 12.1 på svenska och 13.1 på finska.
- Projektet Boosti Uusimaa-Nyland ordnade ekonomi- och skatteutbildning för landsbygdens unga på plattformen Teams 13.1.
- Nylandsbygdprojektet ordnade webinarium om aktuella ekonomifrågor 16.2.
- Generationsväxlingskurs ordnades tillsammans med övriga SLC-förbunden som tvådelat webinarium 9.3 och 12.3. I vardera tillfället deltog över 130 personer, varav närmare 40 från Nyland.
- Första delen av EkoNu 3.0:s och SLC:s tredelade Ekotankesmedja 2021 hölls 15.3, följande delar hölls 17.3 och 24.3.
- Medlemsträffen på Teams -Bonde-snack- om CAP27 25.3 samlade ca 50 deltagare och medlemsträffen om Skog, mark och vilt 30.3 ca 30 deltagare.
- Greppa Marknaden och Farmers Grain Export ordnade Greppa Live-marknadssnack via Teams 30.3.
- Ekostödinfo ordnades på distans gemensamt med Åboland 30.3.

- LPA ordnade Må bra webinarium om hur man leder sig själv i en tid av förändring 30.3.
- Virtuellt generationsväxlingskurs (på finska) i Teams hölls i två delar, 6.4 och 8.4 av projekten Boosti Uusimaa-Nyland, Nylandsbygd och ELINA II.
- Stödinfo ordnades på distans av Nylandsbygd-projektet 8.4. Material och inspelning publicerades på nylandsbygd.fi.
- Stödinfo för blankettombud, rådgivare, landsbygdförvaltningen, lokalavdelningsordföranden m.fl. hölls på distans 14.4.
- Diskussionstillfälle på distans om bl.a. svenskspråkig service vid den nya avbytareheten i Vemo dit västra Nyland hör från början av 2022 hölls 15.4.
- Greppa Live-marknadssnack ordnades av Greppa Marknaden-projektet via Teams 28.4 med ett trettiotal deltagare.
- Informationstillfälle (tvåspråkigt) på distans om den nya sammanslagna avbytareheten från början av år 2022 för Lovisa, Tavastehus, Kouvola och Sysmä hölls 28.4.
- Greppa Live-marknadssnack ordnades av Greppa Marknaden-projektet via Teams 2.6 med oljevaxter som tema.
- Informationstillfälle (tvåspråkigt) på distans om den nya sammanslagna avbytareheten från början av år 2022 för Salo, Pöytis och Vemo hölls 8.6.
- After Work för unga hölls 23.7 på Backas Olohuone.
- Greppa Marknaden och Carbon Action fältträff hölls på Stor-Sarvlaks 1.9.
- Greppa Marknaden fältvandring hölls 28.9 på Broby och 6.10 på Postis.
- Boosti-välståndsdag hölls 9.10.
- Ta hand om bonden, tidigt ingripande-träff hölls i Vanda 12.10.
- Ungdomsträffen Oktoberfest med ca 30 deltagare hölls 30.10 i östra Nyland. Träffen förverkligades med bidrag från Finlandssvenska Jordfonden.
- Greppa Marknaden odlarträff med närmare 30 deltagare hölls på Vanda Lantbruksmuseum / Teams 27.10.
- Beredskapskurs med ca 15 deltagare hölls i Tusby / distans 4.11.
- SLC Nyland deltog i konsumentevenemanget ”Varför får den minst som gör mest” som MTK och SLC ordnade på Narinken 17.11.
- Uusimaaseutu-Nylandsbygdprojektets slutwebinarium Lantbruk 1995 & 2040 hölls 25.11.
- Boosti och Uusimaaseutu-Nylandsbygd ordnade utbildning om gårdens ekonomiplanering i Pois tieltä! -safari Oy:s utrymmen i Lojo samt via Teams 7.12.

Projektverksamhet

SLC Nyland deltog aktivt i olika projekt som medlemmarna kan ha intresse och nytta av. Via aktiv projektverksamhet strävar man efter att utveckla landsbygden och de gröna näringarna. I några projekt deltog förbundet med en arbetsinsats via stödöverföringsavtal (BOOSTI, Farmers Grain Export, Greppa Marknaden) och i en del andra som samarbetspartner.

BOOSTI Uusimaa-Nyland

BOOSTI Uusimaa-Nyland är ett tvåspråkigt samarbetsprojekt mellan SLC Nyland och MTK-Uusimaa och finns till för att stöda de unga lantbruksföretagarna och förbättra förutsättningarna för att kunna vara verksamma på landsbygden. Projektet har två huvudteman: Vidareutveckla lantbruksföretaget och bygga nätverk. Hela projektet betonar genomgående temat välmående. Genom projektet vill man lyfta fram nya företagsmöjligheter samt förbättra ungas möjlighet att starta upp företag. Evenemangen består av olika utbildningstillfällen, att lära sig nytt, nätverka och ha roligt tillsammans. Projektet har även en fb-sida där man kan följa med aktuellt inom projektet.

Greppa Marknaden

Greppa Marknaden projektet fortsatte med bekanta teman som marknad och nya odlingsväxter, men nu även med fokus på applicering av ny teknik inom odling. Målet är att kunna presentera och diskutera marknadsläge samt försäljningsstrategi längs med säsongen. Dessutom ordnas fältvandringar där nya tekniska lösningar och odling av alternativa växter presenteras. Greppa Marknaden administreras av SLF och drivs i samarbete med SLC Nyland, NSL och SLC, med finansiering från NTM-centralen och stiftelsen Finlandssvenska jordfonden.

Farmers Grain Export

Farmers Grain Export (FGE) -projektet som administreras av SLC inleddes våren 2018 och fick förlängd finansiering från Livs-

medelsverket samt SLC och MTK våren 2020 och tilläggsfinansiering från Finlands Svenska Jordägarförbunds stiftelse på hösten 2020. Inom FGE 2.0 projektet jobbar man för såväl exportfrämjande, skapandet av exportnätverk som för att sprida marknadskunnande bland odlarna. Elektroniska redskap i samband med export utvecklas inom projektet. Marknadsföring och information sker bland annat via nyhetsbrev. Inom projektet görs även en videoserie om odlarstyrd export och logistikkedjan för kontainerexport av ren havre och ekospannmål. FGE:s synligaste del, träffa exportören –tillfällena, har fört samman odlare och exportaktörer, samtidigt som man erbjudit intressant marknadsinformation. Ett antal odlartillfällen har ordnats, men en del planerade tillfällen blev inahjernerade på grund av coronapandemin.

Projektet har dessutom varit med på tillfällen ordnade av Greppa Marknaden-projektet, RuoKasvu, Sastavilja och SataFood. Presentationer och videomaterial från alla tillfällen hittas på <https://www.fge.fi/news>. FGE har gjort ett antal marknads- och logistikutredningar, som hittas på projektets webb-portal på adressen: <https://www.fge.fi/materiaali>. Inom FGE framkom under 2020 att exportavtal gällande havre är betydligt svårare att få till stånd än tidigare. För finländsk kvalitet kan man få ett kvalitetstillägg om 5-10 €/tn. Intresse finns även för finländska proteingrödor.

EkoNu 3.0

För att möta den växande efterfrågan på ekoprodukter strävade EkoNu 3.0 till att öka intresset för ekologisk produktion i

Svenskfinland. Coronapandemin påverkade även projektverksamheten och möjligheterna att hålla tillfällen för utvecklandet av lantbruks- och ekoproduktionen i Svenskfinland under 2021. Projekt EkoNu 3.0 drev år 2021 i samarbete med NSL omfattande ekologiska demonstrations- och sortförsök i Öst- och Västnyland. Mi-caela Ström var projektdragare i Nyland. Ekotankesmedja 2021 hölls som tredelat webinarium i mars. Sortförsök och eko-mentorskap samt REKO-ringar har utvecklats inom EkoNu-projektet. Projektverksamheten finansieras av NTM-centralerna i Nyland och Österbotten samt Finlands Svenska Jordägarförbunds stiftelse.

Övriga projekt

Carbon Action Svenskfinland inledde sin verksamhet 2020 med stöd av SLC (BSAG/SLC). Förbundets representanter deltog i projektgruppen. Projektet har startat många aktiviteter. Genom ny forskning, onlinekurser och utbildning i smågrupper hjälps jordbrukare att hitta odlingsmetoder som lagrar kol i marken. Övrig projektverksamhet gällde bl.a. infoprojektet #Nylandsbygd (Hamk, Novia), Höjning av skördenivån (Pro Agria), Matregion Nyland (Novia), Nylands matsektors utvecklingsprojekt (Laurea), Hymy II Uusimaa (ProAgria), Klimatsmart skogsägare (Skogscentralen) och Ta hand om bonden (LPA). Flera vattenvårdsprojekt var även aktuella under året, bl.a. Raseborgs å, VALUTA-projektet för Ingå å och Sjundeå å. Tilläggsuppgifter om projektverksamheten på www.nylandsbygd.fi.

Förbundets representanter deltog dessutom i olika utvecklings- och projektstyrgrupper, i NTM-centralens och landskapsförbundens olika samarbetsgrupper samt i ett antal webinarier, arbetsgrupper, möten etc. där medlemmarnas intressen bevakades.

Övrigt

Förbundet tog förutom i ovanstående frågor ställning och informerade om olika frågor i ytterligare ett antal ställningsganden, kolumner och artiklar. Förbundet deltog även i ett antal uppvaktningar vid bemärkelsedagar och dylikt. Kaijus Ahlberg har av Republikens president beviljats Förtjänstkorset av Finlands Vita ros orden (FVR Fk).

Skatteservice

Medlemmarna kan vända sig till sin lokalavdelning för närmare uppgifter om vilka personer som fungerar som skattebokförare.

Förbundskansliet och personal

Förbundskansliet har sedan början av november 2006 funnits inhyrt i SLC:s kansliutrymmen på Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors, telefon 09-601 588, e-post nsp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet fr.o.m. 1.11.1997 agronom Bjarne Westerland (t.f. ombudsman från 2.1.1994). Kassaförvaltare och kanslist har från 4.2.1985 varit merkonom Gunilla Grönholm.

Agrolog Pia Franzén har från 1.4.2019 till 23.4.2021 fungerat som deltidsgångna ungdomsombud på timbasis för SLC Nyland.

Agr.först.stud. Cecilia Nyholm fungerade som ungdomsombud 1.6-30.10.2021. Hon efterträddes från 15.11.2021 av naturguiden Janina Saarinen.

Förbundets ekonomi

Förbundets andel av erhållna medlemsavgifter täcker endast drygt 40 procent av förbundets kostnader. Kostnaderna i övrigt skall täckas av olika erhållna ersättningar samt inte minst av placeringsintäkter.

Förutom lokalavdelningarna och deras medlemmar är även flera av lantbrukets ekonomiska företag och sammanslutningar som verkar inom förbundets område anslutna till förbundet som stödande medlemmar. Bokslutet för år 2021 uppvisar ett överskott om 57 893 euro och 48 cent. I bokslutet har sedan 2019 fondplaceringarna, i likhet med aktier och bostadsaktier även tidigare, värderats till sitt anskaffningsvärde.

Tack!

Förbundsstyrelsen vill slutligen uttala ett tack till alla medlemmar, lokalavdelningar, organisationer och företag för gott samarbete och visat förtroende under det gångna verksamhetsåret. I utvärderingen av verksamheten konstaterades att organisationen har fungerat bra trots utmanande förhållanden under rådande coronapandemi.

Helsingfors den 23 mars 2022

På förbundsstyrelsens vägnar

Thomas Antas
Bjarne Westerlund

Medlemsstatistik 2021

	Aktiva gårdar	Stödande medl.	Pers. medl. aktiva	Pers. medl. stödande	Pers. medl. sammanl.	Ansluten areal åker ha	Ansluten areal skog ha
Tenala-Bromarf	122	46	230	64	294	5 191,7	10 556,0
Raseborg	171	40	288	59	347	8 107,1	10 270,4
Ingå	122	31	222	48	270	6 073,9	7 653,8
Sjundeå	77	23	157	28	185	6 184,4	5 367,2
Kyrkslätt	60	15	110	29	139	2 726,7	3 363,5
Esbo	27	13	49	15	64	1 283,5	1 204,2
Helsinge	42	8	73	14	87	1 904,1	1 119,3
Sibbo	116	23	196	28	224	4 596,5	3 334,4
Borgå	200	35	355	62	417	6 598,1	8 103,4
Pernå	96	15	179	22	201	5 372,8	7 464,0
Liljendal	74	8	204	16	220	2 937,7	3 325,6
Mörskom	21	5	77	9	86	1 245,2	1 460,3
Lappträsk	85	13	178	21	199	4 066,0	5 278,1
Strömfors	26	2	60	2	62	1 165,6	2 500,6
Pyttis	15	0	25	0	25	478,8	1 363,0
	1 266	287	2 435	433	2868	57 751,3	72 604,9
Studeranden	0	9	0	9	9	0,0	0,0
Pers.medl.	0	10	0	10	10	149,3	1 124,0
	1 254	295	2 403	436	2 839	58 081,4	73 487,8
Helsingforsnejd. trädgårdspr.avd.	17	7	24	7	31	39 622,0	30,7
	1 271	302	2 427	443	2 870		

växthus m² friland ha

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021

Åbolands svenska
lantbruksproducentförbund rf
– SLC Åboland

SLC
Åboland

Det åttiofjärde verksamhetsåret

Förbundsmöten

Corona-pandemin är inne på sitt andra år, möten och sammankomster har hållits enligt gällande restriktioner.

Vårmöte

Förbundets vårmöte hölls den 31 mars 2021 med sändning från FHS plenisal i Åbo. På grund av rådande covid-19 rekommendationer hölls vårmötet som ett distansmöte.

Förbundets ordförande Thomas Lindroth öppnade mötet klockan 9:42 och hälsade alla deltagare välkomna.

Årsberättelse och bokslut presenterades och godkändes. Styrelsen och övriga redovisningsskyldiga beviljades ansvarsfrihet.

Höstmöte

Förbundets höstmöte kunde hållas som ett närvaromöte den 30 november på Mane-gen i Pargas.

Förbundsmötet öppnades klockan 11:02 av ordförande Thomas Lindroth.

Till förbundsordförande år 2022 återvaldes Thomas Lindroth, till vice ordförande återvaldes Andreas Johansson. Till ordinarie medlem i förbundsstyrelsen (2022-2024) valdes, för den som var i tur

att avgå, ordinarie Björn Skaag, Houtskär (suppleant Markus Berglund, Korpo). Dessutom valdes, istället för sittande styrelsemedlem Pontus Franzen, Mats Westlund för år 2022. P. Franzen har begärt avgå på grund av ordförandeskap i MTK V-S nypotatis utskott.

Till verksamhetsgranskare för år 2022 valdes Jan Drugge och Peter Karlsson. Som verksamhetsgranskarnas suppleanter fungerar Stefan Lindgren och Mikael Holmberg.

Till SLC Åbolands representanter i SLC:s fullmäktige valdes Henrik Hagman, Västanfjärd (suppl. Anders Abrahamsson, Dragsfjärd) Bert-Ove Johansson, Pargas (suppl. Markus Karlsson, Pargas) och Kristoffer Lindqvist, Nagu (suppl. Thomas Johansson, Korpo).

Efter avslutat möte presenterade SLC ordförande Mats Nylund en lantbrukspolitisk översikt.

SLC:s 75 års jubileum firades med lunch och kaka.

Efter mötet föreläste Helena Äijö från täckdikensföreningen om vilka underhålls-åtgärder täckdikningen kan kräva.

Anne Antman från Carbon Action presenterade kursen om regenerativt lantbruk.

Foto: Helena Fabritius

SLC:s ordförande Mats Nylund gav en lantbrukspolitisk översikt i samband med förbundets höstmöte.

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundets styrelse har mötts till 4 möten under år 2021. Styrelsens sammansättning har varit följande:

Mickel Nyström, Korpo	ordförande	2021
Andreas Johansson, Pargas	vice ordförande	2021
Oskar Ekholm, Dragsfjärd	(suppl. A. Abrahamsson, Dragsfjärd)	2020–2022
Pontus Franzen, Nagu	(suppl. K.Nygård, Iniö)	2020–2022
Christer Jägerskiöld, Kimito	(suppl. G. Österås, Kimito)	2021–2023
Stefan Karlgren, Houtskär	(suppl. Markus Berglund, Korpo)	2019–2023
Timo Söderholm, Pargas	(suppl. R-B. Willberg, Pargas)	2021–2020
Mickel Nyström, Korpo	(suppl. K. Ekström, Pargas)	2021–2023

Styrelsen har under året aktivt hållit kontakt och diskuterat aktuella saker via styrelsens diskussionsgrupp.

År 2021 av styrelsen behandlade ärenden:

- Styrelsen har diskuterat styrelsens sammansättning. Det är önskvärt att man även i framtiden i mån av möjlighet beaktar ledamöternas specialkunnsande och att styrelse ledamöterna representerar så många produktionsinriktningar som möjligt.
- Hösten 2020 hade Oatly en kraftig marknadsföring av sina produkter som starkt tog ställning emot mjölkproduktion. Styrelsen har tagit del av Oatlys marknadsföringsmaterial men kommer inte att gå ut med motargument. Genom att inte gå med i diskussionen stävjas kampanjen.
- Ett medborgarinitiativ om vargjakt har lämnats till riksdagen i början av november. Mickel Nyström representerar SLC i diskussionerna med riksdagsgrupperna och MTK.
- Forskning och praktiskt lantbruk bör föra en bättre dialog och tillsammans hitta lösningar för minskandet av näringsurlakningen. Forskningen bör ha en bredare syn och även beakta kringeffekter av forskningsresultaten. Ekonomiska aspekter bör vara en naturlig del av diskussionen.
- Styrelsen har reagerat på YLE:s ensidiga rapportering om jord och skogsbruk. Rapporteringen är ofta ensidig och beaktar inte större helheter utan artiklarna fokuserar på små detaljer.
- Lidl ställer krav på certifiering enligt

IP-sigill. Detta medför en kännbar årlig tilläggskostnad för producenten. Kostnaden för IP sigill är ohållbar för mindre potatisproducenter.

- Värdet på torvens utsläppsätter har mångdubblats, i praktiken har detta lett till att flis i dagens läge är förmånligare än torv. Importen av flis ökar trots att inhems råvara torde finnas att tillgå.
- Ny konkurrenslag trädde i kraft den 1 april, denna bör beaktas i producentorganisationens verksamhet och uttalanden. Konkreta euro belopp och jämförelser med belopp i andra delar av värden får inte förekomma.
- Beredningen av den nya programperioden har präglat året. Aktiva diskussioner har förts inom styrelsen. I synnerhet begränsningen om höstbearbetning har föranlett mycket diskussion.
- UTP direktivet har trätt i kraft och påverkar betalningstiden för produkter, betalning för produkter bör ske inom 30 dagar. I praktiken betyder detta att förskjutning av betalning inte mera är möjligt.

Verksamhetsgranskare

Som förbundets verksamhetsgranskare har under år 2021 fungerat David Lundström och Peter Karlsson, samt suppleanter Stefan Lindgren och Mikael Holmberg

SLC Åbolands utskott 2020–2021

Produktionsutskott

Peter Lindström, Ordf, Nina Lundström, Kenneth Ginman, Kristoffer Lindqvist, Annika Isaksson, Jan-Erik Karlsson, Christer Jägerskiöld, Thomas Lindroth.

Socialpolitiskt utskott

Annette Blomberg, Ordf, Glen Österås, Sture Holmström, Runa-Britt Willberg.

Ungdomsutskott

Kim Ekström, Ordf, Robin Strömberg, Henrik Hagman, Oscar Holmberg, Erika Pomren, Ida Fredriksson, Fredrik Fagerlund.

Utskottens verksamhet

Produktionsutskottet – "Bonde i själ och hjärta med tänk som en företagare"

Utskottet har samlats till två träffar under året. Spannmålspriset har varierat kraftigt under år 2021. Den extremt torra växtsäsongen syntes i både skördens kvalitet och kvantitet. Hektarskörden för spannmål minst 50% under normalskörd. Även andra delar av världen har haft torka som lett till att spannmålsskörden globalt är låg. Detta har bidragit till att spannmålspriserna stigit. Prisstegringen har dock inte till fullo kompenserat skördebortfallet.

Ekospannmålspriset har under året legat på ungefär samma nivå som konventionella spannmålspriset.

Den andra vallskörden torkade bort, första och tredje skörden kompenserar bortfallet och husdjursproduktionen kan fortsätta på oförändrad nivå.

Socketbetsskörden något under medelskörd, och på frukt och grönsaker syns också den varma torra sommaren i både kvalitet och kvantitet.

Produktionskostnaderna har stigit kraftigt under året, konstgödselpriset har stigit med 130 % från juli till december. Bränsle, el, reservdels och maskinkostnaderna har likaså ökat. Till våren förutspås även höjda bekämpningsmedels kostnader.

Slamspridning på åkermark har diskuterats eftersom en begränsning på att max 10 slambrunnar per jordbrukare får tömmas och spridas på de egna åkrarna. Man bör dock hålla i minnet att livsmedelsverket ställer krav på åkrarnas odling efter slamspridning. Dessutom köper ingen inhemsk uppköpare i dagens läge spannmål från åkrar där slam spridits.

LUKE har utvecklat ett verktyg för poängsättning av gårdens åkrar enligt grundförutsättningar och växtförmåga. Via Peltio-optimi skall odlaren enkelt kunna se vilka skiften som lönar sig att odla mest effektivt och vilka skiften som eventuellt behöver iståndsättningsåtgärder.

Kommande programperiod för sannolikt med sig sänkningar i arealstöden. Vid förnyande av arrendeavtal bör detta hållas i minnet. Skötselavtal börjar förekomma i regionen, ett avtal där markägaren köper in skötseln av entreprenör.

Övrig verksamhet

De virtuella Kaffe - Åboländska bönder emellan fortsatte i januari och februari. Under fria ramar träffades ett tiotal odlare virtuellt för att diskutera kring något aktuellt ämne.

Tillsammans med de övriga förbunden inom SLC ordnades en två dagar lång generationsväxlingskurs på distans. Kursen var välbesökt och upplevdes smidig av deltagarna.

Avbytarenheterna i sydvästra Finland går ihop vid årsskiftet till Vemo avbytarenheter. I maj ordnades ett diskussionstillfälle för våra svenskspråkiga husdjursproducenter, där smidighet, kommunikation och nytänk var ledord.

I september deltog SLC Åboland i den nationella kampanjen där en vädjan om att försvara inhemska maten och det finländska jordbruket överräcktes till regionens riksdagsledamöter. SLC Åboland uppvaktade riksdagsledamot Sandra Bergqvist i Nagu.

SLC Åboland syntes på både September Open i Dalsbruk och Skördefesten i Nagu under september månad. Traditionellt såldes Bonden Behövs produkter men som nyhet detta år kunde man tävla i att känna igen de vanligast odlingsväxternas frön. Bland rätta svar lottades en vinnare som vann en kasse med ingredienser till en inhemsk middag. Många intresserade deltog i tävlingen.

Foto: Helena Fabritius

SLC Åboland överräckte vädjan om inhemska maten och jordbruket till riksdagsledamot Sandra Bergqvist vid Dragonängen i Nagu.

Thomas Lindroth, Mickel Nyström, riksdagsledamot Sandra Bergqvist Pontus Franzen och Christer Jägerskiöld samtalade om jordbrukets betydelse.

Utlåtanden

CAP 2023–2027

SLC Åboland har givit utlåtande om nationella förslaget till Cap program för 2023–2027.

SLC Åboland lyfter fram att stödprogrammet bör stöda en långsiktig planering och vara flexibelt gällande mångåriga grödor som ger en konkret miljönytta. I utlåtandet lyfter vi även fram skärgårdens särförhållanden och vikten av att landsbygdsföretagarna i skärgården kan verka och upprätthålla det artrika och unika kulturlandskapet i vår skärgård.

I programförslaget föreslås villkorlighetskrav gällande plöjning som förbundet motsätter sig kraftigt. Som alternativ föreslås att 75% av den stödberättigade arealen får bearbetas, oavsett bearbetningsmetod.

Valfria kraven i miljöersättningen är väldigt kostnadstunga. SLC Åboland efterlyser mer kostnadsneutrala alternativ eftersom gårdarnas ekonomi är väldigt ansträngd.

Gällande investeringsstödet lyfts behovet av ny- samt kompletteringstäckdikning upp. Genom att förbättra markens vattenhushållning förbättras markens växtskick och möjliggör således en växtlighet som binder näringsämnen och kol i marken.

Startstödet för unga jordbrukare bör även riktas till mångsysslande mindre gårdar i skärgårdsförhållanden för att säkerställa att vårt unika skärgårdslandskap bibehålls.

Vid övervakning, inkluderande fjärrövervakning, bör jordbrukarens rättsskydd säkerställas och övervakningen bör vara transparent.

Egentliga-Finlands landskapsstrategi 2040+

SLC Åboland har givit utlåtande om Egentliga-Finlands landskapsstrategi 2040+.

Egentliga-Finlands landskapsstrategi 2040+ är ett styrdokument för utvecklingen av landskapet. Strategin är ett arbetsredskap för landskapsförbundet och NTM-centralen och påverkar hur finansieringsbeslut fattas och hur resurser riktas.

Skärgårdens attraktionskraft lyfts starkt upp i dokumentet och SLC Åboland lyfter fram vikten av att rikta tillräckliga medel till vägunderhållet och trygga tillräcklig finansiering för skärgårdstrafiken.

Ett krav på minskning av näringsläckaget från jordbruket finns inskrivet i strategin, SLC Åboland konstaterar att områdets odlare bör göra sin andel för att minska på avrinningen till skärgårdshavet, samtidigt bör vi minnas att odlingen producerar den mat vi dagligen äter. Vi bör även notera att en del av avrinning kommer från andra källor än lantbruket och mera forskning kring näringsläckage behövs.

Skrivelse & insändare

Styrelsen har sänt en skrivelse till NTM-centralen gällande underhållet av statliga vägar i Åboland.

Företagen är beroende av vägnätverket för att kunna bedriva sin företagsverksamhet och färdas frekvent med maskiner längs vägarna. Dagens lantbruksföretag har regelbundna tungtransporter till och från gården året runt. Vintertid upplever lantbruksföretagare situationer där vägar-

nas snöröjning och sandning är så svag att tungtransport chauffören vägrar leverera lasten före vägen åtgärdas.

Ytbeläggningen på flera vägar i Åboland har under många vintrar fått stora skador. Ytbeläggningen har stora gropar och hål - lappningar håller sällan länge och ytan är slut sliten. Fordon väjar för gropar och tjälskott på de krokiga vägarna och farliga situationer uppstår.

I skrivelsen ställer styrelsen frågan, Vilka planer för förbättrande av vägsäkerheten finns under kommande 5 års period i Åboland?

Styrelsen hade en insändare i ÅU gällande upphandlingen av förbindelsebåtar och ställer frågan ifall de som sköter upphandlingen känner till lantbruksföretagarnas behov gällande förbindelsebåts transporterarna.

En inskränkning av förbindelsebåtsturen ställer till problem för lantbruksföretagarna. Våra medlemmar, lantbruksföretagarna har förbundet sig i stöd villkoren att sköta åkerarealen enligt villkor och krav stödprogrammet förutsätter. Att minska på den tunga trafiken kommer att försvåra, om inte omöjliggöra, möjligheten att följa stöd villkoren.

Lantbruksföretagen har utvecklat sin verksamhet för att kunna utföra arbeten för ortsbefolkning och sommargäster längs förbindelsebåtsrutterna. Att omöjliggöra denna verksamhetsform genom att upphandla mindre förbindelsebåtar är ansvarslost.

Den tunga trafiken i skärgården bör säkerställas tillräckligt frekvent trafik och med tillräckliga medel. Det bör även i

framtiden vara möjligt att sköta åkermarken enligt de villkor som myndigheterna ställer och som lantbruksföretagare kunna transportera sand, grus, virke, byggmaterial till de öar där lantbruksverksamhet bedrivs.

Information om EU – stöden

Stödutbildningen för lantbruksföretagare ordnades endast på distans på grund av Corona restriktionerna. Föreläsningarna bandades in och fanns att tillgå på SLC Åbolands hemsida och Pemar stads sidor för lantbruksföretag. Utbildningstillfället ordnas tillsammans med de lokala lantbrukssekreterarna och NTM- centralen.

Över 90 % av gårdarna i Åboland lämnar in stödansökan elektroniskt. Vårt nuvarande elektroniska stödansökningsprogram, VIPU, vägleder och korsgranskar uppgifterna i stödansökan och underlättar stödansökan för odlarna.

Projekt

Tillsammans med MTK V-S har SLC Åboland det gemensamma projektet Livskraftiga lantbruksföretag. Projektet fokuserar på att upprätthålla lantbrukens kunskapsnivå och även kartlägga och stöda företag med svårigheter.

MaVeKa projektet är ett samarbete med MTK V-S där markens vattenhushållning och växtkraft är i focus. Projektet har under året utkommit med svenskspråkiga elektroniska månadsbrev.

Representation

Raisio bolagstämma, 13.4.2021 och Apetit bolagsstämma 28.5.2021 hölls på grund av covid smittspridningen enligt den provisoriska lagen 677/2020. Deltagande i bolagsstämmorna skedde genom förhandsröstning och inlämnande av motioner. SLC Åboland bevakade bolagsstämmorna tillsammans med SLC och övriga förbund och i samarbete med MTK V-S.

Representanter i SLC:s organ år 2021

Styrelsen	Thomas Lindroth II vice ordf.
Ekoutskottet	Jan-Erik Karlsson
Företagarutskottet	Bjarne Gröning, Thomas Lindroth
Köttutskottet	Thomas Johansson
Mjölksamarbetsgruppen	Sverker Blomberg
Miljö & markpol. utskottet	Andreas Johansson
Organisationsutskottet	Helena Fabritius
Potatisutskottet	Peter Karlgren
Skatteutskottet	Margita Swanson-Uggeldahl
Slaktdjursutskottet	Thomas Johansson
Skogsutskottet	David Lundström
Socialpolitiska utskottet	Annette Blomberg
Socketbetsutskottet	Claus Blomberg
Spannmålsarbetsgruppen	Peter Lindström
Trädgårdsutskottet	Anders Ekholm
Ungdomsutskottet	Kim Ekström
Fullmäktige	Henrik Hagman (Gustaf Ekholm), Bert-Ove Johansson (Markus Karlsson), Kristoffer Lindqvist (Thomas Johansson)

Representation i MTK utskott år 2021

MTK V-S Nypotatisutskott	Torbjörn Ekblad, Pontus Franzen
MTK Elinkeino ja yrittäjiys valiokunta	Thomas Lindroth
Sokerijuurikkaan viljelijöiden neuvottelukunta	Claus Blomberg (suppl. Johan Forsman)

Representation i företag

Raisiokoncernen Abp	Mikael Holmberg (förvaltningsrådet)
Länsi Maito	Sverker Blomberg

Medlemmar

Förbundet har i slutet av året 3 lokalavdelningar som under året hade 582 betalande medlemmar fördelade på 396 gårdar. Tillsammans har förbundet en åkerareal på 13794,10 hektar, 21846 hektar skog och 4580 m² växthus som är ansluten till lokalavdelningarna.

Lokalavdelningarna har under året betalat medlemsavgift till förbundet enligt följande:

Grundavgift	70 euro / gård
Åkeravgift	2,50 euro / ha
Skogsavgift	0,53 euro / ha
Växthusavgift	0,05 euro / m ²

Kansli & personal

Förbundets kansli är beläget i Villa Lande, Kimito, Engelsbyvägen 8, telefon: 02-423720, e-post: asp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet är agrolog Helena Fabritius. Verksamhetsledaren fungerar även som LPA ombud i Kimitöns kommun och Pargas stad.

Statistikuppgifter 2021

Lokal- avdelning	Aktiva gårdar	medl.	Stödande fam.	medl.	åker ha	skog ha	växth. m ²
Kimitoön	146	217	38	56	7 519,37	13 353,50	3 880
Pargas	67	105	17	25	3 226,65	3 609,00	700
Västra Åboland	103	139	25	40	3 048,05	4 883,49	0
Totalt	316	461	80	121	13 794,10	21 846,00	4 580

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2021

Ålands
producentförbund rf

Årsöversikt 2021

Året 2021 präglades återigen av Corona-pandemin med en lugnare period under sommaren och hösten. Förutom Corona har årets fokus varit framarbetandet av den nya Cap-strategiplanen. ÅPF lämnade remissvar på både Finlands och Ålands delar av Cap-strategiplanen under hösten. Styrelsen och våra utskott har tagit ett stort ansvar och vänt och vridit på planerna och kommit med förslag för att få ett så bra program som möjligt.

I början av 2021 stod det klart att de intresserade sockerbetsodlarna inte skulle gå vidare med planerna på att återinföra sockerbetsodlingen på Åland p.g.a. att det är svårt att få någon lönsamhet i produktionen.

Odlingsmässigt såg försommaren bra ut men sen kom hettan och torkan. De som sådde tidigt klarade sig bättre medan de som sådde senare i maj drabbades av varannandagsväder som gjorde att vårsådden drog ut på tiden. Första skörden på vall såg också den bra ut men visade sig inte hålla den kvalitet som krävdes för att hålla samma produktion vilket ledde till större behov av foderinköp.

Statistikcentralens siffror visar att inköpspriserna på produktionsmedel inom

jordbruket steg med en dryg femtedel under sista kvartalet år 2021 jämfört med året innan. Produktionsmedlen och tjänsterna inom jordbruket kostade 28 procent mer och investeringarna 8 procent mer. Insatspriserna steg genomgående. Jämfört med året innan mer än fördubblades priset på gödningsmedel, medan priset på energi steg med en tredjedel och priset på foder med en dryg femtedel.

Under året har ÅPF fört diskussioner med handeln och förädlingsföretag om den långvariga lönsamhetskrisen inom jordbruket och att producentpriserna måste höjas. För att ytterligare belysa de låga producentpriserna deltog ÅPF i kampanjen ”Varför får den minst som gör mest?” på torget i Mariehamn som även genomfördes i fastlands Finland av SLC och MTK.

Torsdagen den 24 februari 2022 invaderade Ryssland sitt grannland Ukraina vilket, utöver den uppenbara humanitära krisen, även kommer att medföra ytterligare kostnadsökningar och osäkerhet på marknaden lång tid framöver.

Jomala den 15 mars 2022
Sue Holmström, VD

Förbundets organisation

Styrelsen för Ålands producentförbund

Ordförande för styrelsen och förbundsordförande var Birgitta Eriksson-Paulson, Lumparland viceordförande Johan Holmqvist, Hammarland och ledamöter Hannah Nordberg Vårdö, med Yvonne Mattsson, Sund som suppleant, Michael Perander, Finström, med Anna Alm, Finström som suppleant, Lars-Johan Mattsson, Sund med Marcus Eriksson, Eckerö som suppleant och Carina Eriksson, Hammarland med Fredrik Söderlund, Jomala som suppleant

Ledamöter i SLC:s fullmäktige

Ledamöter i SLC:s fullmäktige var Jon Eriksson, Hammarland med Leif Hagberg, Saltvik som suppleant, Lars-Johan Mattsson, Sund med Erik Ekström, Jomala som suppleant och Nicklas Mörn, Saltvik med Hanna Nordberg, Vårdö som suppleant. Nicklas Mörn var andra viceordförande i SLC:s fullmäktige.

Ledamöter i SLC: styrelse

Ledamot i SLC:s styrelse har varit Birgitta Eriksson-Paulson med Johan Holmqvist som suppleant.

ÅPF:s utskott 2021

Spannmålsutskottet

Jonas Lundberg, Stefan Sundborg och Jonas Lönnblad. (Ordförande utses inom utskottet).

Marknadsföringsutskottet

Adam Söderlund, ÅCA, Ålands Trädgårdshall (Liz Mattsson), Ab Lantbruk. (Ordförande utses inom utskottet)

Specialodlarutskottet

Ordförande Mikael Lundell, ledamöter Michael Perander, Tord Sarling, Ann-Christin Mansén-Kalm och Pontus Grunér

Husdjursutskottet

Ordförande Fredrik Söderlund, ledamöter Mikael Pellas, Per-Ole Mattsson, Maija Häggblom, Camilla Rosenberg och Nicklas Mörn.

Ekologiska utskottet

Ordförande Nicklas Mörn, ledamöter John Mattsson, Mia Söderdahl, Frej Bomanson och Sören Karlsson.

Ungdomsutskottet

Ordförande Christian Påvals, ledamöter Elina Lindroos, Johan Holmqvist, Jon Eriksson, Anton Alm, Lisa Sjögren och Mattias Sundberg.

Skogs- och energi utskottet

Ordförande Nils Mörn, ledamöter Leif Sundberg, Per-Ole Mattsson och Ralf Fagerholm.

Socialpolitiska utskottet

Ordförande Hannah Nordberg, ledamöter Carina Eriksson och Maija Häggblom.

Mark och miljöutskottet

Ordförande Anders Jansson, Nils Eriksson, Michael Mattsson och Mikael Söderholm.

ÅPF:s representanter i SLC:s utskott

Organisationsutskottet	Sue Holmström
Skatteutskottet	Lars-Johan Mattsson
Trädgårdsutskottet	Mikael Lundell
Köttutskottet	Fredrik Söderlund
Socketbetsutskottet	Tom Jansson
Potatisutskottet	Jonas Lundberg
Miljö- och markpolitiska utskottet	Anders Jansson
Socialpolitiska utskottet	Hannah Nordberg
Ungdomsutskottet	Christian Påvals
Skogsutskottet	Jan Salmén
Ekoutskottet	Nicklas Mörn
Spannmålsutskottet	Lars-Johan Mattsson
Mjölksamarbetsgruppen	Carina Eriksson
Företagarutskottet	Jan Alm

Förbundets revisor och verksamhetsgranskare

Revisor har varit Erika Sjölund med Sixten Söderström som suppleant och verksamhetsgranskare har varit Sven-Anders Danielsson med Trygve Sundblom som suppleant.

Förbundets kansli

Förbundets kansli finns vid Ålands Landsbygdscentrum i Jomala. Kansliet är öppet alla vardagar kl. 08.00-16.00. Sue Holmström har varit VD under 2021.

ÅPF:s skattetjänst

ÅPF:s Skattetjänst omvandlades vid årsskiftet 2020/2021 till ett fristående aktiebolag Landsbygdens Skattetjänst Ab som till 100 % ägs av Ålands producent-

förbund. Då redovisningsbyrå DaKa aviserade att avsluta sin verksamhet inledde ÅPF förhandlingar. Förhandlingarna utmynnade i att DaKa:s kunder gavs möjlighet att komma över till Landsbygdens Skattetjänst Ab. Även DaKa:s redovisare Dan-Erik Kock kom över till det nystartade företaget.

Vi kan konstatera att omstruktureringen av Skattetjänst till Landsbygdens Skattetjänst Ab har varit väldigt lyckad. Lönsamheten har förbättrats och kundunderlaget har mer än fördubblats under året. Verksamheten inriktar sig fortsättningsvis främst till lantbrukare vilket är unikt bland de större bokföringsbyråerna på Åland. Detta ger en specialkompetens inom lantbrukets beskattning. Men bolaget

Foto: Rolf Lennart Witting

Landsbygdens Skattetjänst Ab inledde sin verksamhet vid ingången av 2021.

välkomnar givetvis även andra företagare. Landsbygdens Skattetjänst Ab sköttes under 2021 av verksamhetsansvarig Anna Südhoff och redovisare Dan-Erik Kock samt under vintern förstärktes personalen av Mikael Påvals, Bo-Erik Sandell och Lars-Johan Mattsson.

Grundavgift	69 euro
Stödande grundavgift	52 euro
Arealavgift per ha, åker	3,85 euro
Arealavgift per ha, skog	0,80 euro
Växthusavgift	0,05 euro/m ²
Avgift per fam.medl.	1,70 euro

Medlemmar

Antalet medlemsgårdar har varit 357 (378) aktiva och 89 (85) stödande med sammanlagt 783 (824) medlemmar anslutna. Den anslutna åkerarealen har varit 9 351 ha (10 608), skogsarealen är 12 895 ha (13 602) och växthusarealen är 19 843 m² (19 987). Siffrorna inom parentes är från 2020.

Vi har städat i medlemsregistret och tagit bort gårdar som inte betalat medlemsavgift de senaste åren.

Medlemsavgifterna för 2021 har varit följande:

ÅPF har haft följande företag som förbundsmedlemmar:

- Ålands Centralandelslag
- Ålands Trädgårdshall
- Ålands Skogsägare
- Ab Lantbruk

Stödande företag till ÅPF:

- W.J. Dahlman AB
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag
- Ålandsbanken AB
- Bila AB

Utskottens verksamhet

Spannmålsutskottet

Utskottet träffades den 20 oktober för att gå igenom Cap-strategiplanen samt diskutera hur man kunde sammanföra köpare och säljare av spannmål på Åland.

Husdjursutskottet

Utskottet hade ett möte 26 augusti då förslaget för den nya grupperingen av de produktionskopplade stöden diskuterades. ÅMHM:s avgifter diskuterades också.

Utskottet träffades även den 19 oktober då Cap-strategiplanen var på agendan.

Ungdomsutskottet

Utskottet hade ett möte den 14 oktober där Cap-strategiplanen behandlades.

Mark- och miljöutskottet

Utskottet behandlade den 25 maj remissbegäran för uppdatering av förvaltningsplan och vattenåtgärdsprogram för perioden 2021–2027 för avrinningsdistriktet Åland. Även ersättning för grävning och sönderkörning av jord- och skogsbruksmark samt Cap-strategin var upp på agendan.

Utskottet hade ytterligare ett möte den 13 oktober då Cap-strategiplanen behandlades.

Ekologiska utskottet

Utskottet hade ett möte 11 oktober där Cap-strategiplanen behandlades.

Specialodlarutskottet

Utskottet hade ett möte 12 oktober där Cap-strategiplanen behandlades.

Förtjänsttecken

Republikens president Sauli Niinistö har 6.12.2021 förlänat **Hannah Nordberg** och **Yvonne Mattsson** utmärkelsetecknet medalj av I klass med guldkors av Finlands Vita Ros' orden (FVR M I gk).

Skrivelser, utlåtanden, höranden samt aktiviteter.

ÅPF har lämnat följande skrivelser, utlåtanden och höranden på lagförslag, förordningar och initiativ samt medverkat i:

- Yttrande gällande förslag till förvaltningsplan och vattenåtgärdsprogram för perioden 2022–2027 för avrinningsdistriktet Åland,
- Yttrande på förslaget till havsplan för Åland,
- Yttrande på förslaget till Naturvårdsförordning,
- Generationsväxlingskurs med de övriga förbunden,
- Hörande om vattenlagen,
- VD deltog i ett live-streamat Naturseminarium som arrangerades av Hållbart initiativ,
- AW för producenter och handeln på Stallhagen,
- VD deltog i paneldiskussion om IPCC-rapporten och hur det påverkar Åland på Ålands Sjöfartsmuseum,

Foto: Rolf Lennart Witting

ÅPF:s styrelsemedlemmar Yvonne Mattsson och Carina Eriksson, vd Sue Holmström, specialodlaren Johan Holmqvist och ordföranden Birgitta Eriksson-Paulson belyste de låga producentpriserna på Mariehamns torg.

- Skrivelse till infrastrukturministern samt -avdelningen angående utformningen av rondellen i Godby,
- Skrivelse till skogsbolagen om de låga virkespriserna trots att priserna i våra närregioner gått upp,
- Hörande i Social- och miljöutskottet om ett medborgarinitiativ om fyrverkerier,
- Kampanj på torget ”Varför får den minst som gör mest?”,
- Arbete med Cap-strategiplanen har utförts under hela året med höranden, remissvar och överläggningar.

Vårmöte

Vårmötet hölls som ett distansmöte med 6 fysiskt närvarande och 18 personer på länk. Styrelseordförande Birgitta Eriksson-Paulson hälsade alla välkomna och presenterade en tillbakablick på året som varit. Speciellt nämndes arbetet med CAP-strategiplanen och de produktionskopplade stöden, omstruktureringen av värdepappersförvaltningen samt beslutet att plocka ut Skattetjänst ur ÅPF och grunda ett nytt bolag Landsbygdens Skattetjänst Ab.

Naturvårdsintendent David Abrahamsson informerade om vikten av att ansöka om skördeskador förorsakade av fridlysta fåglar. Budgeten för ersättningen är relativt liten och riskerar att falla bort om ingen ansöker om skördeskador.

SLC:s centralförbundsordförande Mats Nylund informerade om framskridandet av CAP-strategiplanen. Nylund tangerade problemet för Åland när beredningsmaterialet endast finns på finska men där man från SLC:s sida försöker ge en sammanfattning på svenska.

Jordbruksbyråns chef Sölve Högman påtalade också problemet med att beredningarna kommer på finska. De gånger de översätts så har beredningen redan fortgått så pass långt att översättningen är inaktuell så fort den är gjord. Högman informerade om att förutsättningarna för Cap-strategiplanen är oklara då trilogierna ännu fortsätter. Åland är sist ut att kunna fastställa sina åtgärder eftersom villkorligheten och ekosystemen ska bestämmas först.

Höstmöte

Höstmötet hölls på Ålands Sjöfartsmuseum fredagen den 10 december kl. 12.00 men inledande julbord för medlemmar för att fira SLC:s 75 års jubileum. Närvarande var 45 personer. Styrelseordförande Birgitta Eriksson-Paulson hälsade alla hjärtligt välkomna och presenterade en tillbakablick på det arbete som gjorts under året och i synnerhet arbetet med Cap-strategiplanen.

Ordinarie styrelsemedlem Hannah Nordberg hade undanbett sig omval och i hennes ställe valdes Pernilla Wiman från Vårdö. Presidiet avtackade Nordberg för ett mångårigt och engagerat arbete i både styrelse, utskott och fullmäktige. Två nya suppleanter till SLC:s fullmäktige valdes också Lisa Sjögren och Conny Sahlin.

SLC:s fullmäktigeordförande Kristian Westerholm redogjorde för arbetet med den del av Cap-strategiplanen där Finland har behörighet och Sölve Högman redogjorde för arbetet med den del där Åland har egen behörighet.

Henry Lindström gav en historisk tillbakablick på ÅPF:s 75 år. År 1946 den 18 maj sammanträdde Ålands Producentförbund r.f. till konstituerande möte i Societetshuset i Mariehamn. Till förbundets första ordförande valdes direktör Klas Nyström.

SLC:s fullmäktigeordförande Kristian Westerholm delade ut ordenstecknen. Riddartecknet av I klass av Finlands Lejons orden tilldelades Henry Lindström (2019), Riddartecknet av Finlands Lejons

orden tilldelades Tage Eriksson (2019) och Trygve Sundblom (2020).

Slutligen diskuterades vikten av att information ut till medlemmarna sker på svenska samt att för de medlemsförmåner

som ordnas av SLC måste det klart och tydligt framgå var i landet de gäller. Flera av förmånerna gäller inte på Åland. Viktigt att liknande förmåner ordnas även för ÅPF:s medlemmar.

Från vänster ÅPFs vd Sue Holmström, ordföranden Birgitta Eriksson-Paulson, Trygve Sundblom och Tage Eriksson som både fick Riddartecknet av Finlands Lejons orden, Henry Lindström med Riddartecknet av I klass av Finlands Lejons orden samt SLC:s fullmäktigeordförande Kristian Westerholm som delade ut förtjänsttecknen i samband med ÅPF:s jubileumshöstmöte.

Medlems- och arealredovisning 2021

Lokalavdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal		Växthus m ²
	gårdar	personer	gårdar	personer	åker ha	skog ha	
Föglö	18	30	4	7	466	860	
Hammarland	48	88	12	20	1 011	1 824	
Jomala	64	116	26	36	1 996	2 098	480
Kökar	2	4	1	1	121		
Lemland	19	34	8	12	356	717	
Lumparland	13	23	2	4	439	407	
Norra Åland	184	342	36	50	4 815	6 879	19 363
Sottunga	9	16	0	0	147	110	
Totalt	357	653	89	130	9 351	12 895	19 843

Sum lägenheter (st):	446
Sum aktiva lägenheter (st):	357
Sum stödande lägenheter (st):	89
Sum medlemmar	783
Sum aktiva medlemmar (st):	653
Sum stödande medlemmar (st):	130
Lägenheter skog (st):	315
Lägenheter enbart skog (st):	94
Sum åker (ha):	4 643
Sum arrende (ha):	4 530
Totalt åker (ha):	9 351
Sum skog (ha):	12 895
Sum växthus (m ²):	19 843
Sum bärbuskar (ha):	0,07
Sum frilandsodl. (ha):	0,00
Sum enbart skog. (ha):	3 925

Främjande av
uthålligt skogsbruk.

www.pefc.fi

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Fredriksgatan 61 A 34
00100 Helsingfors
09 586 0460
fornamn.efternamn@slc.fi

slc.fi
www.facebook.com/SLC.fi
www.twitter.com/SLC_lantbruk
www.instagram.com/bondenbehovs